

SFC2021 za programe koji dobivaju potporu EFRR-a (cilj „Ulaganje u radna mjesta i rast”), fonda ESF+, Kohezijskog fonda i EFPR-a – članak 21. stavak 3.

CCI	2021HR16FFPR002
Naziv na engleskom	Integrated Territorial Programme 2021 - 2027
Naslov na nacionalnom jeziku/jezicima	HR - Integrirani teritorijalni program 2021. - 2027.
Verzija	3.0
Prva godina	2021
Zadnja godina	2027
Prihvatljivo od	1. sij 2021.
Prihvatljivo do	31. pro 2029.
Broj odluke Komisije	C(2025)8422
Datum odluke Komisije	15. pro 2025.
Broj odluke o izmjeni države članice	
Datum stupanja na snagu odluke o izmjeni države članice	
Prijenos koji nije znatan (članak 24. stavak 5. UZO-a)	Ne
Administrativni ili urednički ispravci (članak 24. stavak 6. UZO-a)	Ne
Odobrio odbor za praćenje	Da
Regije prema NUTS-u obuhvaćene programom	HR0 - Hrvatska HR02 - Panonska Hrvatska HR021 - Bjelovarsko-bilogorska županija HR022 - Virovitičko-podravska županija HR023 - Požeško-slavonska županija HR024 - Brodsko-posavska županija HR025 - Osječko-baranjska županija HR026 - Vukovarsko-srijemska županija HR027 - Karlovačka županija HR028 - Sisačko-moslavačka županija HR03 - Jadranska Hrvatska HR031 - Primorsko-goranska županija HR032 - Ličko-senjska županija HR033 - Zadarska županija HR034 - Šibensko-kninska županija HR035 - Splitsko-dalmatinska županija HR036 - Istarska županija HR037 - Dubrovačko-neretvanska županija HR05 - Grad Zagreb HR050 - Grad Zagreb HR06 - Sjeverna Hrvatska HR061 - Međimurska županija HR062 - Varaždinska županija HR063 - Koprivničko-križevačka županija HR064 - Krapinsko-zagorska županija HR065 - Zagrebačka županija
Predmetni fond/fondovi	EFRR FPT
Program	☐ u okviru cilja „Ulaganje za radna mjesta i rast”

Sadržaj

1. Programska strategija: glavni izazovi i odgovori politike	9
Tablica 1.	18
2. Prioriteti	26
2.1. Prioriteti koji nisu obuhvaćeni tehničkom pomoći	26
2.1.1. Prioritet: 1.. Industrijska tranzicija hrvatskih regija	26
2.1.1.1. Specifični cilj: RSO1.1. Razvoj i jačanje istraživačkih i inovacijskih kapaciteta te prihvaćanje naprednih tehnologija (EFRR)	26
2.1.1.1.1. Intervencije fondova	26
Povezane vrste djelovanja – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka i. UZO-a i članak 6. Uredbe o fondu ESF+:	26
Glavne ciljne skupine – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iii. UZO-a:	27
Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iv. UZO-a i članak 6. Uredbe o fondu ESF+	27
Navođenje ciljnih posebnih područja, uključujući planiranu upotrebu teritorijalnih alata – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka v. UZO-a	28
Međuregionalna, prekogranična i transnacionalna djelovanja – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vi. UZO-a	28
Planirana upotreba financijskih instrumenata – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vii. UZO-a	28
2.1.1.1.2. Pokazatelji	29
Tablica 2.: Pokazatelji ostvarenja	29
Tablica 3.: Pokazatelji rezultata	29
2.1.1.1.3. Okvirna raščlamba programiranih sredstava (EU) prema vrsti intervencije	30
Tablica 4. Dimenzija 1. – područje intervencije	30
Tablica 5. Dimenzija 2. – oblik financiranja	31
Tablica 6. Dimenzija 3. – mehanizam teritorijalne provedbe i teritorijalni fokus	31
Tablica 7. Dimenzija 6. – sekundarne teme fonda ESF+	32
Tablica 8. Dimenzija 7. – dimenzija rodne ravnopravnosti u okviru fondova ESF+, EFRR, Kohezijskog fonda i FPT-a	32
2.1.1.1.1. Specifični cilj: RSO1.3. Jačanje održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i otvaranje radnih mjesta u njima, među ostalim i kroz produktivna ulaganja (EFRR)	33
2.1.1.1.1.1. Intervencije fondova	33
Povezane vrste djelovanja – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka i. UZO-a i članak 6. Uredbe o fondu ESF+:	33
Glavne ciljne skupine – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iii. UZO-a:	34
Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iv. UZO-a i članak 6. Uredbe o fondu ESF+	34
Navođenje ciljnih posebnih područja, uključujući planiranu upotrebu teritorijalnih alata – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka v. UZO-a	35
Međuregionalna, prekogranična i transnacionalna djelovanja – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vi. UZO-a	35
Planirana upotreba financijskih instrumenata – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vii. UZO-a	35
2.1.1.1.1.2. Pokazatelji	36
Tablica 2.: Pokazatelji ostvarenja	36
Tablica 3.: Pokazatelji rezultata	37
2.1.1.1.1.3. Okvirna raščlamba programiranih sredstava (EU) prema vrsti intervencije	37
Tablica 4. Dimenzija 1. – područje intervencije	37
Tablica 5. Dimenzija 2. – oblik financiranja	38
Tablica 6. Dimenzija 3. – mehanizam teritorijalne provedbe i teritorijalni fokus	38
Tablica 7. Dimenzija 6. – sekundarne teme fonda ESF+	38
Tablica 8. Dimenzija 7. – dimenzija rodne ravnopravnosti u okviru fondova ESF+, EFRR, Kohezijskog fonda i FPT-a	39

2.1.1. Prioritet: 2.. Jačanje zelenog, čistog i, pametnog i održivog gradskog prometa u okviru integriranog teritorijalnog ulaganja u gradovima (Specifični cilj za urbanu mobilnost utvrđen u članku 3. stavku 1. točki (b) podtočki viii. Uredbe o EFRR-u i Kohezijskom fondu).....	40
2.1.1.1. Specifični cilj: RSO2.8. Promicanje održive multimodalne gradske mobilnosti kao dijela prelaska na gospodarstvo s nulom neto stopom emisija ugljika (EFRR).....	40
2.1.1.1.1. Intervencije fondova.....	40
Povezane vrste djelovanja – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka i. UZO-a i članak 6. Uredbe o fondu ESF+.....	40
Glavne ciljne skupine – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iii. UZO-a:.....	41
Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iv. UZO-a i članak 6. Uredbe o fondu ESF+.....	41
Navođenje ciljnih posebnih područja, uključujući planiranu upotrebu teritorijalnih alata – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka v. UZO-a.....	42
Međuregionalna, prekogranična i transnacionalna djelovanja – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vi. UZO-a.....	42
Planirana upotreba financijskih instrumenata – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vii. UZO-a.....	42
2.1.1.1.2. Pokazatelji.....	42
Tablica 2.: Pokazatelji ostvarenja.....	42
Tablica 3.: Pokazatelji rezultata.....	43
2.1.1.1.3. Okvirna raščlamba programiranih sredstava (EU) prema vrsti intervencije.....	43
Tablica 4. Dimenzija 1. – područje intervencije.....	43
Tablica 5. Dimenzija 2. – oblik financiranja.....	44
Tablica 6. Dimenzija 3. – mehanizam teritorijalne provedbe i teritorijalni fokus.....	44
Tablica 7. Dimenzija 6. – sekundarne teme fonda ESF+.....	44
Tablica 8. Dimenzija 7. – dimenzija rodne ravnopravnosti u okviru fondova ESF+, EFRR, Kohezijskog fonda i FPT-a.....	44
2.1.1. Prioritet: 3.. Razvoj urbanih područja kao pokretača regionalnog rasta i razvoja njihovih funkcionalnih područja te razvoj održivih i zelenih otoka.....	45
2.1.1.1. Specifični cilj: RSO5.1. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima (EFRR).....	45
2.1.1.1.1. Intervencije fondova.....	45
Povezane vrste djelovanja – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka i. UZO-a i članak 6. Uredbe o fondu ESF+.....	45
Glavne ciljne skupine – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iii. UZO-a:.....	47
Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iv. UZO-a i članak 6. Uredbe o fondu ESF+.....	48
Navođenje ciljnih posebnih područja, uključujući planiranu upotrebu teritorijalnih alata – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka v. UZO-a.....	48
Međuregionalna, prekogranična i transnacionalna djelovanja – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vi. UZO-a.....	49
Planirana upotreba financijskih instrumenata – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vii. UZO-a.....	49
2.1.1.1.2. Pokazatelji.....	50
Tablica 2.: Pokazatelji ostvarenja.....	50
Tablica 3.: Pokazatelji rezultata.....	50
2.1.1.1.3. Okvirna raščlamba programiranih sredstava (EU) prema vrsti intervencije.....	51
Tablica 4. Dimenzija 1. – područje intervencije.....	51
Tablica 5. Dimenzija 2. – oblik financiranja.....	52
Tablica 6. Dimenzija 3. – mehanizam teritorijalne provedbe i teritorijalni fokus.....	52
Tablica 7. Dimenzija 6. – sekundarne teme fonda ESF+.....	52
Tablica 8. Dimenzija 7. – dimenzija rodne ravnopravnosti u okviru fondova ESF+, EFRR, Kohezijskog fonda i FPT-a.....	52

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO5.2. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, lokalnog razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u područjima koja nisu urbana (EFRR)	53
2.1.1.1.1. Intervencije fondova	53
Povezane vrste djelovanja – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka i. UZO-a i članak 6. Uredbe o fondu ESF+	53
Glavne ciljne skupine – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iii. UZO-a:	55
Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iv. UZO-a i članak 6. Uredbe o fondu ESF+	56
Navođenje ciljnih posebnih područja, uključujući planiranu upotrebu teritorijalnih alata – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka v. UZO-a	56
Međuregionalna, prekogranična i transnacionalna djelovanja – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vi. UZO-a	57
Planirana upotreba financijskih instrumenata – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vii. UZO-a	57
2.1.1.1.2. Pokazatelji	58
Tablica 2.: Pokazatelji ostvarenja	58
Tablica 3.: Pokazatelji rezultata	58
2.1.1.1.3. Okvirna raščlamba programiranih sredstava (EU) prema vrsti intervencije	60
Tablica 4. Dimenzija 1. – područje intervencije	60
Tablica 5. Dimenzija 2. – oblik financiranja	61
Tablica 6. Dimenzija 3. – mehanizam teritorijalne provedbe i teritorijalni fokus	61
Tablica 7. Dimenzija 6. – sekundarne teme fonda ESF+	61
Tablica 8. Dimenzija 7. – dimenzija rodne ravnopravnosti u okviru fondova ESF+, EFRR, Kohezijskog fonda i FPT-a	61
2.1.1. Prioritet: 4.. Pravedna tranzicija	62
2.1.1.1. Specifični cilj: JSO8.1. Omogućivanje regijama i ljudima da ublaže socijalne i gospodarske učinke te učinke na zapošljavanje i okoliš koji su posljedica tranzicije prema ostvarenju klimatskih i energetske ciljnih vrijednosti Unije do 2030. i klimatski neutralnom gospodarstvu Unije do 2050., na temelju Pariškog sporazuma (FPT)	62
2.1.1.1.1. Intervencije fondova	62
Povezane vrste djelovanja – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka i. UZO-a i članak 6. Uredbe o fondu ESF+	62
Glavne ciljne skupine – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iii. UZO-a:	64
Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iv. UZO-a i članak 6. Uredbe o fondu ESF+	64
Navođenje ciljnih posebnih područja, uključujući planiranu upotrebu teritorijalnih alata – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka v. UZO-a	65
Međuregionalna, prekogranična i transnacionalna djelovanja – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vi. UZO-a	65
Planirana upotreba financijskih instrumenata – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vii. UZO-a	65
2.1.1.1.2. Pokazatelji	66
Tablica 2.: Pokazatelji ostvarenja	66
Tablica 3.: Pokazatelji rezultata	67
2.1.1.1.3. Okvirna raščlamba programiranih sredstava (EU) prema vrsti intervencije	69
Tablica 4. Dimenzija 1. – područje intervencije	69
Tablica 5. Dimenzija 2. – oblik financiranja	70
Tablica 6. Dimenzija 3. – mehanizam teritorijalne provedbe i teritorijalni fokus	70
Tablica 7. Dimenzija 6. – sekundarne teme fonda ESF+	70
Tablica 8. Dimenzija 7. – dimenzija rodne ravnopravnosti u okviru fondova ESF+, EFRR, Kohezijskog fonda i FPT-a	70
2.1.1. Prioritet: 5.. Potpora ulaganjima koja doprinose razvoju i primjeni STEP tehnologija u okviru industrijske tranzicije hrvatskih regija	71

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO1.6. Potpora ulaganjima koja doprinose ciljevima Platforme za strateške tehnologije za Europu (STEP) iz članka 2. Uredbe (EU) 2024/795 Europskog parlamenta i Vijeća (EFRR).....	71
2.1.1.1.1. Intervencije fondova.....	71
Povezane vrste djelovanja – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka i. UZO-a i članak 6. Uredbe o fondu ESF+.....	71
Glavne ciljne skupine – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iii. UZO-a:.....	72
Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iv. UZO-a i članak 6. Uredbe o fondu ESF+.....	72
Navođenje ciljnih posebnih područja, uključujući planiranu upotrebu teritorijalnih alata – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka v. UZO-a.....	73
Međuregionalna, prekogranična i transnacionalna djelovanja – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vi. UZO-a.....	73
Planirana upotreba financijskih instrumenata – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vii. UZO-a.....	73
2.1.1.1.2. Pokazatelji.....	73
Tablica 2.: Pokazatelji ostvarenja.....	73
Tablica 3.: Pokazatelji rezultata.....	74
2.1.1.1.3. Okvirna raščlamba programiranih sredstava (EU) prema vrsti intervencije.....	75
Tablica 4. Dimenzija 1. – područje intervencije.....	75
Tablica 5. Dimenzija 2. – oblik financiranja.....	76
Tablica 6. Dimenzija 3. – mehanizam teritorijalne provedbe i teritorijalni fokus.....	76
Tablica 7. Dimenzija 6. – sekundarne teme fonda ESF+.....	76
Tablica 8. Dimenzija 7. – dimenzija rodne ravnopravnosti u okviru fondova ESF+, EFRR, Kohezijskog fonda i FPT-a.....	76
2.1.1. Prioritet: 6.. Promicanje pristupa pristupačnom i održivom stanovanju.....	77
2.1.1.1. Specifični cilj: RSO5.3. Poticanje integriranog teritorijalnog razvoja na temelju pristupa priuštivom i održivom stanovanju na svim vrstama područja (EFRR).....	77
2.1.1.1.1. Intervencije fondova.....	77
Povezane vrste djelovanja – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka i. UZO-a i članak 6. Uredbe o fondu ESF+.....	77
Glavne ciljne skupine – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iii. UZO-a:.....	78
Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iv. UZO-a i članak 6. Uredbe o fondu ESF+.....	78
Navođenje ciljnih posebnih područja, uključujući planiranu upotrebu teritorijalnih alata – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka v. UZO-a.....	78
Međuregionalna, prekogranična i transnacionalna djelovanja – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vi. UZO-a.....	79
Planirana upotreba financijskih instrumenata – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vii. UZO-a.....	79
2.1.1.1.2. Pokazatelji.....	79
Tablica 2.: Pokazatelji ostvarenja.....	79
Tablica 3.: Pokazatelji rezultata.....	80
2.1.1.1.3. Okvirna raščlamba programiranih sredstava (EU) prema vrsti intervencije.....	80
Tablica 4. Dimenzija 1. – područje intervencije.....	80
Tablica 5. Dimenzija 2. – oblik financiranja.....	80
Tablica 6. Dimenzija 3. – mehanizam teritorijalne provedbe i teritorijalni fokus.....	81
Tablica 7. Dimenzija 6. – sekundarne teme fonda ESF+.....	81
Tablica 8. Dimenzija 7. – dimenzija rodne ravnopravnosti u okviru fondova ESF+, EFRR, Kohezijskog fonda i FPT-a.....	81
2.2. Prioriteti u okviru tehničke pomoći.....	82
3. Financijski plan.....	83
3.1. Prijenosi i doprinosi (1).....	83
Tablica 15.A: Doprinosi programu InvestEU* (raščlamba po godinama).....	83
Tablica 15.B: Doprinosi programu InvestEU* (sažetak).....	83

1. Izvor podataka upotrijebljenih za izračun standardnog raspona jediničnih troškova, jednokratnih iznosa ili paušalnih stopa (tko je proizveo, prikupio i zabilježio podatke; gdje su podaci pohranjeni, krajnji datumi, potvrđivanje itd.).....	115
2. Navedite zašto su predložena metoda i izračun na temelju članka 94. stavka 2. UZO-a relevantni za tu vrstu operacije.....	115
3. Navedite kako su provedeni izračuni, posebice uključujući sve pretpostavke s obzirom na kvalitetu ili količine. Ako je relevantno, moraju se upotrijebiti statistički dokazi i referentne vrijednosti te ih se, na zahtjev, mora dostaviti u formatu kojim se Komisija može koristiti.....	115
4. Objasnite kako ste osigurali da su u izračun standardnog raspona jediničnih troškova, jednokratnih iznosa ili paušalnih stopa uključeni samo prihvatljivi rashodi.....	115
5. Procjena jednog ili više tijela za reviziju s obzirom na metodologiju izračuna te iznose i mehanizme kojima se osiguravaju provjera, kvaliteta, prikupljanje i pohrana podataka.....	115
Dodatak 2.: Doprinos Unije na temelju financiranja koje nije povezano s troškovima.....	117
A. Sažetak glavnih elemenata.....	117
B. Pojednostosti prema vrsti operacije.....	118
Dodatak 3.....	119
Teritorijalni plan za pravednu tranziciju - TJTP01HR. TERITORIJALNI PLAN ZA PRAVEDNU TRANZICIJU (6.0).....	120
1. Pregled postupka tranzicije i utvrđivanje najteže pogođenih područja unutar države članice.....	120
2. Procjena izazova povezanih s tranzicijom za svako utvrđeno područje.....	123
Područje: Istarska županija (područje Labinštine i Pule).....	123
2.1. Procjena gospodarskog, socijalnog i teritorijalnog učinka tranzicije prema klimatski neutralnom gospodarstvu Unije do 2050.....	124
2.2. Razvojne potrebe i ciljevi do 2030. radi postizanja klimatski neutralnog gospodarstva Unije do 2050.....	127
2.3. Usklađenost s drugim relevantnim nacionalnim, regionalnim ili teritorijalnim strategijama i planovima.....	129
2.4. Vrste predviđenih operacija.....	130
Područje: Sisačko-moslavačka županija.....	133
2.1. Procjena gospodarskog, socijalnog i teritorijalnog učinka tranzicije prema klimatski neutralnom gospodarstvu Unije do 2050.....	134
2.2. Razvojne potrebe i ciljevi do 2030. radi postizanja klimatski neutralnog gospodarstva Unije do 2050.....	136
2.3. Usklađenost s drugim relevantnim nacionalnim, regionalnim ili teritorijalnim strategijama i planovima.....	137
2.4. Vrste predviđenih operacija.....	139
3. Mehanizmi upravljanja.....	143
4. Pokazatelji ostvarenja ili rezultata za pojedine programe.....	145
Obrazloženje nužnosti posebnih pokazatelja ostvarenja ili rezultata za pojedine programe na temelju predviđenih vrsta operacija.....	145
Tablica 1. Pokazatelji ostvarenja.....	146
Tablica 2. Pokazatelji rezultata.....	146
DOKUMENTI.....	147

1. Programska strategija: glavni izazovi i odgovori politike

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (a) podtočke od i. do viii. i točka (a) podtočka x. te članak 22. stavak 3. točka (b) Uredbe (EU) 2021/1060 (UZO)

Integrirani teritorijalni program 2021.-2027. (ITP) uključuje korištenje Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) i Fonda za pravednu tranziciju (FPT). Provođen će se u okviru cilja Ulaganje za radna mjesta i rast te će pridonijeti ispunjavanju ciljeva politike 1, 2, 5 i FPT definiranih u čl. 5. UZO.

Iako je RH na 64% prosječne razine razvijenosti EU, postoje značajne razlike po pojedinim područjima u životnom standardu i riziku od siromaštva. U 2019. Zagreb je bio čak 3,02 puta razvijeniji od županije s najmanjim bruto domaćim proizvodom (BDP) po stanovniku (Virovitičko-podravska). HR je suočena s primjetnim teritorijalnim neravnotežama koje otežavaju konkurentnost i potencijal održivog rasta i uspostavu pozitivnih demografskih trendova što je vidljivo iz rezultata popisa stanovništva 2021., prema kojem se broj stanovnika smanjio za 9,64% te se broj stanovnika smanjio u svim županijama.

U 2020. srednjoročno vrednovanje napretka u provedbi 2014. – 2020. Sporazuma o partnerstvu (SoP), istaklo je potrebu objavljivanja ciljanih poziva i razvoja kapaciteta potencijalnih korisnika na regionalnoj i lokalnoj razini. Uvođenje ITP-a, programa namijenjenog rješavanju specifičnih i raznolikih teritorijalnih izazova, glavni je način provedbe tih preporuka, komplementarno PKK-u, osnaživanjem regionalnih i lokalnih dionika za veću ulogu u provedbi EU fondova na svojim područjima.

Temelj ITP-a je Nacionalna razvojna strategija RH (NRS 2030) koja određuje 4 smjera razvoja. Na ITP se odnosi smjer za uravnoteženi regionalni razvoj koji će se postići industrijskom tranzicijom regija i gradova u okviru cilja politike (CP) 1, osnaživanjem zelenog i čistog prometa u urbanim središtima u CP 2, razvoja pametnih i održivih gradova i otoka u CP 5 te pravednom tranzicijom u Istarskoj županiji (IŽ) i Sisačko-moslavačkoj županiji (SMŽ) putem FPT. Program Konkurentnost i kohezija 2021. – 2027. (PKK) se fokusira na tradicionalne sektore, temeljeći svoju intervencijsku logiku na nacionalnim strategijama, dok ITP odgovara na razvojne izazove određenog područja, uključujući demografske trendove, koji se ne mogu riješiti samo nacionalnim politikama. Ulaganja integrira temeljem pristupa „odozdo prema gore“, omogućujući regionalnoj i lokalnoj zajednici određivanje prioriteta, i to gradovima i otocima u skladu s teritorijalnim strategijama (TS), NUTS 2 regijama u planovima industrijske tranzicije (PIT) te IŽ i SMŽ za FPT u Teritorijalnom planu za pravednu tranziciju (TPPT). Više o komplementarnostima i razgraničenju između programa kao i s dr. instrumentima Unije nalazi se u SoP-u. Teritorijalna usmjerenost PKK ojačana je u usporedbi s 2014.-2020., te se u oba programa dodatna pozornost posvećuje razvojnim izazovima potpomognutih i brdsko-planinskih područja.

ITP je usmjeren na područja u kojima se, unatoč razlikama u geografskoj veličini i upravljačkim strukturama, ulaganja usmjeravaju teritorijalnim strategijama lokalnih i regionalnih dionika, kako je definirano u čl. 29. UZO (SC 1.iii, 2.viii i CP5) ili sličnim participativnim pristupima (SC 1.i, 1.iii.,1.iv i FPT).

Industrijska tranzicija hrvatskih regija

U RH regije prolaze restrukturiranje svojih gospodarstava te uz iznimku Zagreba, znatno zaostaju za prosjekom EU-a, bilježeći negativne demografske i gospodarske trendove, deindustrijalizaciju te odljev mozgova. Gospodarska analiza županija iz 2022. koju je provela Hrvatska gospodarska komora (HGK)[1] dokazuje da postoji veliki razvojni jaz između Zagreba i ostatka zemlje, s izazovima posebno izraženim u područjima u kojima je deindustrijalizacija povezana s nedostatkom pametnih vještina za zanimanja usmjerena na budućnost i niskom produktivnošću, uglavnom zbog zastarjelih tehnologija.

Prema podacima iz 2017., daleko najveći BDP od svih županija imao je Zagreb sa 125 mlrd kn, dok je na začelju Ličko-senjska županija (LSŽ) s BDP-om od 3,1 mlrd kn.[2] Nadalje, pet slavonskih te LSŽ činile su tek 12,3% nacionalnog BDP-a. Čak 4 od 5 slavonskih županija nalaze se ispod 60% prosječne razine razvijenosti RH. U 2019. u Zagrebu je bilo koncentrirano 33,5% ukupnog broja poduzetnika, 38,4% ukupnog broja zaposlenih i čak 50% ostvarenih ukupnih prihoda, dok su poduzetnici iz LSŽ i Požeško-slavonske županije činili manje od 1% ukupnog broja poduzetnika, a njihovi su prihodi činili tek 0,3%, tj. 0,6% ukupnih prihoda svih poduzetnika RH.

Uz lošu strukturu gospodarstva, niska ulaganja u istraživanje i razvoj (IRI)[3], nedovoljno razvijenu poslovnu infrastrukturu, neučinkovite regionalne ekosustave za poduzetnike, ključni društveni izazovi koji utječu na gospodarski rast i razvoj regija povezani su sa starenjem i odljevom radno sposobnog stanovništva[4]. Stoga će se na temelju Smjernica Europske komisije (EK) za industrijsku tranziciju u RH primijeniti koncept industrijske tranzicije triju NUTS 2 regija: Panonske, Jadranske i Sjeverne Hrvatske.

Njihove granice označavaju specifična geografska područja s jedinstvenom povijesnom baštinom, relativnim industrijskim specijalizacijama te društveno-gospodarskim i demografskim uvjetima. Iako su, u smislu teritorija, NUTS2 regije područja veća od gradova ili otoka, riječ je još uvijek o teritorijalnom pristupu usmjerenom na regije različitih industrijskih karakteristika i uključuje sudjelovanje regionalnih dionika, tj. pristupa „odozdo prema gore“. Svaka regija ima posebne potrebe i kapacitete u području IRI-ja te vlastiti teritorijalni kapital. Panonska Hrvatska se oslanja na svoj prirodni potencijal (šume i poljoprivredno zemljište), Jadranska na morske resurse i turizam, a Sjeverna Hrvatska na tradicionalne oblike industrijske proizvodnje. Kako bi se osigurala uključenost regionalnih i lokalnih dionika, uspostavljanjem Koordinacijskih vijeća na razini NUTS 2 regija osigurana je koordinacija između županija jer administrativno-upravna podjela RH prepoznaje županije (NUTS 3) kao nositelje regionalne samouprave.

Izrađeni su planovi za industrijsku tranziciju (PIT) Panonske, Sjeverne i Jadranske Hrvatske koje su odobrile županije kao izvršna vlast na regionalnoj razini, a temelje se na regionalnim posebnostima i razvojnom potencijalu te se njima definiraju smjerovi promjena, planovi transformacije i prioritetne niše regionalnog gospodarstva grupiranog u regionalne lance vrijednosti (RLV) i utvrđuje institucionalni okvir za praćenje i vrednovanje provedbe PIT-ova. Razvoj PIT-ova temelji se na partnerskom dijalogu i procesu poduzetničkog otkrivanja u kojem su sudjelovali dionici iz poslovnog, znanstveno-istraživačkog, javnog sektora uključujući predstavnike regionalne i nacionalne razine te civilnog sektora. Proces poduzetničkog otkrivanja uključuje mapiranje dionika RLV kako bi se utvrdile ključne misije te ciljevi i načela te uspostavljanje strateških foruma za svaki RLV u okviru kojih će se izraditi akcijski planovi.

Industrijska tranzicija (IT) je sastavni dio Strategije pametne specijalizacije RH do 2029. (S3) te također predstavlja i kriterij ispunjenja Uvjeta koji omogućuje provedbu fondova EU, 1.1. „Dobro upravljanje nacionalnom ili regionalnom strategijom pametne specijalizacije“. U ITP-u naglasak će biti na širenju inovacija, unaprjeđenju regionalne konkurentnosti NUTS 2 regija te na rastu i razvoju MSP-ova u okviru RLV koji čine okosnicu lokalnog gospodarstva. Tako IT doprinosi srednjoročnim i specifičnim ciljevima S3 jačanjem pozicije prioritetnih niša regionalnog gospodarstva u globalnim lancima vrijednosti. Uz osiguranu komplementarnost ciljeva, nova generacija S3 na ovaj način adresira regionalne specifičnosti kroz „*place-based*“ usmjerena ulaganja potičući konkurentnost i specijalizaciju regija. Cilj ITP-a im je kroz CP 1 omogućiti modernizaciju i diversifikaciju regionalnog gospodarstva kroz strateška partnerstva za inovacije, podupiranje MSP-ova u komercijalizaciji inovacija, prihvaćanje naprednih tehnologija, razvoj vještina te uspostavu učinkovitog ekosustava. Time će se osigurati postavljanje ključnih uvjeta za preokret negativnih demografskih trendova budući da konkurentna gospodarstva uklanjaju povode za iseljavanje.

Radi usklađivanja programa i mjera sa strateškim tehnologijama/prioritetima EU-a uvodi se novi prioritet u okviru kojeg će se ulagati u aktivnosti razvoja i proizvodnje ključnih tehnologija u STEP relevantnim područjima za jačanje regionalnih vrijednosnih lanaca Panonske, Sjeverne i Jadranske Hrvatske. Potpora će se usmjeriti na razvoj ili proizvodnju ključnih tehnologija kroz projekte strateških partnerstava, s ciljem postizanja tehnološkog napretka i usavršavanja tehnologija za potrebe tržišta te na produktivna ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu nužno povezanu uz razvoj ili proizvodnju ključnih tehnologija. Nadalje, podržat će se ulaganja u razvoj i jačanje vještina potrebnih za razvoj i proizvodnju ključnih tehnologija u područjima definiranim Uredbom, a koja su potrebna za pružanje potpore industrijskoj tranziciji.

CP 1 pruža okvir za teritorijalne strategije za razvoj urbanih područja i otoka koji daju potporu poduzetništvu razvojem poslovne infrastrukture u prioritarnim nišama RLV – pri čemu će gradovi sudjelovati kroz ITU mehanizam dok će otoci moći sudjelovati u RLV ovisno o fokusu njihovih zasebnih TS, ali i potpomognutim i brdsko-planinskim područjima za razvoj MSP-ova u okviru RLV prema potrebama.

IT čini sastavni dio upravljanja S3 te je Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU član Nacionalnog inovacijskog vijeća S3 kao tijela nadležnog za koordinaciju provedbe S3. U provedbu PIT-ova bit će uključeni svi relevantni dionici kroz već uspostavljen institucionalni okvir za industrijsku tranziciju koji se sastoji od Koordinacijskih vijeća i RLV strateških foruma.

Razvoj pametnih i održivih gradova

U razdoblju 2014.-2020. ITU mehanizam se provodi u 4 urbane aglomeracije (Zagreb, Split, Rijeka i Osijek) i 4 veća urbana područja (Zadar, Slavonski Brod, Pula i Karlovac) s preko 50.000 stanovnika.

Uspostavljanje ITU mehanizma dovelo je do kašnjenja u provedbi zbog izazova u uspostavi sustava i prvotno niskog administrativnog kapaciteta uključenih gradova. U 2019. stopa ugovorenosti je iznosila 13%, a isplaćeno je 1,5%, no do svibnja 2022. stopa ugovorenosti dosegla je 98%, a stopa isplata 21%. Unatoč poteškoćama, provedba ITU dovela je do pozitivnih rezultata, što je važan korak ka uključivanju lokalnih dionika u regionalni razvoj RH (pristup „odozdo prema gore“), kao i prema promicanju integriranog pristupa ulaganja funkcionalnih urbanih područja. Kapacitet postojećih ITU gradova u području strateškog planiranja, uzajamne i međusektorske suradnje te pripreme i provedbe projekata je ojačan decentralizacijom sustava upravljanja tj. delegiranjem funkcije ocjene kvalitete projektnih prijedloga, uz istovremeno jačanje kapaciteta MRRFEU-a za provedbu ITU mehanizma. Navedeni kapaciteti sustava će se nastaviti jačati čime će se osigurati potpora novim ITU gradovima.

Temeljem iskustva iz 2014.-2020. i poboljšanih stopa apsorpcije te nacionalnog zakonodavstva za teritorijalni ustroj i razvoj urbanih područja, RH će proširiti ITU mehanizam u razdoblju 2021.-2027. na 22 grada s ukupno 192 jedinice lokalne samouprave.

Vrednovanje dosadašnje provedbe istaknulo je određene izazove u razdoblju 2014.-2020. te je MRRFEU proveo odgovarajuće mjere radi unapređenja provedbe ITU mehanizma u novom financijskom razdoblju. Primjerice, MRRFEU je s pripremom krenuo ranije i uspostavio je intenzivniji sustav praćenja u postupku izrade Strategija održivog urbanog razvoja (SRUP). Benefiti se vide u činjenici da je uspostavljen odgovarajući institucionalni okvir za provedbu SRUP-a u svim područjima.

Glavni kriterij za odabir ITU grada je pravni status grada kao županijskog sjedišta (20 gradova), obzirom da sjedišta županija, kao nadležna tijela, u svom samoupravnom djelokrugu mogu obavljati određene poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, koje drugi gradovi ne mogu.

Cilj je osim velikih gradova koji su gospodarski, kulturni, zdravstveni, prometni i znanstveni centri, podržati i razvojnu ulogu manjih gradova, s odgovarajućim administrativnim ovlastima da bi se smanjile razlike između urbanih i ruralnih područja kroz njihov razvoj i potaknuo policentrični razvoj. Dvije iznimke u tom pogledu su Pula i Vinkovci s većim brojem stanovnika od njihovih županijskih sjedišta. Uključivanjem ta dva grada osiguravaju se bolji provedbeni kapaciteti i veći doseg urbanog razvoja njihovih županija. Ta 22 grada imaju najveći potencijal biti pokretači ujednačenog razvoja županija, a time i cjelokupnog regionalnog razvoja RH.

U kasnijoj fazi provedbe mogućnost korištenja ITU mehanizma imat će i Velika Gorica, kao najveći grad Zagrebačke županije. U ovom slučaju nije moguće koristiti kriterij županijskog središta jer je sjedište Zagrebačke županije izvan njezinog teritorija (Grad Zagreb) te se u ovom slučaju koristi kriterij najvećeg grada da bi se omogućio jednak tretman Zagrebačke županije u korištenju ITU-a. Velika Gorica će moći koristiti ITU mehanizam tek nakon izmjene Zakona o regionalnom razvoju RH koje su u periodu odobravanja programa sprječavale osnivanje urbanog područja sa središtem u Velikoj Gorici i ovisit će o raspoloživosti sredstava.

Urbana područja u RH suočavaju se s izazovima poput klimatskih promjena, onečišćenja, povećanog rizika od prirodnih katastrofa, pojačanog korištenja resursa, održivog gospodarstva, neodržive urbanizacije, povećane cijene stanovanja, degradacije, gubitka prirodnog kapitala i negativnih demografskih trendova. Specifična područja ulaganja i najprikladnija kombinacija ulaganja za određeno urbano područje bit će razvijena u SRUP-ovima koji predstavljaju teritorijalne strategije u smislu čl. 29. stavka 1 UZO-a te će se koristeći lokalno znanje rješavati identificirani urbani izazovi. SRUP-ove pripremaju sami gradovi te su ujedno i strateški akti koji definiraju razvojne ciljeve urbanog područja, uključujući i one kojima se bavi ITU mehanizam u skladu s čl. 30. UZO-a.

Korisnici ITU mehanizma u početku će povlačiti sredstva iz SC-ova ITP-a 1.iii, 2.viii, 5.i., a naknadno je prošireno na 5.iii te će se razmotriti proširenje ITU mehanizma na druge ciljeve, politike, fondove ili programe, uključujući PKK. Gradovi će u SRUP-u morati opisati sve mjere koje se planiraju provesti ITU mehanizmom i kako će se integrirati različite mjere za rješavanje svakog identificiranog izazova. Budući da CP1 ITP-a olakšava podršku industrijskoj tranziciji u Hrvatskoj, Grad Zagreb, kao jedina NUTS 2 regija koja nije uključena u strategiju industrijske tranzicije, neće moći imati koristi od SC 1.iii, dok će drugi JLS-ovi koji čine dio UA Zagreb, ali pripadaju drugim NUTS 2 regijama, moći koristiti sredstva SC 1.iii. (ITU Zagreb se sastoji od Grada Zagreba, koji ima istovremeni status grada, županije i NUTS 2 regije, ali uključuje i susjedne općine u susjednim županijama, tj. NUTS 2 regijama).

22 grada bit će uključena u odabir projekta na način koji će se definirati nakon što MRRFEU provede procjenu kapaciteta sva 22 grada u kojima će se provoditi ITU mehanizam. Gradovi koji su bili uključeni u ITU 2014.-2020., kao i novi ITU gradovi koji imaju dovoljno kapaciteta za tu ulogu, dobit će status posredničkih tijela i njima će se delegirati funkcija u dijelu odabira operacija, ali i moguće dodatne funkcije prema provedenoj analizi kapaciteta. Ako se utvrdi da grad neće biti tijelo u sustavu (SUK), sudjelovat će u postupku odabira projekata putem imenovanog predstavnika u Odboru za odabir projekata pri čemu će provjeravati npr. doprinos projektnih prijedloga ostvarivanju ciljeva SRUP-a. Osim toga, gradovi koji nisu dio SUK-a razmatrat će se za postupno imenovanje PT-ova u okviru SUK ITP-a 2021. – 2027. nakon što se osigura razumno jamstvo da takav grad ima odgovarajuću strukturu, administrativne kapacitete i znanje za provedbu ITU mehanizma.

Područja ulaganja identificirana su kroz participativan pristup s predstavnicima gradova u okviru SC-ova 1.iii., 2.viii., 5.i i 5.iii. Uz SC 5.i, koji omogućuje teritorijalni i integrirani pristup multi-sektorskim urbanim izazovima, prema postojećim nacrtima SRUP-ova nedostatak poslovne infrastrukture i urbana mobilnost prepoznati su kao izazovi kod većine gradova, i kao takvi će biti zasebno adresirani kroz ITU mehanizam. Kod FI operacija potpora će se pružiti putem teritorijalnih razvojnih strategija. Projekti ne moraju nužno biti navedeni u SRUP-u, ali moraju biti usklađeni sa strateškim ciljevima teritorijalnih strategija.

1.iii Gradovi kao nositelji policentričnog razvoja imaju važnu ulogu u industrijskoj tranziciji regija. Njihov položaj u tom procesu ojačat će se unaprjeđivanjem poslovne infrastrukture i jačanje poslovnih potpornih institucija, s ciljem pozicioniranja ITU gradova kao regionalnih centara u stvaranju regionalnih ekosustava koji daju učinkovitu podršku RLV i razvoju prioriternih niša. Predviđena ulaganja dio su prioriteta vezanog uz industrijsku tranziciju, a ne SC 5.i kako bi se lakše postigla sadržajna integracija s procesom industrijske tranzicije.

2.viii Gradski prijevoz je zastario i nije dostatan za ispunjavanje postojećih potreba. Prema Strategiji prometnog razvoja RH jedan od velikih problema gradova je i neadekvatan gradski promet koji stvara četvrtinu ukupnih stakleničkih plinova i uzrok je prometnih gužvi, loše kvalitete zraka, a 69% prometnih nesreća događa se upravo u gradovima. Dodatno, u strukturi voznog parka nizak je udio autobusa koji koriste alternativna goriva ili kombinaciju alternativnih i dizelskih goriva. Javni prijevoz u RH nije integriran te gradovima nedostaje intermodalna infrastruktura koja omogućuje prelazak s jedne na drugu vrstu prijevoza. Isto tako, upotreba bicikla u javnom prijevozu nije dovoljna, uglavnom zbog nesigurnosti jer biciklima prometuju istim prometnicama kao vozila, a što je posljedica nedostatka biciklističke infrastrukture ili njene neadekvatne povezanosti. Na brojne potrebe također ukazuju i planovi održive urbane mobilnosti koje je izradio velik broj gradova planiranih za provedbu ITU mehanizma. Komplementarno s aktivnostima u okviru PKK koje su usmjerene prema gradovima većim od 50.000 stanovnika, u okviru ITU mehanizma provodit će se aktivnosti za održivi urbani promet u svim gradovima, uključujući i manje od 50.000 stanovnika.

5.i. U razdoblju 2014. - 2018. broj turista u gradovima narastao je za 53,13%, što je više od državnog prosjeka (43,39 %). Međutim, razvoj turizma u RH odvijao se na neujednačen način, s glavnim gradom kao vodećom destinacijom urbanog turizma, primorskim gradovima sa značajnim sezonalnim promjenama, dok su drugi gradovi uvelike zaostajali. Stoga je potreban teritorijalni pristup kako bi se osiguralo očuvanje i održiva obnova kulturno-povijesnih dijelova gradova što je važno za povećanje turističke privlačnosti gradova i njihov gospodarski razvoj. Poticat će se projekti koji istovremeno odgovaraju na više razvojnih potreba u urbanom području kroz integrirani pristup (en. učinkovitost, popratna zelena infrastruktura itd.).

U razdoblju novih društvenih i gospodarskih izazova uzrokovanih pandemijom COVID-19, potresima, ilegalnim useljavanjem, visokim cijenama en. i inflacijom koje doprinose uočenom porastu nesigurnosti, ulaganja će se usmjeriti k sigurnosti javnih površina, sportskih i kulturnih sadržaja te parkova potičući integrirani pristup, kroz višenamjensku infrastrukturu, obnovu nefunkcionalnih *brownfield* lokacija, ozelenjivanja zapuštenih gradskih otvorenih prostora i sl.

5.iii U kontekstu preispitivanja kohezijske politike EU-a u sredini programskog razdoblja identificirani su novi europski prioriteti radi boljeg svladavanja aktualnih i budućih strateških izazova povezanih s ekonomskom, socijalnom i teritorijalnom kohezijom. Među najhitnijim izazovima u EU je ulaganje u povećanje ponude priuštivog stanovanja.

Priuštivo i održivo stanovanje još je jedan izazov koji je postao prioritet zbog znatnog povećanja cijena i najamnina posljednjih godina. Skupine u nepovoljnom položaju, samci, kao i obitelji s niskim i srednjim prihodima osobito su pogođene jer se suočavaju sa kontinuirano rastućim poteškoćama u pristupu priuštivom stanovanju. Ulaganje u izgradnju javnog stambenog fonda za dugoročni najam izdvaja se u novi prioritet.

Program razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima za razdoblje 2021. do 2030. ističe da se sve više gradova bori sa izazovima neodržive urbanizacije, degradacijom i gubitkom prirodnog kapitala. S obzirom da trenutno 75% europskog i 58% hrvatskog stanovništva živi u urbanim područjima, ključnu ulogu u rješavanju razvojnih izazova, kao što su učinkovito korištenje resursa, može imati stvaranje,

očuvanje i upravljanje zelenom infrastrukturom u urbanim područjima. Aktivnosti u okviru ITU mehanizma provodit će se komplementarno s pilot aktivnostima razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima u okviru SC 2.vii PKK.

Prema Programu razvoja kružnog gospodarenja prostorom i zgradama za razdoblje 2021. – 2030. u većim gradovima postoji i velik broj *brownfield* lokacija koje su dio izgrađenih dijelova naselja, ali nisu funkcionalne i predstavljaju rizik za okoliš. Iste predstavljaju i potencijal u smislu kružne obnove jer bi se aktiviranjem tih lokacija smanjila potreba za širenjem građevinskih područja. Budući da se u RH godišnje izgradi tek 1 do 2% novih zgrada, potencijal postizanja ciljeva održivog razvoja za postojeće zgrade je značajan. Dodatno, aktivnosti za kojima je izražena potreba u urbanim područjima doprinijet će postupnom povećanju trenutne stope en. obnove ukupnog fonda zgrada s 0,7% godišnje na 3% u 2030. da bi se doprinijelo dekarbonizaciji postojećeg fonda zgrada do 2050.

Razvoj pametnih i održivih otoka

U okviru NRS-a 2030. razvoj pametnih i održivih otoka utvrđen je kao jedan od prioriteta razvojne politike RH, dok Nacionalni plan razvoja otoka za razdoblje 2021. – 2027. (NPRO) definira prioritete za daljnji razvoj otoka. Zakonodavni okvir predviđa obvezu donošenja županijskih razvojnih planova (ŽRP). Kao dodatak ŽRP-ovima izradit će se teritorijalne strategije za otoke sukladno stavku c čl. 28. te čl. 29. UZO-a, po čijem donošenju će započeti provedba. Teritorijalne strategije će donijeti županije kao NUTS 3 „relevantna teritorijalna tijela“ sukladno čl. 29. UZO-a, u prvoj polovici 2023., a otočni dionici imat će ključnu ulogu u njihovoj pripremi i provedbi.

Prema NPRO-u, gospodarska struktura otoka pokazuje iznimnu ovisnost o sektoru turizma, o čemu svjedoči podatak da 18% otočnog stanovništva radi u turizmu ili djelatnostima usko povezanim s turizmom, u odnosu na državnu razinu, gdje je zaposleno samo 6% stanovništva. Izrazita sezonalnost uzrokovana turizmom predstavlja veliko opterećenje za infrastrukturu te se preslikava i na društveni život otočana iz čega proizlaze i brojni društveno-gospodarski problemi poput nedostatka društvene infrastrukture i kulturnih sadržaja, slabijih poslovnih prilika, negativnih utjecaja na prirodu i okoliš te nedostataka u opskrbi en. i vodom za vrijeme sezone. Sve to ima negativne posljedice na demografiju. Stoga je potrebno diversificirati gospodarsku djelatnost uzimajući u obzir RLV u Jadranskoj Hrvatskoj u okviru industrijske tranzicije. Otoci obiluju brojnim kulturnim dobrima (16% ukupnog nacionalnog broja) što predstavlja značajan, ali nedovoljno iskorišten resurs lokalnog razvoja. Nadalje, otoci zauzimaju 5,8% kopnenog dijela RH, ali njihov udio od 15% u ukupno zaštićenim područjima prirode RH odražava potencijal otočnog prirodnog kapitala. Dodatno, klimatske osobitosti otoka u uvjetima smanjene prometne dostupnosti dodatno naglašava njihovu izloženost klimatskim promjenama te je potrebno smanjiti negativne utjecaje. Najveći izazov na otocima predstavljaju sve učestalije prirodne prijetnje poput toplinskih valova, suša, požara i dr. Većina otoka nije autonomna u opskrbi en., već ovisi o distribuciji s kopna. Dodatan izazov predstavlja povećana potražnja za el. en. u vrhuncu sezone.

Operacije koje podupire ITP usredotočit će se na dio tema kojima se bavi NPRO, poput javno-društvene infrastrukture i usluga (npr. sportsko-rekreativna infrastruktura, javni prostori na kojima se građani okupljaju, razvoj civilnog društva itd.), poduzetništva, zaštite prirode i okoliša, čiste energije, obnovljivih izvora energije, prilagodbe klimatskim promjenama i ublažavanja njihovog utjecaja te očuvanja kulturne baštine. Iako se radi o širokom rasponu izazova koji se ne mogu riješiti samo putem SC 5.ii, ulaganja kroz SC 5.ii će biti primarno usmjerena specifičnim potrebama otoka koje su lokalne prirode i povezuju niz gore navedenih tema s potencijalom njihove integracije na razini projekta, primjenom koncepta Pametnog otoka i doprinosom klimatskim ciljevima EU-a.

Fond za pravednu tranziciju (FPT)

Konačni teritorijalni i tematski opseg potpore FPT-a bit će definiran TPPT.

TPPT će u obzir uzeti Uredbu (EU) 2021/1119 o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti („Europski zakon o klimi”), Prilog D Izvješća za Hrvatsku 2020., Integrirani nacionalni energetski i klimatski plan za RH za razdoblje 2021. - 2030., REPowerEU inicijativu i Preporuku Vijeća o osiguravanju poštene tranzicije prema klimatskoj neutralnosti.

IŽ je povijesno jedina regija s proizvodnjom ugljena u RH. Ekološki izazovi u IŽ usko su povezani s proizvodnjom el. en. i industrijom cementa, a u se njoj nalazi elektrana na ugljen koja proizvodi 6% ukupno proizvedene en. u RH. U IŽ na teritoriju utjecaja (Gradovi Labin i Pula, općine Kršan, Sveta Nedelja, Pićan i Raša) identificirana su 4 važna gospodarska subjekta: Calucem d.o.o., HEP d.d. TE Plomin, Holcim d.o.o i Rockwool Adriatic d.o.o., koji su i najveći zagađivači u proizvodnom sektoru u županiji. Sukladno provedenim analizama regulatornog okvira FPT prihvatljivih tehnologija od navedenih ETS postrojenja, FPT će podupirati tehnologiju hvatanja i skladištenja ugljika u Holcimu d.o.o. Potencijalni negativni utjecaji tranzicije gospodarskih subjekata na radnu snagu na području Labinštine (navedeni subjekti zapošljavaju oko 850 ljudi) su značajni te će posljedično utjecati i na šire područje putem dobavljača i zaposlenika što se može potvrditi velikim brojem dobavljača čije poslovanje ovisi o gospodarskim subjektima. Navedeni subjekti su činili 24,7% nacionalnih verificiranih emisija u 2019., što je bitan pokazatelj velikog utjecaja na okoliš. U TPPT-u su identificirane razvojne potrebe povezane s en. i zelenom tranzicijom, tranzicijom ljudskog kapitala i socijalne infrastrukture te gospodarstva i okoliša. TPPT previđa omogućavanje gospodarske diversifikacije ulaganjima u nove tehnologije radi smanjenja stakleničkih plinova i prelazak na ekološki prihvatljive sustave, stvaranje novih radnih mjesta za tehnička zanimanja, promicanje programa orijentiranih na kompetencije usmjerene na budućnost, poboljšanje veza između tvrtki i obrazovnih institucija te programa prekvalifikacije, usavršavanja i veću ponudu neformalnog obrazovanja, čime će se ublažiti utjecaj tranzicije pripremom radnika i nezaposlenih za buduće potrebe tržišta rada. Također se planira uspostavljanje središta za održive i ekološke tehnološke inovacije, s naglaskom na dekarbonizaciji i omogućavanju kružnih poslovnih modela u proizvodnom sektoru, koja će služiti kao platforma za suradnju koja izravno povezuje studente, istraživače, poduzetnike, novoosnovana poduzeća, MSP-ove i velike tvrtke. Planirana je i aktivnost vezana za izgradnju i opremanje stambenih jedinica u svrhu priuštivog stanovanja za radnike u deficitarnim zanimanjima. Također planira se ulaganje u vodnokomunalnu infrastrukturu koje će osim zelene tranzicije (u pogledu smanjivanja potrošnje en. i ostalih resursa) doprinijeti povećanju poslovne atraktivnosti područja. Procjenjuje se da će predviđena ulaganja u IŽ stvoriti potencijalno 300 izravnih i 300 neizravnih radnih mjesta, dok će broj prekvalificiranih osoba biti oko 200.

SMŽ je bila jedna od primarno industrijskih regija, a sad je jedna od najmanje razvijenih u RH. Emisije stakleničkih plinova u SMŽ nastaju kao produkt industrije gnojiva, dušikovih spojeva i naftnih derivata. U lancima vrijednosti tih energetski intenzivnih industrija zaposlen je velik broj ljudi. Procjenjuje se da će tranzicija kemijske industrije i rafinerije utjecati na oko 7% stanovništva SMŽ. Na području SMŽ nalazi se 5 važnih gospodarskih subjekata koji ujedno imaju najveći doprinos županijskim emisijama stakleničkih plinova: Petrokemija d.d., HEP d.o.o. - TE Sisak, Gavrilović d.o.o., INA d.d. – rafinerija Sisak te ABS Sisak d.o.o. Broj zaposlenih u navedenim subjektima iznosi 2.484 od čega 25% živi u Sisku, a 37% u Kutini, što ukazuje na veliku ovisnost gospodarskih subjekata o lokalnoj radnoj snazi. Važan pokretač lokalnog gospodarstva je i 250 dobavljača, partnera i suradnika sa sjedištem u SMŽ s kojima gospodarski subjekti posluju. Prosječna stopa nezaposlenosti u SMŽ u 2017. iznosila je 29%, u 2019. 20%, a u srpnju 2020. 19% te je najviša u RH. U TPPT-u su identificirane razvojne potrebe povezane s en. tranzicijom, tranzicijom ljudskog kapitala i socijalne infrastrukture te tranzicijom gospodarstva i okoliša. TPPT predviđa ulaganja u gospodarsku diversifikaciju, povezivanje lokalnih istraživačkih institucija i privatnog sektora te aktivnosti koje će omogućiti prekvalifikaciju/ponovno osposobljavanje i pružanje lakšeg pristupa pomoći pri traženju posla. Također predviđeno je ulaganje u socijalno stanovanje, tj. osiguravanje smještaja za socijalno ugrožene skupine stanovništva. Aktivnostima bi se pokušao promijeniti negativan trend prouzrokovan iseljavanjem stanovništva (pogotovo mladih i mladih obitelji),

nedavnim potresom i nepostojanjem sveučilišta.

Izazovi u administrativnim kapacitetima odnose se na pravilno funkcioniranje SUK, strateško planiranje kapaciteta, mogućnosti sustava na brzo i fleksibilno odgovaranje na promjenjive potrebe i uvjete, povećanje kapaciteta krajnjih korisnika i dionika na svim razinama za učinkovitu provedbu projekata, donošenje odluka utemeljenih na dokazima, poboljšanje učinkovitosti javne nabave (JN) te bolje i učinkovitije mjere za sprječavanje i suzbijanje sukoba interesa, prijevarena i korupcije. Tijekom provedbe ITP-a UT će poticati strateško korištenje JN za podršku ciljevima Politike. U postupku provedbe ITP-a, gdje je primjenjivo, stavljat će se naglasak na projekte koji potiču zelenu tranziciju i ekološki prihvatljiva rješenja što će posredno dovesti do primjene kriterija zelene JN te, gdje je primjenjivo, poticati primjenu kriterija vezanog uz kvalitetu i troškove životnog ciklusa.

U tu svrhu izrađen je jedinstveni nacionalni Plan za jačanje kapaciteta za korištenje EU fondova u RH koji sadrži zajedničke i programski specifične mjere, gdje je primjenjivo. Bitan element u izgradnji tehničkih kapaciteta i pripremi zalihe zrelih projekata predstavlja suradnja sa savjetodavnim stručnim službama EK. Podrška će biti osigurana, osim u potpori za pripremu projekata, i za prijenos znanja i izgradnju tehničkih kapaciteta tijela SUK-a i korisnika strateških projekata. Posebna pažnja će se usmjeriti na jačanje kapaciteta dionika i korisnika ITP-a na odgovarajućim teritorijalnim razinama. U odnosu na provedbu FPT-a uzet će se u obzir ishodi TSI projekta, iz kojeg će proizaći plan treninga i akcijski plan za jačanje kapaciteta. U odnosu na uspostavu sustava, isti će se temeljiti na iskustvu provedbe OPKK 2014.-2020. Predviđen je niz koordinativnih mehanizama i alata za standardizaciju procedura i administrativno rasterećenje tijela SUK-a, čiji će rezultati posredno utjecati i na postupanja korisnika, kao i niz mjera i aktivnosti za jačanje kapaciteta tijela SUK-a i krajnjih korisnika za pripremu i provedbu projekata. Navedenom će doprinijeti i uspostava jedinstvenog OzP-a za PKK i ITP. Mjere kojima se doprinosi sprječavanju prevara i korupcije nalaze se u nac. zakonodavstvu i na odgovarajući način će se implementirati u interne procedure tijela koja će istovremeno biti i tijela SUK-a.

Većina operacija u ITP-u provodit će se dodjelom bespovratnih sredstava, dok će se za pojedine operacije u kojima postoje mjere koje ostvaruju dobit ili uštedu razmotriti mogućnost korištenja financijskih instrumenata.

Makroregionalne strategije predstavljaju integrirani oblik suradnje države članice (DČ) EU i treće zemlje, koji se odnosi na zajedničke izazove s kojima se suočava određeno geografsko područje koje će imati koristi od ojačane suradnje u cilju doprinosa postizanju ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije. Nastavit će pružati potporu DČ smještenim u istom geografskom području u zajedničkom rješavanju teritorijalnih izazova poput plovnih puteva, sigurnosti, regionalne gospodarske konkurentnosti, bioraznolikosti, zagađenosti itd. RH sudjeluje u provedbi 2 makro-regionalne strategije: Strategiji EU za dunavsku regiju (EUSDR) i Strategiji za jadransko-jonsku regiju (EUSAIR).

Gdje je relevantno, ITP će podržati ulaganja koja doprinose održivim, estetskim i uključivim načelima inicijative Novi europski Bauhaus u pogledu pronalaženja pristupačnih, uključivih, održivih i atraktivnih rješenja za klimatske izazove.

Sva ulaganja slijedit će načela sprečavanja segregacije, s naglaskom na poticanje pristupa redovnim uključivim uslugama u svim ITP sektorima.

Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije izrađena su uzimajući u obzir

Smjernice o osiguravanju poštovanja Povelje EU o temeljnim pravima pri provedbi EU fondova (2016/C269/01) i kontrolni popis za temeljna prava, uz prijedloge Vladinog Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina i Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova. Odgovarajući kodovi u okviru dimenzije ravnopravnosti spolova dodijeljeni su temeljem procjene učinka na razini pojedine operacije, tj. poznavanja prirode svake od njih i raspoložive metodologije za određivanje dimenzije ravnopravnosti spolova.

U provedbi fondova u okviru SoP-a poštivat će se horizontalna načela jednakosti između žena i muškaraca te načela nediskriminacije svih skupina u društvu.

Nadalje, RH će u provedbi programa osigurati poštivanje temeljnih prava i usklađenost s Poveljom o temeljnim pravima Europske unije i Konvencijom UN-a o pravima osoba s invaliditetom. Naglasak će također biti stavljen na borbu protiv nejednakosti, primjenu načela sprječavanja segregacije, posebno osoba u nepovoljnom položaju.

[1] <https://www.hgk.hr/documents/analiza-zupanija-2020-web5ffd68620c52c.pdf>

[2] ŽUPANIJE – razvojna raznolikost i gospodarski potencijali, Hrvatska gospodarska komora, 2020.

[3] Analysis of the Quality and Coherence of the Policy Mix, Svjetska banka, 2019.

[4] Identificirano i kroz EDP proces pri izradi Planova za industrijsku tranziciju kao ključni izazovi.

1. Programska strategija: glavni izazovi i odgovori politike

Tablica 1.

Cilj politike ili specifični cilj FPT-a	Specifični cilj ili posebni prioritet*	Obrazloženje (sažetak)
1. Konkurentnija i pametnija Europa promicanjem inovativne i pametne gospodarske preobrazbe i regionalne povezivosti u području IKT-a	RSO1.1. Razvoj i jačanje istraživačkih i inovacijskih kapaciteta te prihvaćanje naprednih tehnologija	Odabir ovog specifičnog cilja temelji se na potrebama definiranim u NRS 2030. odnosno prioritetu provedbe politike pametne specijalizacije i jačanja pozicije regionalnoga gospodarstva u globalnim lancima vrijednosti, koji obuhvaća podršku industrijskoj tranziciji i jačanju pozicije regionalnoga gospodarstva u globalnim lancima vrijednosti; preporukama Vijeća o Nacionalnom programu reformi Hrvatske za 2019. godinu djelovanja kojima je cilj usmjeriti investicijsku politiku, između ostalog, na istraživanje i inovacije, vodeći računa o regionalnim razlikama; Prilogu D Izvješća za Hrvatsku 2019. godine kojim su utvrđene potrebe za ulaganjima u cilju povećanja istraživačkih i inovacijskih kapaciteta i primjene naprednih tehnologija uzimajući u obzir teritorijalne razlike u okviru čega i poboljšanja inovacijskih rezultata i poticanja rasta produktivnosti utvrđivanjem područja pametne specijalizacije na temelju nacionalnih i regionalnih potreba i potencijala. Kako bi se odabrane politike i provele putem ovog specifičnog cilja usmjeravaju se aktivnosti koje će omogućiti uspostavu strateških partnerstva za inovacije i razvoj inovacijskih klastera u skladu s Planovima industrijske tranzicije regija što će u konačnici doprinijeti učinkovitoj industrijskoj tranziciji hrvatskih regija.
1. Konkurentnija i pametnija Europa promicanjem inovativne i pametne gospodarske preobrazbe i	RSO1.3. Jačanje održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i otvaranje radnih mjesta u njima, među	Odabir ovog specifičnog cilja temelji se na potrebama definiranim u NRS 2030. odnosno

Cilj politike ili specifični cilj FPT-a	Specifični cilj ili posebni prioritet*	Obrazloženje (sažetak)
regionalne povezivosti u području IKT-a	ostalim i kroz produktivna ulaganja	<p>prioritetnim područjima ulaganja koja se odnose se na provedbu politike pametne specijalizacije i jačanja pozicije regionalnoga gospodarstva kroz uspostavu regionalnih ekosustava i inovacijskih sustava za poduzetnike, teritorijalno brendiranje i promociju regionalnog gospodarstva i podršku industrijskoj tranziciji prema nišama više dodane vrijednosti, ali i na gospodarsku regeneraciju depriviranih područja; preporukama Vijeća o Nacionalnom programu reformi Hrvatske za 2019. u svezi usmjeravanja investicijske politike na istraživanje i inovacije, vodeći računa o regionalnim razlikama; Prilogu D Izvješća za Hrvatsku 2019. godine prema kojem je za RH potrebno napredovanje u globalnim lancima vrijednosti kao i poboljšanje kvalitete poduzetničkih potpornih institucija i poslovnog okruženja. Kako bi se odabrane politike i provele putem ovog specifičnog cilja usmjeravaju se aktivnosti koje će stvoriti učinkovit eko sustav za poduzetnike, poboljšati poslovnu klimu i dati podršku jačanju konkurentnosti MSP-ova što će u konačnici povoljno utjecati na rast i razvoj MSP-ova, kao kritičnog čimbenika i pokretača industrijske tranzicije i ključnog alata za otvaranje novih radnih mjesta. Aktivnosti se usmjeravaju i na davanje podrške jačanju eko sustava za poduzetnike na potpomognutim i brdsko-planinskim područjima s ciljem poboljšanja poslovne klime i jačanja atraktivnosti za privlačenje ulaganja u razvoj MSP-ova u regionalnim lancima vrijednosti koji čine okosnicu lokalnog gospodarstva. Potrebe iskazane u području razvoja poduzetništva u urbanim područjima dodatno će se razraditi u SRUP kroz</p>

Cilj politike ili specifični cilj FPT-a	Specifični cilj ili posebni prioritet*	Obrazloženje (sažetak)
		ITU mehanizam u cilju poticanja integriranog socioekonomskog razvoja kako bi se stvorilo povoljno okruženje za poduzetništvo u urbanim područjima, s ciljem njihovog pozicioniranja kao regionalnih centara i jačanje njihove uloge u stvaranju regionalnih eko sustava koji daju učinkovitu podršku regionalnim lancima vrijednosti i razvoju prioritetnih niša industrijske tranzicije.
1. Konkurentnija i pametnija Europa promicanjem inovativne i pametne gospodarske preobrazbe i regionalne povezivosti u području IKT-a	RSO1.6. Potpora ulaganjima koja doprinose ciljevima Platforme za strateške tehnologije za Europu (STEP) iz članka 2. Uredbe (EU) 2024/795 Europskog parlamenta i Vijeća	Odabir ovog specifičnog cilja temelji se na odredbama Uredbe (EU) 2024/795 o uspostavi Platforme za strateške tehnologije za Europu (STEP). Također, u Preporukama Vijeća Europske unije o gospodarskoj, socijalnoj politici, politici zapošljavanja, strukturnoj i proračunskoj politici Hrvatske za 2024. godinu, Hrvatskoj se preporučuje korištenje STEP inicijative za pomoć u preobrazbi svoje konkurentnosti i stoga je Hrvatska prilikom preispitivanja programa sredinom programskog razdoblja uzela u obzir mogućnosti koje za povećanje konkurentnosti pruža STEP inicijativa. Kako bi se odabrane politike provele putem ovog specifičnog cilja, kroz program će se poduprijeti razvoj ili proizvodnja ključnih tehnologija u STEP područjima. Tehnologije se smatraju ključnima ako ispunjavaju barem jedan od sljedećih uvjeta: a) uvode na unutarnje tržište inovativan, nov i najnapredniji element sa znatnim gospodarskim potencijalom ili b) doprinose smanjenju ili sprječavanju strateških ovisnosti Unije.
2. Zelenija, otporna Europa s niskom razinom emisija koja prelazi na gospodarstvo s nultom neto	RSO2.8. Promicanje održive multimodalne gradske mobilnosti kao dijela prelaska na gospodarstvo s	Odabir ovog specifičnog cilja temelji se na potrebama definiranim u NRS 2030. pri čemu je

Cilj politike ili specifični cilj FPT-a	Specifični cilj ili posebni prioritet*	Obrazloženje (sažetak)
<p>stopom emisija ugljika promicanjem prelaska na čistu i pravednu energiju, zelenih i plavih ulaganja, kružnoga gospodarstva, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama, sprečavanja rizika i upravljanja njime te održive urbane mobilnosti</p>	<p>nultom neto stopom emisija ugljika</p>	<p>jedno od prioriternih područja javnih politika razvoj pametnih i održivih gradova te među ostalim i promicanje integriranog urbanog prijevoza i pametne mobilnosti, Preporuci Vijeća o Nacionalnom programu reformi Hrvatske za 2019. Republici Hrvatskoj da usmjeri investicijsku politiku na održivi gradski promet, vodeći računa o regionalnim razlikama; Srednjoročnom vrednovanju napretka u provedbi Sporazuma o partnerstvu, siječanj 2020. koje navodi kako je udio ekološki prihvatljivog prijevoza malen, te su potrebni dodatni naponi u pogledu razvoja održivog i integriranog javnog prijevoza, kao i gradskih i prigradskih mobilnih sustava s niskim emisijama ugljika; Izvješću za Hrvatsku 2020. godine koje utvrđuje da su potrebna ulaganja u cilju promicanje održive multimodalne gradske mobilnosti. Navedene potrebe će se dodatno razraditi u SRUP u cilju poticanja integriranog socioekonomskog razvoja u urbanim područjima. Kako bi se odabrane politike i provele putem ovog specifičnog cilja usmjeravaju se aktivnosti jačanja zelenog, čistog, pametnog i održivog gradskog prometa što će u konačnici doprinijeti jačanju uloge gradova kao pokretača regionalnog rasta.</p>
<p>5. Europa bliža građanima poticanjem održivog i integriranog razvoja svih vrsta područja i lokalnih inicijativa</p>	<p>RSO5.1. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima</p>	<p>Ovaj specifični cilj je odabran u svrhu financiranja lokalnih potreba definiranih u SRUP-ovima, a koje proizlaze iz potreba svih JLS-ova iz obuhvata urbanih područja. Pored primarnih ulaganja definiranih u okviru ovog cilja, u urbanim područjima će se komplementarno provoditi ulaganja u okviru SC 1.iii i 2.viii. koji fokus daju na razvoj poslovnog okruženja i urbanu mobilnost. Urbana područja u RH suočavaju se s brojnim</p>

Cilj politike ili specifični cilj FPT-a	Specifični cilj ili posebni prioritet*	Obrazloženje (sažetak)
		<p>izazovima od kojih se posebno ističu klimatske promjene i onečišćenja te povećani rizik od prirodnih katastrofa, pojačano korištenje resursa, neodrživa urbanizacija, degradacija i gubitak prirodnog kapitala, izazovi vezani uz urbanu sigurnost, izazovi razvoja održivog turizma, globalizacija i ubrzane tehnološke promjene i povezani ekonomski izazovi. Odabir ovog specifičnog cilja temelji se na potrebama definiranim u NRS 2030 kao i Nacionalnom planu stambene politike RH do 2030. pri čemu je jedno od prioritarnih područja javnih politika razvoj pametnih i održivih gradova; Prilogu D Izvješća za Hrvatsku 2019. godine koje kao prioritarnu potrebu utvrđuje jačanje uloge vodećih gospodarskih središta kao pokretača regionalnog rasta te održivog i integriranog razvoja njihovih funkcionalnih područja; Srednjoročnom vrednovanju napretka u provedbi Sporazuma o partnerstvu, siječanj 2020. preporučuje se proširiti ITU mehanizam na nove gradove kako bi se ojačali razvojni centri te tako pridonosili ravnomjernom regionalnoj razvoju. Navedene potrebe će se dodatno razraditi u SRUP u cilju poticanja integriranog socioekonomskog razvoja u urbanim područjima. Kako bi se odabrane politike i provele putem ovog specifičnog cilja usmjeravaju se aktivnosti razvoja pametnih gradova što će u konačnici doprinijeti jačanju uloge gradova kao pokretača regionalnog rasta.</p>
<p>5. Europa bliža građanima poticanjem održivog i integriranog razvoja svih vrsta područja i lokalnih inicijativa</p>	<p>RSO5.2. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, lokalnog razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u područjima</p>	<p>U svrhu razvoja pametnih i održivih otoka prioriteti ulaganja na otocima fokusirat će se na specifične potrebe otoka koje su lokalnog karaktera i koje povezuju više tema poput, ulaganja u javnu</p>

Cilj politike ili specifični cilj FPT-a	Specifični cilj ili posebni prioritet*	Obrazloženje (sažetak)
	koja nisu urbana	društvenu i poslovnu infrastrukturu, razvoj zelene i plave infrastrukture, obnove materijalnih kulturnih dobara, objedinjenih ulaganja u energetske učinkovitost javne infrastrukture, uključujući podršku sektorima plavog gospodarstva. Odabir ovog specifičnog cilja temelji se na potrebama definiranim u NRS 2030. pri čemu je jedno od prioritarnih područja javnih politika razvoj pametnih i održivih otoka; Prilogu D Izvješća za Hrvatsku 2019. godine koje kao prioritarnu potrebu u cilju smanjenja nejednakosti među regijama utvrđuje potrebu uzimanja u obzir zemljopisnih specifičnosti otoka, potiče gospodarska aktivnost te da ih se povezuje s vodećim razvijenim središtima. Navedene potrebe će se dodatno razraditi u teritorijalnim strategijama za područje otoka u cilju pozitivnog utjecaja na širu zajednicu i otočni prostor. Kako bi se odabrane politike i provele putem ovog specifičnog cilja usmjeravaju se aktivnosti razvoja pametnih otoka što će u konačnici doprinijeti smanjenju nepovoljnih utjecaja, ali i iskorištavanja potencijala zemljopisnih specifičnosti otoka te razvoju održivih i zelenih otoka.
5. Europa bliža građanima poticanjem održivog i integriranog razvoja svih vrsta područja i lokalnih inicijativa	RSO5.3. Poticanje integriranog teritorijalnog razvoja na temelju pristupa priuštivom i održivom stanovanju na svim vrstama područja	Urbana područja u RH suočavaju se s brojnim izazovima od kojih se između ostalih ističu izazovi vezani uz urbanu sigurnost, priuštivo stanovanje i povezane ekonomske izazove. Odabir ovog specifičnog cilja temelji se na potrebama definiranim u NRS 2030 kao i Nacionalnom planu stambene politike RH do 2030. pri čemu je jedno od prioritarnih područja javnih politika razvoj pametnih i održivih gradova kao i rješenje problema priuštivog stanovanja. U skladu s novim

Cilj politike ili specifični cilj FPT-a	Specifični cilj ili posebni prioritet*	Obrazloženje (sažetak)
		političkim prioritetima EU-a i prepoznatim lokalnim potrebama, Hrvatska je odlučila usmjeriti sredstva na pristupačno i održivo stanovanje.
<p>8. Omogućivanje regijama i ljudima da ublaže socijalne i gospodarske učinke te učinke na zapošljavanje i okoliš koji su posljedica tranzicije prema ostvarenju klimatskih i energetske ciljnih vrijednosti Unije do 2030. i klimatski neutralnom gospodarstvu Unije do 2050., na temelju Pariškog sporazuma</p>	<p>JSO8.1. Omogućivanje regijama i ljudima da ublaže socijalne i gospodarske učinke te učinke na zapošljavanje i okoliš koji su posljedica tranzicije prema ostvarenju klimatskih i energetske ciljnih vrijednosti Unije do 2030. i klimatski neutralnom gospodarstvu Unije do 2050., na temelju Pariškog sporazuma</p>	<p>Odabir ovog specifičnog cilja temelji se na NRS 2030. tj. poticanju ulaganja u istraživanje, tehnološki razvoj i inovacije, poticanju suradnje između poslovnog i istraživačkog sektora, modernizacije i dekarbonizacije energetske intenzivnih industrija, razvoju ljudskih potencijala, promicanju energetske tranzicije i OIE, povećanju energetske samodostatnosti i učinkovitosti, tranziciji na čistu energiju, te dekarbonizacije, uklanjanja, skladištenja i uporabe ugljikovog dioksida. Prilogom D Izvješća za RH 2020. temeljem intenziteta emisija stakleničkih plinova izdvojene su dvije regije: SMŽ i IŽ. Industrijska postrojenja u tim županijama zapošljavaju znatan broj radnika, a njihov opstanak ugrožen je zbog prelaska na tehnološki napredne procese. Ključne mjere su posebno usmjerene na: produktivna ulaganja u MSP-ove, uključujući novoosnovana poduzeća, što dovodi do gospodarske diversifikacije i preusmjeravanja ulaganja u aktivnosti istraživanja i inovacija te poticanje prijenosa naprednih tehnologija, ulaganja u uvođenje tehnologije i infrastrukture za čistu energiju po pristupačnoj cijeni i smanjenje emisija stakleničkih plinova, ulaganja u digitalizaciju, ulaganja u unapređenje kružnoga gospodarstva, i ulaganja u dokvalifikaciju i prekvalifikaciju radnika. U integriranom nacionalnom energetske i klimatske planu za RH za razdoblje 2021.-2030. zadani su ciljevi smanjenja emisija stakleničkih plinova do 2030., u ETS sektoru</p>

Cilj politike ili specifični cilj FPT-a	Specifični cilj ili posebni prioritet*	Obrazloženje (sažetak)
		<p>najmanje za 43 % u odnosu na razinu iz 2005., dok za sektore izvan ETS-a najmanje za 7 % u odnosu na razinu iz 2005. Kako bi se odabrane politike i provele putem ovog specifičnog cilja, Teritorijalni plan za pravednu tranziciju (TPPT) se usmjerava na aktivnosti diversifikacije, jačanja otpornosti i dekarbonizacije regionalnog gospodarstva u SMŽ i IŽ, te jačanja poduzetničkih vještina, znanja i primjene praksi u kontekstu zelene tranzicije, što će doprinijeti ublažavanju gospodarskih učinaka tranzicije i učinaka na zapošljavanje, te smanjenju udjela emisija stakleničkih plinova SMŽ i IŽ u ukupnom nacionalnom računu. U skladu s novim političkim prioritetima EU-a i prepoznatim lokalnim potrebama, Hrvatska je odlučila usmjeriti sredstva na pristupačno i socijalno stanovanje te u razvoj javne vodoopskrbe i odvodnje.</p>

* Posebni prioriteti u skladu s Uredbom o fondu ESF+

2. Prioriteti

Upućivanje: članak 22. stavak 2. i članak 22. stavak 3. točka (c) UZO-a

2.1. Prioriteti koji nisu obuhvaćeni tehničkom pomoći

2.1.1. Prioritet: 1.. Industrijska tranzicija hrvatskih regija

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO1.1. Razvoj i jačanje istraživačkih i inovacijskih kapaciteta te prihvaćanje naprednih tehnologija (EFRR)

2.1.1.1.1. Intervencije fondova

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (d) podtočke i., iii., iv., v., vi. i vii. UZO-a

Povezane vrste djelovanja – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka i. UZO-a i članak 6. Uredbe o fondu ESF+:

·Jedan od ključnih pokretača tranzicije regionalnog gospodarstva bit će širenje i difuzija inovacija čime će se omogućiti diversifikacija regionalnih gospodarstava i jačanje regionalne konkurentnosti.

·Širenje i difuzija inovacija u okviru regionalnih gospodarstava omogućit će se kroz poticanje strateških partnerstva za inovacije i razvoj inovacijskih klastera u okviru regionalnih lanaca vrijednosti (uključujući zeleni rast i plavo gospodarstvo) s ciljem uvođenja strukturnih promjena i specijalizacije regionalnih gospodarstava u nišama više dodane vrijednosti. Neke od relevantnih istraživačkih tema i misija za istraživanje i razvoj odnose se na davanje odgovora na klimatske promjene i razvoj zelenih (eko) tehnologija, materijala i proizvoda.

·U okviru planiranih javnih poziva za strateška partnerstva za inovacije financirat će se konzorciji od minimalno tri poduzetnika (od čega minimalno 2 MSP-a, i po potrebi partnera iz znanstveno-istraživačkog i javnog sektora, te će se moći dobiti potpore za projekte istraživanja i razvoja (industrijsko istraživanje, eksperimentalni razvoj, studije izvedivosti) i podrška za razvoj istraživačke i tehnološke infrastrukture koje će poduzetnicima omogućiti diversifikaciju poslovanja i razvoj novih proizvoda u okviru RLV prioriternih niša. Nastavno na ključne društvene izazove urbanih, potpomognutih i brdsko-planinskih područja i otoka, kroz strateška partnerstva za inovacije moći će se uspostavljati i novi modeli Triple Helix suradnje (Urban and Island Transition Alliance), temeljeni na „Mission-oriented R&D“ i jedinstveni na razini EU-a, koji će povezati proces industrijske tranzicije s razvojem urbanih, potpomognutih i brdsko-planinskih područja i razvojem otoka te demonstrirati inovativna rješenja upravo na području jedinice lokalne samouprave koja je definirala razvojni izazov.

·Nadalje, javnim pozivima za podršku inovacijskim klasterima poticat će se umrežavanje dionika u okviru regionalnih lanaca vrijednosti kroz potpore za ulaganje za izgradnju ili nadogradnju inovacijskih klastera i/ili kroz operativne potpore za inovacijske klastere usmjerene na usavršavanje i internacionalizaciju članica klastera.

Cilj je ulaganja usmjeriti na prioritetne niše grupirane u regionalne lance vrijednosti u okviru S3 tematskih područja, koje će predstavljati okosnicu razvoja regionalnih gospodarstava u budućnosti. Za svaki regionalnih lanac vrijednosti mapirani su ključni dionici iz poslovnog i znanstveno-istraživačkog sektora te su izrađeni akcijski planovi koji definiraju elemente transformacijskog roadmap-a za RLV-ove te doprinose S3 transformacijskim ciljevima.

Ulaganja povezana s MSP u okviru ovog cilja bit će komplementarna aktivnostima u okviru PKK, čime će se podržati ulaganja u istraživačku infrastrukturu, istraživanje i razvoj u javnim ustanovama, kao i razvoj vještina za pametnu specijalizaciju, te NPOO, komponente 3. Obrazovanje, znanost i istraživanje, koji će biti usmjeren na reformu znanstvenog sektora i razvoj novih programskih okvira koji će omogućiti učinkovitiju potporu istraživanju i razvoju te poboljšati okvir za financiranje istraživanja i razvoja. Također će se tražiti daljnje sinergije s programom Erasmus+.

Vežano uz povezane vrste aktivnosti i njihov doprinos makroregionalnim strategijama, u programskom razdoblju 2021.-2027., Republika Hrvatska planira doprinos Strategiji za dunavsku regiju (EUSDR) točnije ostvarenju Trećeg stupa EUSDR-a (Izgradnja blagostanja u dunavskoj regiji) kroz Prioritetno područje (PP) 8 - Jačanje konkurentnosti poduzetništva. Aktivnostima se izravno doprinosi ciljevima PP8 te prioritetima definiranim Akcijskim planom EUSDR-a. Također, strateška partnerstva za inovacije u okviru regionalnog lanca vrijednosti Jadranske Hrvatske „Plavi rast“ pridonosit će ciljevima EUSAIR-a, posebice sektoru plave ekonomije u okviru stupa 1. kroz poticanje aktivnosti koje za cilj imaju poticanje *quadruple helix* veza u područjima morskih i plavih tehnologija za unaprjeđenje inovacija i promociju održivosti, diversifikacije i konkurentnosti u sektorima ribarstva i akvakulture kroz istraživanje i razvoj.

Reprezentativne aktivnosti su procijenjene kao kompatibilne sa DNSH principom, budući da:

- ocjenjene su kompatibilne prema Mehanizmu za oporavak i otpornost.

Glavne ciljne skupine – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iii. UZO-a:

- Poduzetnici (start-up tvrtke, mikro, mali, srednji i veliki poduzetnici)
- Inovacijski klasteri (organizacije klastera)
- Organizacije za istraživanje i širenje znanja
- Javni sektor (regionalna i lokalna samouprava, resorna tijela državne uprave, javna poduzeća)
- Ustanove koje se bave istraživačko-razvojnim aktivnostima

Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iv. UZO-a i članak 6. Uredbe o fondu ESF+

Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije izrađena su uzimajući u obzir Smjernice o osiguravanju poštovanja Povelje Europske unije o temeljnim pravima pri provedbi europskih strukturnih i investicijskih fondova (2016/C269/01) i kontrolni popis za temeljna prava, uz prijedloge Vladinog Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina i pravobraniteljice za ravnopravnost spolova.

Jednake mogućnosti i nediskriminacija

·S ciljem promicanja jednake mogućnosti i sprječavanja diskriminacija na temelju invaliditeta tijekom provedbe infrastrukturnih projekata, osigurat će se dostupnost osobama s invaliditetom, kao i pristup proizvodima i uslugama.

Ravnopravnost spolova

·Pozitivne mjere kojima se nastoje eliminirati stereotipi iz informacijskih i komunikacijskih aktivnosti i uključiti pozitivni uzori.

·Promicanje aktivnosti kojima se želi uspostaviti bolja ravnoteža između poslovnog i privatnog života u istraživačkom i inovacijskom sektoru.

Promicanje sudjelovanja žena u svim aktivnostima, s posebnim naglaskom na njihovu zastupljenost u istraživačkom i inovacijskom sektoru, istraživačkim ustanovama i upravnim odborima.

Navođenje ciljnih posebnih područja, uključujući planiranu upotrebu teritorijalnih alata – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka v. UZO-a

Ulaganja kroz ovaj specifični cilj ne provode se kroz instrumente integriranog teritorijalnog razvoja, ali imaju teritorijalni fokus usmjeren na regionalne lance vrijednosti, i predstavljaju regionalni alat u okviru S3-a. U smislu industrijske tranzicije regija isti se očituje na način da su ulaganja usmjerena prema aktualnim statističkim regijama 2. razine (HR NUTS 2 statističkim regijama) odnosno prema Panonskoj Hrvatskoj, Jadranskoj Hrvatskoj te Sjevernoj Hrvatskoj, isključujući gospodarski najrazvijeniju NUTS 2 regiju grada Zagreba.

Međuregionalna, prekogranična i transnacionalna djelovanja – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vi. UZO-a

Zbog specifičnosti ovog područja potpore, u okviru ovog specifičnog cilja nije isključena mogućnost provedbe međuregionalnih i transnacionalnih djelovanja. U fazi programiranja nisu identificirani konkretni projektni prijedlozi koji izlaze izvan geografskog područja programa. Ipak, osigurat će se komplementarnost između programa, uključujući prekogranične programe, i između različitih fondova u okviru njihovih intervencija.

Planirana upotreba financijskih instrumenata – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vii. UZO-a

U okviru ovog specifičnog cilja nije planirana uporaba FI s obzirom da se planira poticati rizična ulaganja u aktivnosti istraživanja i razvoja u okviru regionalnih lanaca vrijednosti kroz strateška partnerstva za inovacije između više poduzetnika (uz mogućnost sudjelovanja organizacija za istraživanje i širenje znanja) te potpore za inovacijske klustere u cilju poticanja umrežavanja dionika strateških lanaca vrijednosti. Međutim, potencijalna upotreba FI može se razmotriti u kasnijoj fazi ako se procijeni da ulaganja mogu generirati neto prihode tijekom implementacije.

2.1.1.1.2. Pokazatelji

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka ii. UZO-a i članak 8. Uredbe o EFRR-u i KF-u

Tablica 2.: Pokazatelji ostvarenja

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Ključna etapa (2024.)	Ciljna vrijednost (2029.)
1.	RSO1.1	EFRR	Slabije razvijene regije	RCO01	Poduzeća koja su primila potporu (od čega: mikropoduzeća, mala, srednja i velika poduzeća)	poduzeća	407,00	390,00
1.	RSO1.1	EFRR	Slabije razvijene regije	RCO02	Poduzeća koja su primila potporu u obliku bespovratnih sredstava	poduzeća	240,00	390,00
1.	RSO1.1	EFRR	Slabije razvijene regije	RCO06	Istraživači koji rade u istraživačkim ustanovama koje su primile potporu	godišnji EPRV-i	35,00	115,00
1.	RSO1.1	EFRR	Slabije razvijene regije	RSO1.1.1	Broj suradnji na RDI projektima	Broj sklopljenih strateških partnerstava za inovacije za prioritetne niše u okviru regionalnih lanaca vrijednosti	80,00	100,00
1.	RSO1.1	EFRR	Slabije razvijene regije	RSO1.1.2	Inovacijski klusteri koji su primili podršku	Broj inovacijskih klastera koji su primili podršku	17,00	15,00

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka ii. UZO-a

Tablica 3.: Pokazatelji rezultata

Prioritet	Specifični	Fond	Kategorija	Identifikacijska	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Osnovna ili	Referentna	Ciljna vrijednost	Izvor	Napomene
-----------	------------	------	------------	------------------	------------	-----------------	-------------	------------	-------------------	-------	----------

	cilj		regije	oznaka		referentna vrijednost	godina	(2029.)	podataka	
1.	RSO1.1	EFRR	Slabije razvijene regije	RCR02	Privatna ulaganja u iznosu jednakom javnoj potpori (od čega: bespovratna sredstva, financijski instrumenti)	euro	0,00	2021	118.000.000,00	eKohezija
1.	RSO1.1	EFRR	Slabije razvijene regije	RCR03	Mala i srednja poduzeća (MSP-ovi) koja uvode inovacije u proizvode ili procese	poduzeća	0,00	2021	300,00	MIS sustav
1.	RSO1.1	EFRR	Slabije razvijene regije	RCR08	Publikacije iz projekata koji su primili potporu	publikacije	0,00	2021	100,00	MIS sustav
1.	RSO1.1	EFRR	Slabije razvijene regije	RSR 1.1.1	MSP-ovi koji ostvaruju koristi od aktivnosti koje pruža inovacijski klaster	Broj MSP-ova koji ostvaruju koristi od aktivnosti koje pruža inovacijski klaster za tranziciju prema prioritetnim nišama	0,00	2021	150,00	MIS sustav

2.1.1.1.3. Okvirna raščlamba programiranih sredstava (EU) prema vrsti intervencije

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka viii. UZO-a

Tablica 4. Dimenzija 1. – područje intervencije

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Iznos (EUR)
1.	RSO1.1	EFRR	Slabije razvijene regije	001. Ulaganja u trajna sredstva, uključujući istraživačku infrastrukturu, u mikropoduzećima izravno povezanim s aktivnostima istraživanja i inovacija	871.714,00
1.	RSO1.1	EFRR	Slabije razvijene regije	002. Ulaganja u trajna sredstva, uključujući istraživačku infrastrukturu, u malim i srednjim poduzećima (uključujući privatne istraživačke centre) izravno povezanim s aktivnostima istraživanja i inovacija	3.746.502,00
1.	RSO1.1	EFRR	Slabije razvijene regije	003. Ulaganja u trajna sredstva, uključujući istraživačku infrastrukturu, u velikim poduzećima izravno povezanim s aktivnostima istraživanja i inovacija	1.765.666,00
1.	RSO1.1	EFRR	Slabije	005. Ulaganja u nematerijalnu imovinu u mikropoduzećima izravno povezanim s aktivnostima istraživanja i inovacija	107.925,00

			razvijene regije		
1.	RSO1.1	EFRR	Slabije razvijene regije	006. Ulaganja u nematerijalnu imovinu u MSP-ovima (uključujući privatne istraživačke centre) izravno povezanima s aktivnostima istraživanja i inovacija	2.211.262,00
1.	RSO1.1	EFRR	Slabije razvijene regije	007. Ulaganja u nematerijalnu imovinu u velikim poduzećima izravno povezanima s aktivnostima istraživanja i inovacija	30.026,00
1.	RSO1.1	EFRR	Slabije razvijene regije	009. Aktivnosti istraživanja i inovacija u mikropoduzećima, uključujući umrežavanje (industrijsko istraživanje, eksperimentalan razvoj, studije izvedivosti)	35.393.508,00
1.	RSO1.1	EFRR	Slabije razvijene regije	010. Aktivnosti istraživanja i inovacija u MSP-ovima, uključujući umrežavanje	88.145.790,00
1.	RSO1.1	EFRR	Slabije razvijene regije	011. Aktivnosti istraživanja i inovacija u velikim poduzećima, uključujući umrežavanje	30.940.199,00
1.	RSO1.1	EFRR	Slabije razvijene regije	012. Aktivnosti istraživanja i inovacija u javnim istraživačkim centrima, ustanovama visokog obrazovanja i centrima kompetentnosti, uključujući umrežavanje (industrijsko istraživanje, eksperimentalan razvoj, studije izvedivosti)	13.787.408,00
1.	RSO1.1	EFRR	Slabije razvijene regije	026. Potpora inovacijskim klasterima, uključujući između poslovnih subjekata, istraživačkih organizacija i javnih tijela i poslovnih mreža prvenstveno u korist MSP-ova	3.000.000,00
1.	RSO1.1	EFRR	Slabije razvijene regije	029. Procesi istraživanja i inovacija, prijenos tehnologije i suradnja među poduzećima, istraživačkim centrima i sveučilištima usmjereni na niskouglično gospodarstvo, otpornost na klimatske promjene i prilagodbu tim promjenama	20.000.000,00
1.	RSO1.1	Ukupno			200.000.000,00

Tablica 5. Dimenzija 2. – oblik financiranja

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Iznos (EUR)
1.	RSO1.1	EFRR	Slabije razvijene regije	01. Bespovratna sredstva	200.000.000,00
1.	RSO1.1	Ukupno			200.000.000,00

Tablica 6. Dimenzija 3. – mehanizam teritorijalne provedbe i teritorijalni fokus

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Iznos (EUR)
1.	RSO1.1	EFRR	Slabije razvijene regije	33. Ostali pristupi – bez teritorijalnog usredotočivanja	200.000.000,00
1.	RSO1.1	Ukupno			200.000.000,00

Tablica 7. Dimenzija 6. – sekundarne teme fonda ESF+

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Iznos (EUR)
-----------	-----------------	------	-------------------	--------	-------------

Tablica 8. Dimenzija 7. – dimenzija rodne ravnopravnosti u okviru fondova ESF+, EFRR, Kohezijskog fonda i FPT-a

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Iznos (EUR)
1.	RSO1.1	EFRR	Slabije razvijene regije	03. Rodna neutralnost	200.000.000,00
1.	RSO1.1	Ukupno			200.000.000,00

* U načelu 40 % za ESF+ pridonosi praćenju uključivanja rodno osviještene politike. 100 % primjenjuje se kad država članica odluči primjenjivati članak 6. Uredbe o fondu ESF+.

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO1.3. Jačanje održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i otvaranje radnih mjesta u njima, među ostalim i kroz produktivna ulaganja (EFRR)

2.1.1.1.1. Intervencije fondova

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (d) podtočke i., iii., iv., v., vi. i vii. UZO-a

Povezane vrste djelovanja – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka i. UZO-a i članak 6. Uredbe o fondu ESF+:

- Promicanje poduzetništva i rasta te razvoja MSP-ova kritičan je čimbenik i pokretač industrijske tranzicije i ključni alat za otvaranje novih radnih mjesta.
- U tom cilju potrebno je stvoriti učinkovit eko sustav za poduzetnike, poboljšati poslovnu klimu i dati podršku jačanju konkurentnosti MSP-ova.
- Podrška proizvodnim ulaganjima putem financijskih instrumenata, koja će za cilj imati komercijalizaciju inovacija i prelazak na proizvodnju novih proizvoda više dodane vrijednosti.
- Provedbom strateškog projekta za izgradnju učinkovitog regionalnog eko sustava pružit će se podrška upravljanju industrijskom tranzicijom uspostavi učinkovitih regionalnih eko sustava za poduzetnike te podrška brendiranju i internacionalizaciji regionalnih gospodarstva.
- Kako bi se povećala atraktivnost potpomognutih i brdsko-planinskih područja za privlačenje ulaganja i omogućio rast i razvoj MSP-ova u okviru regionalnih lanaca vrijednosti koji čine okosnicu lokalnog gospodarstva (primjerice: Agri-food RLV, RLV Zeleni rast) na tim područjima, dat će se podrška razvoju specijalizirane poslovne infrastrukture za MSP-ove, sukladno potrebama poduzetnika definiranih u okviru akcijskih planova za regionalne lance vrijednosti.
- Razvoj poduzetništva u urbanim područjima: Kako bi se utjecalo na stvaranje povoljnog okruženja za razvoj poduzetništva u urbanom području, ulaganja će se usmjeriti u poslovnu infrastrukturu (primjerice centri za potporu poslovanju, poduzetnički inkubatori/akceleratori, *coworking* prostori, centri kreativnih industrija itd.), s ciljem pozicioniranja urbanih područja kao regionalnih centara i jačanje njihove uloge u stvaranju regionalnih eko sustava koji daju učinkovitu podršku regionalnim lancima vrijednosti i razvoju prioriternih niša industrijske tranzicije.

Cilj je ulaganja usmjeriti na prioritetne niše grupirane u regionalne lance vrijednosti u okviru S3 tematskih područja, koje će predstavljati okosnicu razvoja regionalnih gospodarstava u budućnosti. Za svaki regionalni lanac vrijednosti mapirani su ključni dionici istih te će se izraditi akcijski planovi koji će doprinosti postavljenim tranzicijskim ciljevima i S3 transformacijskim ciljevima i kojima će se definirati elementi budućih ciljanih javnih poziva za regionalne lance vrijednosti u okviru ITP-a u području podrške MSP-ovima u procesu industrijske tranzicije.

U odnosu na gornja ulaganja, doprinos zapošljavanju i otvaranju novih radnih mjesta poticat će se provedbom financijskih instrumenata (mikro-zajmova uz kombinaciju s bespovratnim sredstvima) iz ESF+, kojima će se financirati održavanje/proširenje mikro i malih poduzeća, s naglaskom na mlada poduzeća (poduzeća koja posluju kraće od tri godine).

Potporna poslovnoj infrastrukturi MSP i produktivnim ulaganjima u okviru ovog specifičnog cilja bit će dopunjena ulaganjima u okviru PKK i NPOO. Financiranje u okviru PKK će se usredotočiti na jačanje rasta i konkurentnosti MSP, poboljšanje okvira poslovne podrške i jačanje izvoznog potencijala, dok

će NPOO, komponenta 1. Gospodarstvo, pružiti potporu zelenoj i digitalnoj tranziciji kroz MSP. Osim toga, dodatne aktivnosti samozapošljavanja i pokretanja poduzeća financirat će se iz ESF+.

Očekuje se znatan doprinos Strategiji za dunavsku regiju (EUSDR) točnije ostvarenju Trećeg stupa EUSDR-a (Izgradnja blagostanja u dunavskoj regiji) kroz Prioritetno područje (PP) 8 – Jačanje konkurentnosti poduzetništva. Aktivnostima se izravno doprinosi ciljevima PP8 te prioritetima definiranim Akcijskim planom EUSDR-a.

Reprezentativne aktivnosti su procijenjene kao kompatibilne sa DNSH principom, budući da:

- ocjenjene su kao kompatibilne prema smjericama Mehanizma za oporavak i otpornost.

Glavne ciljne skupine – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iii. UZO-a:

- Poduzetnici početnici(Start-up tvrtke) i mikro, mali i srednji poduzetnici (MSP-ovi)
- Regionalna i lokalna samouprava
- Gospodarska udruženja
- Hamag-Bicro i resorna tijela državne uprave
- Ustanove

Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iv. UZO-a i članak 6. Uredbe o fondu ESF+

Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije izrađena su uzimajući u obzir Smjernice o osiguravanju poštovanja Povelje Europske unije o temeljnim pravima pri provedbi europskih strukturnih i investicijskih fondova (2016/C269/01) i kontrolni popis za temeljna prava, uz prijedloge Vladinog Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina i pravobraniteljice za ravnopravnost spolova.

Jednake mogućnosti i nediskriminacija

- Kako bi se promicale jednake mogućnosti i spriječila diskriminacija na temelju invaliditeta tijekom provedbe infrastrukturnih projekata osigurat će se dostupnost osobama s invaliditetom.

Ravnopravnost spolova

- Pozitivne mjere kojima se nastoje eliminirati stereotipi iz informacijskih i komunikacijskih aktivnosti i uključuju pozitivne uzore.
- Primjena pozitivnih mjera za promicanje sudjelovanja žena u svim predviđenim aktivnostima.

Navođenje ciljnih posebnih područja, uključujući planiranu upotrebu teritorijalnih alata – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka v. UZO-a

Većina ulaganja kroz ovaj specifični cilj ne provode se kroz instrumente integriranog teritorijalnog razvoja, ali imaju teritorijalni fokus. U smislu industrijske tranzicije regija isti se očituje na način da su ulaganja usmjerena prema aktualnim statističkim regijama 2. razine (HR NUTS 2 statističkim regijama) odnosno prema Panonskoj Hrvatskoj, Jadranskoj Hrvatskoj te Sjevernoj Hrvatskoj. Dodatno, putem ovog specifičnog cilja ulagat će se i u potpomognuta i brdsko-planinska područja na lokalnoj razini. Dio ulaganja u ovom SC će se provoditi putem integriranih teritorijalnih ulaganja na 22 urbana područja, što je u svezi sa ostatkom ulaganja u urbanim područjima u SC 2.viii te 5.i.

SC 1.iii će biti financirane na osnovu prioriteta definiranih u Strategijama razvoja urbanih područja i Strategiji pametne specijalizacije S3 koja je preduvjet za cilj politike 1. Također svi projekti koji će biti financirani kroz ITU ne moraju nužno biti navedeni u SRUP-u (ako nisu strateški), međutim moraju biti usklađeni sa strateškim ciljevima urbanih područja.

Međuregionalna, prekogranična i transnacionalna djelovanja – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vi. UZO-a

Zbog specifičnosti ovog područja potpore, u okviru ovog specifičnog cilja nije isključena mogućnost provedbe međuregionalnih i transnacionalnih djelovanja. U fazi programiranja nisu identificirani konkretni projektni prijedlozi koji izlaze izvan geografskog područja programa. Ipak, osigurat će se komplementarnost između programa, uključujući prekogranične programe, i između različitih fondova u okviru njihovih intervencija.

Planirana upotreba financijskih instrumenata – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vii. UZO-a

Direktna podrška poduzetnicima putem FI pružat će se za financijski održiva ulaganja, za koje je otežana dostupnost financiranja iz tržišnih izvora, kroz financijski proizvod: male zajmove za investicije i obrtna sredstva s mogućnošću otpisa glavnice kredita odnosno kombinaciju FI s bespovratnim sredstvima

u okviru jedne FI operacije. Uloga financiranja EU sredstvima u takvim instrumentima ima za cilj potaknuti ciljana ulaganja u relevantnim sektorima i/ili teritorijima.

Planiran je specifično prilagođeni dužnički proizvod: investicijski zajmovi manje vrijednosti s djelomičnim udjelom obrtnog kapitala za razvoj i poboljšanje poslovanja.

U drugim područjima, kao što su internacionalizacija i gospodarska promocija, poslovno savjetovanje ili aktivnosti umrežavanja, predviđena je bespovratna potpora jer ta ulaganja ne stvaraju prihode niti uštedu troškova.

2.1.1.1.2. Pokazatelji

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka ii. UZO-a i članak 8. Uredbe o EFRR-u i KF-u

Tablica 2.: Pokazatelji ostvarenja

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Ključna etapa (2024.)	Ciljna vrijednost (2029.)
1.	RSO1.3	EFRR	Slabije razvijene regije	RCO01	Poduzeća koja su primila potporu (od čega: mikropoduzeća, mala, srednja i velika poduzeća)	poduzeća	150,00	900,00
1.	RSO1.3	EFRR	Slabije razvijene regije	RCO03	Poduzeća koja su primila potporu u obliku financijskih instrumenata	poduzeća	0,00	900,00
1.	RSO1.3	EFRR	Slabije razvijene regije	RCO15	Kapacitet stvorene inkubacije	poduzeća	0,00	360,00
1.	RSO1.3	EFRR	Slabije razvijene regije	RCO74	Stanovništvo obuhvaćeno projektima u okviru strategija za integrirani teritorijalni razvoj	osobe	0,00	262.685,00
1.	RSO1.3	EFRR	Slabije razvijene regije	RCO75	Strategije za integrirani teritorijalni razvoj za koje je primljena potpora	doprinosi strategijama	0,00	5,00
1.	RSO1.3	EFRR	Slabije razvijene regije	RSO 1.1.3	Institucije koji razvijaju nove usluge za MSP-ove (uključujući i mikro poduzeća) za podršku industrijskoj tranziciji	Broj podržanih poduzetničkih potpornih institucija koje razvijaju nove usluge za MSP-ove (uključujući i mikro poduzeća) za podršku	55,00	80,00

						industrijskoj tranziciji		
--	--	--	--	--	--	--------------------------	--	--

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka ii. UZO-a

Tablica 3.: Pokazatelji rezultata

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Osnovna ili referentna vrijednost	Referentna godina	Ciljna vrijednost (2029.)	Izvor podataka	Napomene
1.	RSO1.3	EFRR	Slabije razvijene regije	RCR01	Stvorena radna mjesta u subjektima koji su primili potporu	godišnji EPRV-i	0,00	2021	450,00	Službene baze poslovnih informacija.	
1.	RSO1.3	EFRR	Slabije razvijene regije	RCR02	Privatna ulaganja u iznosu jednakom javnoj potpori (od čega: bespovratna sredstva, financijski instrumenti)	euro	0,00	2021	32.000.000,00	eKohezija	
1.	RSO1.3	EFRR	Slabije razvijene regije	RCR18	MSP-ovi koji se koriste uslugama inkubatora nakon stvaranja inkubatora	poduzeća godišnje	0,00	2021	1.762,00	e-fondovi, Izvješća o provedbi projekata	
1.	RSO1.3	EFRR	Slabije razvijene regije	RCR25	MSP-ovi s višom dodanom vrijednošću po zaposleniku	poduzeća	0,00	2021	720,00	MIS	

2.1.1.1.3. Okvirna raščlamba programiranih sredstava (EU) prema vrsti intervencije

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka viii. UZO-a

Tablica 4. Dimenzija 1. – područje intervencije

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Iznos (EUR)
1.	RSO1.3	EFRR	Slabije razvijene regije	009. Aktivnosti istraživanja i inovacija u mikropoduzećima, uključujući umrežavanje (industrijsko istraživanje, eksperimentalan razvoj, studije izvedivosti)	10.000.000,00
1.	RSO1.3	EFRR	Slabije razvijene regije	013. Digitalizacija MSP-ova (uključujući e-trgovinu, e-poslovanje i umrežene poslovne procese, digitalne inovacijske centre, žive laboratorije, internetske poduzetnike i start-up poduzeća u području informacijskih i komunikacijskih tehnologija (IKT), B2B)	20.000.000,00

1.	RSO1.3	EFRR	Slabije razvijene regije	020. Poslovna infrastruktura za MSP-ove (uključujući industrijske parkove i pogone)	96.000.000,00
1.	RSO1.3	EFRR	Slabije razvijene regije	021. Razvoj i internacionalizacija poslovanja MSP-ova, uključujući proizvodna ulaganja	20.000.000,00
1.	RSO1.3	EFRR	Slabije razvijene regije	024. Napredne usluge potpore za MSP-ove i grupe MSP-ova (uključujući upravljanje, marketing i usluge dizajna)	15.000.000,00
1.	RSO1.3	EFRR	Slabije razvijene regije	027. Inovacijski procesi u MSP-ovima (inovacije u pogledu procesa, organizacije, marketinga, zajedničkog kreiranja i inovacije potaknute korisnicima i potražnjom)	10.000.000,00
1.	RSO1.3	EFRR	Slabije razvijene regije	075. Potpora proizvodnim procesima prihvatljivima za okoliš i učinkovitost resursa u MSP-ovima	20.000.000,00
1.	RSO1.3	Ukupno			191.000.000,00

Tablica 5. Dimenzija 2. – oblik financiranja

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Iznos (EUR)
1.	RSO1.3	EFRR	Slabije razvijene regije	01. Bespovratna sredstva	101.000.000,00
1.	RSO1.3	EFRR	Slabije razvijene regije	03. Potpora kroz financijske instrumente: zajam	90.000.000,00
1.	RSO1.3	Ukupno			191.000.000,00

Tablica 6. Dimenzija 3. – mehanizam teritorijalne provedbe i teritorijalni fokus

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Iznos (EUR)
1.	RSO1.3	EFRR	Slabije razvijene regije	03. Integrirana teritorijalna ulaganja – funkcionalna urbana područja	30.000.000,00
1.	RSO1.3	EFRR	Slabije razvijene regije	28. Ostali pristupi – ruralna područja	66.000.000,00
1.	RSO1.3	EFRR	Slabije razvijene regije	33. Ostali pristupi – bez teritorijalnog usredotočivanja	95.000.000,00
1.	RSO1.3	Ukupno			191.000.000,00

Tablica 7. Dimenzija 6. – sekundarne teme fonda ESF+

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Iznos (EUR)
-----------	-----------------	------	-------------------	--------	-------------

Tablica 8. Dimenzija 7. – dimenzija rodne ravnopravnosti u okviru fondova ESF+, EFRR, Kohezijskog fonda i FPT-a

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Iznos (EUR)
1.	RSO1.3	EFRR	Slabije razvijene regije	03. Rodna neutralnost	191.000.000,00
1.	RSO1.3	Ukupno			191.000.000,00

* U načelu 40 % za ESF+ pridonosi praćenju uključivanja rodno osviještene politike. 100 % primjenjuje se kad država članica odluči primjenjivati članak 6. Uredbe o fondu ESF+.

2.1.1. Prioritet: 2.. Jačanje zelenog, čistog i, pametnog i održivog gradskog prometa u okviru integriranog teritorijalnog ulaganja u gradovima (Specifični cilj za urbanu mobilnost utvrđen u članku 3. stavku 1. točki (b) podtočki viii. Uredbe o EFRR-u i Kohezijskom fondu)

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO2.8. Promicanje održive multimodalne gradske mobilnosti kao dijela prelaska na gospodarstvo s nultom neto stopom emisija ugljika (EFRR)

2.1.1.1.1. Intervencije fondova

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (d) podtočke i., iii., iv., v., vi. i vii. UZO-a

Povezane vrste djelovanja – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka i. UZO-a i članak 6. Uredbe o fondu ESF+:

Kroz ovaj SC predložene su potrebe s ciljem jačanja zelenog, čistog, pametnog i održivog gradskog prometa u svrhu jačanja integriranog teritorijalnog razvoja u gradovima. Aktivnosti su namijenjene za one gradove koji će iskazati potrebu u svojim SRUP-ovima za ovakvu vrstu aktivnosti. Komplementarno sa aktivnostima u okviru PKK koje su usmjerene prema gradovima većim od 50.000 stanovnika, u okviru ITU mehanizma u gradovima provodit će se aktivnosti za održivi urbani promet u svim gradovima, uključujući i manje od 50.000 stanovnika.

Prethodnom analizom utvrđeno je kako postoji potreba za sljedećim ulaganjima u gradsku mobilnost radi poboljšanja prigradskog i gradskog prijevoza i poticanja zdravih načina kretanja. Radi se o ulaganjima u:

- Vozni park čistoga gradskog prometa: uvođenje ekološki prihvatljivih vozila javnog prijevoza
- Biciklističku infrastrukturu: kao što su ulaganja u sustav javnih bicikala, e-bicikala i srodnih e-vozila; biciklističku, e-biciklističku te s tim povezanu pješačku i drugu srodnu infrastrukturu
- Digitalizaciju gradskog prometa: kao što su uvođenje intermodalnih terminala, infrastrukture i inovativnih rješenja (uključujući izgradnju i opremanje garažno-upravno-servisnog centra autobusnih kolodvora i autobusnih stajališta); digitaliziranih i/ili inteligentnih gradskih i prigradskih sustava javnog prijevoza za putnike.

Putem ovog cilja neće se kao primarna infrastruktura financirati ceste i ulaganja u infrastrukturu kojom se uklanjaju uska grla i poboljšava sigurnost i protočnost prometa (uključujući izgradnju podvožnjaka/nadvožnjaka, mostova i parkovnih kuća te ostale mjere za ublažavanje eksternalija kolektivnog prijevoza). Međutim, predviđa se da je te aktivnosti moguće financirati ako su dio šireg, sveobuhvatnog i integriranog projekta. Takav projekt bi uključivao više komponenti i aktivnosti od kojih su ulaganja u npr. ceste /podvožnjake/nadvožnjake i sl. samo jedna od prihvatljivih/mogućih aktivnosti, a nužna za kompletno ulaganje (npr. u sklopu izgradnje/opremanja intermodalnih terminala radi unaprjeđenja prigradskog i gradskog prometa uz uspostavu Park&Ride i Bike&Ride sustava). S obzirom na različite potrebe ITU gradova, svaki ITU grad će u skladu s potrebama koje će proizlaziti iz SRUP-a prioritzirati projekte iz područja urbane mobilnosti koji su najvažniji za njegovo područje.

Aktivnostima u okviru ovog specifičnog cilja bit će komplementarna ulaganja u okviru PKK u nove tramvajske, željezničke gradske i prigradske linije, razvoj infrastrukture za alternativni prijevoz, te u biciklističku infrastrukturu na potpomognutim i brdsko-planinskim područjima na lokalnoj razini, kao i investicije koje se odnose na nabavu vozila na alternativni pogon za javni gradski i prigradski linijski promet, modernizaciju tramvajskog prometa i Program sufinanciranja kupnje novih vozila na alternativna goriva i razvoja infrastrukture alternativnih goriva u cestovnom prometu u okviru NPOO-a, komponente 1. Gospodarstvo.

Reprezentativne aktivnosti su procijenjene kao kompatibilne sa DNSH principom, budući da:

- ocijenjene su kao kompatibilne prema smjernicama Mehanizma za oporavak i otpornost.

Glavne ciljne skupine – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iii. UZO-a:

- korisnici javnog prijevoza
- sudionici u prometu
- stanovništvo urbanih područja, turisti i sl.
- civilno društvo

Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iv. UZO-a i članak 6. Uredbe o fondu ESF+

Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije izrađena su uzimajući u obzir Smjernice o osiguravanju poštovanja Povelje Europske unije o temeljnim pravima pri provedbi europskih strukturnih i investicijskih fondova (2016/C269/01) i kontrolni popis za temeljna prava, uz prijedloge Vladinog Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina i pravobraniteljice za ravnopravnost spolova.

Jednake mogućnosti i nediskriminacija

- Osiguravanje vizualnih, zvučnih i taktilnih površina na kolnicima, proširenja kolnika, prilagodbe uspona, spuštanje rubnika na cestama i raskrižjima, korištenje formata jednostavnog za čitanje i pristupačnosti mrežnih stranica
- Osiguravanje pravovremenih i pristupačnih informacija o stanju u prometu i linijama javnog prijevoza te pristupačnih i održivih sustava javnog prijevoza
- Unaprjeđenje javnog prijevoza u skladu potrebama i sigurnosnim zahtjevima koji se tiču invalidskih kolica i ostalih pomagala

Ravnopravnost spolova

·Neće se javiti izravni ili neizravni učinci na pitanje ravnopravnosti spolova, no prilikom provođenja svih tipova aktivnosti vodit će se računa o istom
Primjenjivat će se pozitivne mjere za uklanjanje stereotipa iz komunikacijskih aktivnosti.

Navođenje ciljnih posebnih područja, uključujući planiranu upotrebu teritorijalnih alata – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka v. UZO-a

Ulaganja kroz ovaj SC provode se kao integrirana teritorijalna ulaganja u smislu odredbi članaka 28.a, 29. i 30. Uredbe (EU) 2021/1060 na 22 urbana područja. Investicije u okviru ovog cilja će biti financirane na osnovu prioriteta definiranih u SRUP-ovima. Također, svi projekti koji će biti financirani kroz ITU ne moraju nužno biti navedeni u SRUP-u (ako nisu strateški), međutim, moraju biti usklađeni sa strateškim ciljevima urbanih područja.

Međuregionalna, prekogranična i transnacionalna djelovanja – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vi. UZO-a

Zbog specifičnosti ovog područja potpore, u okviru ovog specifičnog cilja nije isključena mogućnost provedbe međuregionalnih i transnacionalnih djelovanja. U fazi programiranja nisu identificirani konkretni projektni prijedlozi koji izlaze izvan geografskog područja programa. Ipak, osigurat će se komplementarnost između programa, uključujući prekogranične programe, i između različitih fondova u okviru njihovih intervencija.

Planirana upotreba financijskih instrumenata – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vii. UZO-a

Bespovratna sredstva će se koristiti kao opće pravilo te se ne očekuje da će podržana ulaganja generirati neto prihode. Kako bi se smanjio teret na javne financije, gdje je to moguće, integriranje elemenata za stvaranje prihoda mogu se razmotriti u fazi pripreme projekata.

2.1.1.1.2. Pokazatelji

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka ii. UZO-a i članak 8. Uredbe o EFRR-u i KF-u

Tablica 2.: Pokazatelji ostvarenja

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Ključna etapa (2024.)	Ciljna vrijednost (2029.)
2.	RSO2.8	EFRR	Slabije razvijene regije	RCO57	Kapacitet okolišno prihvatljivih željezničkih vozila za kolektivni javni prijevoz	putnici	0,00	3.250,00
2.	RSO2.8	EFRR	Slabije razvijene regije	RCO58	Infrastruktura namijenjena biciklima za koju je primljena potpora	km	0,00	164,00
2.	RSO2.8	EFRR	Slabije razvijene regije	RCO60	Gradovi s novim ili moderniziranim digitaliziranim sustavima gradskog prijevoza	gradovi	0,00	10,00
2.	RSO2.8	EFRR	Slabije razvijene regije	RCO74	Stanovništvo obuhvaćeno projektima u okviru strategija za integrirani teritorijalni razvoj	osobe	0,00	1.878.451,00
2.	RSO2.8	EFRR	Slabije razvijene regije	RCO75	Strategije za integrirani teritorijalni razvoj za koje je primljena potpora	doprinosi strategijama	0,00	22,00

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka ii. UZO-a

Tablica 3.: Pokazatelji rezultata

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Osnovna ili referentna vrijednost	Referentna godina	Ciljna vrijednost (2029.)	Izvor podataka	Napomene
2.	RSO2.8	EFRR	Slabije razvijene regije	RCR29	Procijenjene emisije stakleničkih plinova	tone ekv. CO2 godišnje	34.683,00	2021	29.944,00	e-fondovi	
2.	RSO2.8	EFRR	Slabije razvijene regije	RCR62	Godišnji broj korisnika novog ili moderniziranog javnog prijevoza	korisnici godišnje	3.230.477,00	2021	3.638.680,00	e-fondovi	
2.	RSO2.8	EFRR	Slabije razvijene regije	RCR64	Godišnji broj korisnika infrastrukture namijenjene vožnji biciklom	korisnici godišnje	14.700,00	2021	326.267,00	e-fondovi	

2.1.1.1.3. Okvirna raščlamba programiranih sredstava (EU) prema vrsti intervencije

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka viii. UZO-a

Tablica 4. Dimenzija 1. – područje intervencije

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Iznos (EUR)
2.	RSO2.8	EFRR	Slabije razvijene regije	082. Vozni park čistoga gradskog prometa	52.500.000,00
2.	RSO2.8	EFRR	Slabije razvijene regije	083. Biciklistička infrastruktura	54.100.000,00
2.	RSO2.8	EFRR	Slabije razvijene regije	085. Digitalizacija prometa kad je dijelom namijenjena smanjenju emisija stakleničkih plinova: gradski promet	35.000.000,00
2.	RSO2.8	Ukupno			141.600.000,00

Tablica 5. Dimenzija 2. – oblik financiranja

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Iznos (EUR)
2.	RSO2.8	EFRR	Slabije razvijene regije	01. Bespovratna sredstva	141.600.000,00
2.	RSO2.8	Ukupno			141.600.000,00

Tablica 6. Dimenzija 3. – mehanizam teritorijalne provedbe i teritorijalni fokus

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Iznos (EUR)
2.	RSO2.8	EFRR	Slabije razvijene regije	03. Integrirana teritorijalna ulaganja – funkcionalna urbana područja	141.600.000,00
2.	RSO2.8	Ukupno			141.600.000,00

Tablica 7. Dimenzija 6. – sekundarne teme fonda ESF+

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Iznos (EUR)

Tablica 8. Dimenzija 7. – dimenzija rodne ravnopravnosti u okviru fondova ESF+, EFRR, Kohezijskog fonda i FPT-a

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Iznos (EUR)
2.	RSO2.8	EFRR	Slabije razvijene regije	03. Rodna neutralnost	141.600.000,00
2.	RSO2.8	Ukupno			141.600.000,00

* U načelu 40 % za ESF+ pridonosi praćenju uključivanja rodno osviještene politike. 100 % primjenjuje se kad država članica odluči primjenjivati članak 6. Uredbe o fondu ESF+.

2.1.1. Prioritet: 3.. Razvoj urbanih područja kao pokretača regionalnog rasta i razvoja njihovih funkcionalnih područja te razvoj održivih i zelenih otoka

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO5.1. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima (EFRR)

2.1.1.1.1. Intervencije fondova

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (d) podtočke i., iii., iv., v., vi. i vii. UZO-a

Povezane vrste djelovanja – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka i. UZO-a i članak 6. Uredbe o fondu ESF+:

Aktivnostima koje se financiraju iz ovog programa podupirat će se *place-based* projekti koji proizlaze iz SRUP-ova u skladu sa člankom 11. Uredbe o EFRR-u što će biti definirano od strane 22 grada dok će istovremeno biti usklađeno s regionalnim i nacionalnim strateškim dokumentima, slijedom odredbi UZO vezano za teritorijalne strategije.

Te strategije mogu pokrivati sljedeća područja:

- Sanacija *brownfield* područja (npr. onečišćena zemljišta, kontaminirana ili napuštena, bivši vojni kompleksi i industrijske lokacije, napušteni ugostiteljsko-turistički prostori, napušteni objekti stambene i poslovne namjene, komunalni objekti, prostori nekadašnjih brodogradilišta i industrijskih luka te napuštena eksploatacijska polja na rubnim područjima naselja ili izvan njih i dr.) te revitalizacija istih u kulturnu, sportsku, društvenu, obrazovnu, turističku, gospodarsku ili socijalnu namjenu (osim ulaganja u infrastrukturu za institucionalni smještaj), za namjenu zelene površine (parkove, vrtove i sl.) koje su dio sustava zelene infrastrukture gradova i/ili dio green belt-a/buffera gradova. Navedena ulaganja svoju stratešku osnovu velikim dijelom imaju i u Programu razvoja kružnog gospodarstva zgradama i prostorom za razdoblje 2021. do 2030. godine.
- Vrednovanje, očuvanje, obnova i prezentacija materijalne i nematerijalne kulturne baštine, uključujući i zaštićene spomenike kulture, u turizmu radi razvoja održivog turizma, primjerice očuvanjem, obnovom i revitalizacijom muzejske infrastrukture, obnovom i prenamjenom kulturnih spomenika za komercijalne svrhe (npr. posjetiteljski centri, hoteli). Poticat će se ulaganja koja integriraju više sektorskih tema poput energetske učinkovitosti, zelene infrastrukture itd. – u skladu sa dostupnim područjima ulaganja u okviru ovog SC, kako bi se odgovorilo istovremeno na više razvojnih potreba u urbanom području. Komplementarna ulaganja u području kulture i turizma kroz PKK opisana su u Sporazumu o partnerstvu.
- Izgradnja i značajna nadogradnja zelene infrastrukture osim u svrhu prilagodbe klimatskim promjenama (parkovi bogati biološkom raznolikošću, propusni pokrivač tla, zeleni zidovi, zeleni krovovi, zelena dvorišta itd.). Navedena ulaganja svoju stratešku osnovu velikim dijelom imaju i u Programu razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima za razdoblje 2021. do 2030. godine[1]
- Ulaganja u višenamjensku sportsku, stambenu, edukacijsku, turističku, društveno-kulturnu, istraživačko-razvojnu, gospodarsku, društveno-poduzetničku i sličnu infrastrukturu značajnu za uključiv gospodarski i društveni razvoj kroz doprinos zdravlju i dobrobiti građana, socijalnom uključivanju, obrazovanju i proširenju turističke ponude. Isključena su ulaganja u infrastrukturu za institucionalni smještaj.

- Ulaganja u modernizaciju i obnovu javne turističke infrastrukture, uključujući i sportsku infrastrukturu koja doprinosi podršci razvoju resursa javnog turizma, a vodeći računa o diversifikaciji i specijalizaciji turističke ponude gradova sukladno potencijalima razvoja aktivnih i posebnih oblika turizma.
- Ulaganja u fizičku obnovu, uređenje i sigurnost javnih prostora (video nadzor, signalizacija i prepreke za osiguranje pješačkih zona, pješački pothodnici, nogostupi, stupići itd.).
- Ulaganja u infrastrukturu, obnovu i uređenje javnih površina starih gradskih jezgri.

Uz iznimku ulaganja u centralizirane toplinske sustave, velik broj navedenih aktivnosti provodit će se na integrirani multi-sektorski način, te će u skladu sa usvojenim SRUP-ovima i Sporazumima o provedbi integriranih teritorijalnih ulaganja, koji će se s gradovima sklopiti po usvajanju SRUP-ova, biti pripremljeni i objavljeni pozivi koji će poticati integrirane projekte kojima će se moći odgovoriti na više razvojnih potreba u urbanom području, npr. revitalizacija i prenamjena napuštenih ili neiskorištenih industrijskih i drugih područja, u socijalne ili druge svrhe; ulaganje u energetske učinkovitost (javnih i višestambenih) zgrada (toplinska izolacija, zamjena stolarije, dizala) i uporabu obnovljivih izvora energije (solarni toplinski sustavi) u kojima se planira sveobuhvatno rješenje za okolni prostor, tj. projektiranje i sadržaj okolnih zelenih javnih površina, te ulaganje u sigurnosnu infrastrukturu (npr. videonadzor i osvjetljenje okoline itd.).

Također, iskazana je i potreba za provođenjem inovativnih pilot projekata na razini gradskih četvrti i naselja, te na razini naselja općina u sastavu urbanih aglomeracija/područja gdje će se na razini istih na integriran način provoditi mjere energetske učinkovitosti, mjere razvoja zelene, sive i plave infrastrukture, izgradnja e-punionica, uz poticanje mjera nisko-ugljičnog razvoja na lokalnoj razini putem OIE (npr. uvođenje fotonaponskih sustava na krovovima javnih zgrada). Pilot projekti se razlikuju od ostalih integriranih projekata po tome što imaju predefimirane elemente koji objedinjuju ciljeve energetske učinkovitosti, zelene infrastrukture i urbane mobilnosti. Općenito, mjere energetske učinkovitosti neće se provoditi na sektorski način kao samostalan element ulaganja već će činiti horizontalni zahtjev prilikom ulaganja u npr. *brownfield* područja, višenamjensku infrastrukturu, kulturnu baštinu itd. za razliku od ulaganja u okviru PKK u kojemu će se provoditi tradicionalna samostalna sektorska ulaganja isključivo u energetske učinkovitost zgrada.

Obzirom da gradovi imaju ključnu ulogu u postizanju klimatske neutralnosti do 2050., što je cilj Europskog zelenog plana, intervencije u 5.i i 2.viii sigurno će u velikoj mjeri doprinijeti i misiji EU: Klimatski neutralni i pametni gradovi.

Komplementarna ulaganja iz NPOO-a, komponente 1. Gospodarstvo predviđaju poticanje energetske učinkovitosti, toplinarstva i obnovljivih izvora energije za dekarbonizaciju energetskog sektora i korištenje vodika i novih tehnologija. Nadalje, u sklopu NPOO, komponente 6. Obnova zgrada predviđena je provedba pilot projekata razvoja zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama dok je u okviru PKK predviđen razvoj zelene infrastrukture u urbanim područjima koji će u vidu komplementarnosti doprinijeti aktivnostima predviđenim u ovom specifičnom cilju. Komplementarna ulaganja iz PRA predviđaju poticati veću EE, razvoj i korištenje energije iz OIE te promicati smanjenje emisija u ribarstvu i akvakulturi.

Očekuje se znatan doprinos Strategiji za dunavsku regiju (EUSDR) točnije ostvarenju Drugog stupa EUSDR-a (Zaštita okoliša) kroz Prioritetno područje

(PP) 5 - Okolišni rizici i Prioritetno područje (PP) 6 - Bioraznolikost, krajobraz i kvaliteta zraka i tla; trećeg stupa EUSDR-a (Izgradnja blagostanja u dunavskoj regiji) kroz Prioritetno područje (PP) 8 - Jačanje konkurentnosti poduzetništva te Prioritetno područje 9 - Ljudi i vještine.

Provedbom ulaganja u razvoj zelene urbane infrastrukture doprinijeti će se akcijama i ciljevima PP 6 EUSDR i Stupa III EUSAIR koji se odnose na razvoj zelene infrastrukture u urbanim područjima, unaprjeđenje kvalitete i očuvanje tla i vode, očuvanje kopnenih i vodenih staništa, poboljšanu kvalitetu zraka i smanjenje ugljičnog dioksida u atmosferi, zaštitu bioraznolikosti, smanjenje ekološkog otiska i dr.

Reprezentativne aktivnosti su procijenjene kao kompatibilne sa DNSH principom, budući da:
ocijenjene su kao kompatibilne prema smjernicama Mehanizma za oporavak i otpornost.

[1] Program razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima za razdoblje 2021. do 2030. godine

Glavne ciljne skupine – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iii. UZO-a:

- službenici tijela, ustanova i trgovačkih društava lokalne i regionalne/područne samouprave
- vlasnici i korisnici zgrada javnog i privatnog sektora
- stanovništvo urbanih područja
- tijela područne (regionalne) i lokalne samouprave
- tvrtke koje se bave javnim uslugama
- turistički djelatnici, korisnici turističke infrastrukture (turisti), stanovništvo urbanih područja kao posredni korisnici infrastrukture s turističkom i javnom namjenom
- djelatnici u kulturi
- izletnici, rekreativci
- javne ustanove
- vjerske zajednice
- organizacije civilnog društva

Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije izrađena su uzimajući u obzir Smjernice o osiguravanju poštovanja Povelje Europske unije o temeljnim pravima pri provedbi europskih strukturnih i investicijskih fondova (2016/C269/01) i kontrolni popis za temeljna prava, uz prijedloge Vladinog Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina i pravobraniteljice za ravnopravnost spolova.

Jednake mogućnosti i nediskriminacija

- Vodit će se računa o jednakim mogućnostima sudjelovanja za sve skupine društva te da aktivnosti ne mogu, izravno niti neizravno, diskriminirati nekoga na temelju bilo koje osnove
- Osiguravanje pristupa objektima i sadržajima za osobe s invaliditetom
- Pri kreiranju usluga te ulaganjima u turističku infrastrukturu vodit će se računa o tome da su pristupačni svim skupinama društva primjenom univerzalnog dizajna, uključujući za sve ranjive skupine
- Uključivanje ranjivih skupina/osoba s invaliditetom kroz terapijske vrtove koji su dizajnirani s ciljem jačanja motoričkih, senzoričkih, kognitivnih, afektivnih, alimentarnih, duhovnih i socijalnih potencijala
- Osiguravanje jednakog pristupa sigurnim, uključivim i dostupnim, zelenim, otvorenim i javnim prostorima za sve skupine društva
- Poduzimanje mjera za osiguravanje fizičke, komunikacijske pristupačnosti, pristupačne opreme, didaktičkih i obrazovnih materijala.
- Izrada protokola za postupanje s osobama s invaliditetom u kriznim i izvanrednim situacijama.

Ravnopravnost spolova

- Neće se javiti izravni ili neizravni učinci na pitanje ravnopravnosti spolova, no prilikom provođenja svih tipova aktivnosti vodit će se računa o istom (npr. pristup javnim objektima i sadržajima, pristup socijalnim uslugama, pristup informacijsko komunikacijskim tehnologijama i sl.)
- Primjenjivat će se pozitivne mjere za uklanjanje stereotipa iz komunikacijskih aktivnosti.

Navođenje ciljnih posebnih područja, uključujući planiranu upotrebu teritorijalnih alata – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka v. UZO-a

Ulaganja kroz ovaj SC provode se kao integrirana teritorijalna ulaganja u smislu odredbi UZO na 22 urbana područja i to u 4 urbane aglomeracije i 10 većih urbanih područja te 8 manjih urbanih područja koja su ujedno sjedišta županija, sukladno Zakonu o regionalnom razvoju RH, Zakonu o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi te Zakonu o područjima županija, gradova i općina u RH. Ulaganjima će biti obuhvaćena 22 urbana područja: Bjelovar, Dubrovnik, Čakovec, Gospić, Karlovac, Koprivnica, Krapina, Osijek, Pazin, Požega, Pula, Rijeka, Sisak, Slavonski Brod, Split, Šibenik, Virovitica, Varaždin, Vinkovci,

Vukovar, Zadar i Zagreb. Uz gradove središta navedenih urbanih područja, ulaganjima će biti obuhvaćena i njihova funkcionalna urbana područja (ukupno 192 JLS). Ukoliko se ispune sve zakonske pretpostavke, u kasnijoj fazi provedbe mogućnost korištenja ITU mehanizma imat će i Velika Gorica kao najveći grad Zagrebačke županije.

Svih 22 grada koji su planirani za provedbu ITU mehanizma u postupku su izrade svojih SRUP-ova. Usvajanje Strategija planirano je do kraja 4. kvartala 2022. Osim gore navedenih prioritarnih tematskih područja ulaganja, strategije će sadržavati popis strateških projekata, neovisno o tome financiraju li se kroz ITU mehanizam ili iz drugih izvora financiranja. Između 22 grada neće biti natjecanja za sredstva ITU, već će se za svaki grad ili urbano područje, uključujući JLS-ove koje obuhvaća, formirati indikativna financijska alokacija temeljena na veličini gradskog stanovništva i raspoloživim alokacijama za financiranje aktivnosti navedenih u SRUP-u.

SRUP-ove pripremaju gradovi središta urbanog područja, uz uključivanje nadležnih teritorijalnih tijela u proces izrade: Koordinacijsko vijeće (uprave svih obuhvaćenih JLS) i Partnersko vijeće za urbano područje (predstavnici javnog, privatnog i civilnog sektora) iz urbanog područja. Ova teritorijalna tijela uključena su u sve faze pripreme, provedbe i praćenja provedbe SRUP-a, uključujući i predlaganje strateških projekata iz SRUP-a.

Investicije u okviru ovog cilja će biti financirane na osnovu prioriteta definiranih u SRUP-ovima. Također, svi projekti koji će biti financirani kroz ITU ne moraju nužno biti navedeni u SRUP-u (ako nisu strateški), međutim, moraju biti usklađeni sa strateškim ciljevima urbanih područja.

Međuregionalna, prekogranična i transnacionalna djelovanja – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vi. UZO-a

Zbog specifičnosti ovog područja potpore, u okviru ovog specifičnog cilja nije isključena mogućnost provedbe međuregionalnih i transnacionalnih djelovanja. U fazi programiranja nisu identificirani konkretni projektni prijedlozi koji izlaze izvan geografskog područja programa. Ipak, osigurat će se komplementarnost između programa, uključujući prekogranične programe, i između različitih fondova u okviru njihovih intervencija.

Planirana upotreba financijskih instrumenata – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vii. UZO-a

Unutar SC 5.i planirano je korištenje financijskog instrumenta u dijelu turističke infrastrukture, području revitalizacije i prezentacije kulturne baštine te dijelu višenamjenske infrastrukture za realizaciju dijela projekata koji donose prihode ili uštedu. Ulaganja u infrastrukturu trebala bi biti dugoročno održiva, ne bi trebala predstavljati teret za buduće javne proračune i, gdje je to moguće, integrirati element koji stvara prihod u fazi projektiranja.

Za provedbu FI u sklopu ITP-a planiran je fond za provedbu financijskih instrumenata (Urbani razvojni fond). FI udio je privremen u ovoj fazi, ovisno o finalizaciji strategija urbanog razvoja i ex-ante procjeni, ali se može povećati ovisno o stvarnoj kombinaciji projekata.

2.1.1.1.2. Pokazatelji

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka ii. UZO-a i članak 8. Uredbe o EFRR-u i KF-u

Tablica 2.: Pokazatelji ostvarenja

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Ključna etapa (2024.)	Ciljna vrijednost (2029.)
3.	RSO5.1	EFRR	Slabije razvijene regije	RCO19	Javne zgrade s poboljšanim energetske svojstvima	četvorni metri	0,00	73.000,00
3.	RSO5.1	EFRR	Slabije razvijene regije	RCO20	Novoizgrađene i poboljšane mreže centraliziranoga grijanja i hlađenja	km	0,00	33,91
3.	RSO5.1	EFRR	Slabije razvijene regije	RCO74	Stanovništvo obuhvaćeno projektima u okviru strategija za integrirani teritorijalni razvoj	osobe	0,00	1.878.451,00
3.	RSO5.1	EFRR	Slabije razvijene regije	RCO75	Strategije za integrirani teritorijalni razvoj za koje je primljena potpora	doprinosi strategijama	22,00	22,00
3.	RSO5.1	EFRR	Slabije razvijene regije	RCO76	Integrirani projekti za teritorijalni razvoj	projekti	0,00	44,00
3.	RSO5.1	EFRR	Slabije razvijene regije	RCO77	Broj kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora	kulturne i turističke lokacije	0,00	32,00
3.	RSO5.1	EFRR	Slabije razvijene regije	RSO5.1.1	Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima	Kvadratni metri	0,00	874.661,44
3.	RSO5.1	EFRR	Slabije razvijene regije	RSO5.1.2	Broj pilot projekata u urbanim područjima	Broj	0,00	8,00

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka ii. UZO-a

Tablica 3.: Pokazatelji rezultata

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Osnovna ili referentna vrijednost	Referentna godina	Ciljna vrijednost (2029.)	Izvor podataka	Napomene
3.	RSO5.1	EFRR	Slabije razvijene regije	RRC26	Godišnja potrošnja primarne energije (od čega: priuštivi i održivi stambeni objekti, javne zgrade, poduzeća, ostalo)	MWh godišnje	19.200,00	2022	7.300,00	e-fondovi	

3.	RSO5.1	EFRR	Slabije razvijene regije	RCR77	Posjetitelji kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora	posjetitelji/godišnje	433.736,00	2021	1.971.922,00	e-fondovi	
3.	RSO5.1	EFRR	Slabije razvijene regije	RSR 5.1.2	Obnovljeno i uređeno zemljište u urbanim područjima	kvadratni metri	0,00	2021	96.800,00	e-fondovi	
3.	RSO5.1	EFRR	Slabije razvijene regije	RSR 5.1.3	Ukupna ušteda s obzirom na energetske učinkovitost u sustavu toplinarstva	TJ	0,00	2021	80,00	e-fondovi	
3.	RSO5.1	EFRR	Slabije razvijene regije	RSR.5.1.1	Broj stanovnika koji koristi obnovljeno/uređeno područje pilot projekta	Broj	0,00	2021	160.000,00	e-fondovi	

2.1.1.1.3. Okvirna raščlamba programiranih sredstava (EU) prema vrsti intervencije

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka viii. UZO-a

Tablica 4. Dimenzija 1. – područje intervencije

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Iznos (EUR)
3.	RSO5.1	EFRR	Slabije razvijene regije	044. Obnova radi povećanja energetske učinkovitosti ili mjere energetske učinkovitosti za javnu infrastrukturu, demonstracijski projekti i mjere potpore	135.000.000,00
3.	RSO5.1	EFRR	Slabije razvijene regije	054. Visokoučinkovita kogeneracija, centralizirano grijanje i hlađenje	30.000.000,00
3.	RSO5.1	EFRR	Slabije razvijene regije	073. Sanacija industrijskih lokacija i onečišćenog zemljišta	101.675.213,00
3.	RSO5.1	EFRR	Slabije razvijene regije	079. Zaštita prirode i bioraznolikosti, prirodna baština i resursi, zelena i plava infrastruktura	45.000.000,00
3.	RSO5.1	EFRR	Slabije razvijene regije	165. Zaštita, razvoj i promicanje resursa javnog turizma i turističkih usluga	50.000.000,00
3.	RSO5.1	EFRR	Slabije razvijene regije	166. Zaštita, razvoj i promicanje kulturne baštine i kulturnih usluga	92.000.000,00
3.	RSO5.1	EFRR	Slabije razvijene regije	168. Fizička obnova i sigurnost javnih prostora	40.000.000,00

			regije		
3.	RSO5.1	EFRR	Slabije razvijene regije	169. Inicijative teritorijalnog razvoja, uključujući izradu teritorijalnih strategija	1.000.000,00
3.	RSO5.1	Ukupno			494.675.213,00

Tablica 5. Dimenzija 2. – oblik financiranja

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Iznos (EUR)
3.	RSO5.1	EFRR	Slabije razvijene regije	01. Bespovratna sredstva	479.675.213,00
3.	RSO5.1	EFRR	Slabije razvijene regije	03. Potpora kroz financijske instrumente: zajam	15.000.000,00
3.	RSO5.1	Ukupno			494.675.213,00

Tablica 6. Dimenzija 3. – mehanizam teritorijalne provedbe i teritorijalni fokus

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Iznos (EUR)
3.	RSO5.1	EFRR	Slabije razvijene regije	03. Integrirana teritorijalna ulaganja – funkcionalna urbana područja	494.675.213,00
3.	RSO5.1	Ukupno			494.675.213,00

Tablica 7. Dimenzija 6. – sekundarne teme fonda ESF+

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Iznos (EUR)

Tablica 8. Dimenzija 7. – dimenzija rodne ravnopravnosti u okviru fondova ESF+, EFRR, Kohezijskog fonda i FPT-a

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Iznos (EUR)
3.	RSO5.1	EFRR	Slabije razvijene regije	03. Rodna neutralnost	494.675.213,00
3.	RSO5.1	Ukupno			494.675.213,00

* U načelu 40 % za ESF+ pridonosi praćenju uključivanja rodno osviještene politike. 100 % primjenjuje se kad država članica odluči primjenjivati članak 6. Uredbe o fondu ESF+.

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO5.2. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, lokalnog razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u područjima koja nisu urbana (EFRR)

2.1.1.1.1. Intervencije fondova

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (d) podtočke i., iii., iv., v., vi. i vii. UZO-a

Povezane vrste djelovanja – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka i. UZO-a i članak 6. Uredbe o fondu ESF+:

Kroz ovaj SC će se provoditi multi-tematski i multi-sektorski pristup otočnom razvoju čiji će se sadržaj konačno definirati putem teritorijalnih strategija u 7 županija Jadranske Hrvatske koje imaju otoke u okviru svojeg administrativnog područja.

Ulaganja će biti prioritizirana na takav način da pokriju specifične potrebe otoka koje su komplementarne PKK-u i drugim centralno upravljanim ulaganjima, ali su lokalne prirode i integriraju niz tematskih prioriteta na razini projekta. Dodana vrijednost SC-a nije usredotočenost na specifične tematske prioritete koji se razlikuju od drugih izvora financiranja, već usredotočenost na integrirani pristup na lokalnoj razini. Stoga će se pripremiti i objaviti pozivi za poticanje integriranih projekata koji će moći odgovoriti na specifične razvojne potrebe na otočnom području.

Popis područja ulaganja u okviru ovog SC-a je indikativan i temelji se na kombinaciji nacionalnih strategija i prioriteta koje su identificirali županijski i otočni dionici tijekom procesa programiranja. Popis se može dodatno prilagoditi potrebama/investicijama koje treba identificirati u teritorijalnim strategijama, čime se dodatno jača pristup "odozdo prema gore". Specifični izazovi razlikuju se od otoka do otoka, a lokalni dionici imat će mogućnost utjecati na odabir područja ulaganja u cilju rješavanja izazova na razini svakog otoka. To će činiti kroz sudjelovanje u radnim skupinama „otočnim partnerstvima“ tj. radnim skupinama koje će pripremati teritorijalne strategije, sudjelovati u odabiru projekata i pratiti provedbu uz nadzor županijskih uprava obalno-otočnih županija.

Indikativan popis područja ulaganja u okviru ovog SC-a odnosi se na sljedeće:

·Ulaganja u unaprjeđenje društvenih sadržaja na otocima i uključivanje lokalne zajednice kroz revitalizaciju javno-društvene infrastrukture na otvorenom i zatvorenom te ostale infrastrukture namijenjene javnoj uporabi, uključujući obnovu i opremanje infrastrukture za djelovanje pružatelja socijalnih usluga u zajednici i organizacija civilnog društva (osim ustanova za smještaj, skrb o starijim osobama, djecu, osobe s invaliditetom, sigurne kuće i sl.) te uređenja i obnove drugih javnih prostora na kojima se građani okupljaju, zadržavaju i borave (uključujući trgove, ulice, parkove, sportsko-rekreativnu infrastrukturu otvorenog i zatvorenog tipa i sl.). Uz rješavanje lokalnih potreba, sva ulaganja u društvenu infrastrukturu bit će u skladu s nacionalnim sektorskim strategijama.

·Ulaganja u fizičku obnovu i revitalizaciju objekata kulturne baštine te kulturno-turističkih lokacija, valorizaciju i digitalizaciju pokretne kulturne baštine otoka, poput muzejskih i knjižničnih zbirki, organizaciju raznih događanja s ciljem promocije kulturne baštine i lokalnih običaja i informiranja lokalnog stanovništva o očuvanju kulturne baštine i običaja, očuvanje tradicionalnih umijeća, obrta i običaja koji su najizloženiji preobrazbi ili nestanku, a sve s ciljem očuvanja otočnog identiteta i jačanja društvene kohezije na otocima. Komplementarna ulaganja u području kulture i turizma kroz PKK opisana su u Sporazumu o partnerstvu.

·Kako bi se postiglo održivo upravljanje, očuvanje i korištenje otočnog prostora, prioritet je integrirati ulaganja u razvoj zelene i plave infrastrukture zajedno s ulaganjima u jačanje kapaciteta i operativne spremnosti na borbu protiv prirodnih katastrofa uzrokovanih klimatskim promjenama. Pritom razvoj zelene i plave infrastrukture, u mreži Natura 2000, ali i izvan tih područja, podrazumijeva mjere zaštite, obnove i održivog korištenja prirodne baštine, očuvanje ugroženih i rijetkih stanišnih tipova i vrsta na otocima, obnovu parkova i šuma s ciljem povećanja njihove biološke raznolikosti, izgradnju i obnovu suhozida i dr., zatim mjere zaštite i obnove ugroženih i rijetkih stanišnih tipova i vrsta, postavljanje ekološki prihvatljivih sidrišta, akcije čišćenje morskih i obalnih staništa od otpada antropogenog podrijetla, sanaciju lokvi i dr., a sve u skladu s mjerama PAO za mrežu Natura 2000. Nadalje, u segmentu klimatskih promjena, održivo upravljanje obuhvaća uspostavu i unaprjeđenje sustava nadzora i praćenja radi smanjenja rizika od požara i katastrofa, s posebnim naglaskom na jačanje kapaciteta i operativne spremnosti civilne zaštite i vatrogastva. Učinci klimatskih promjena zajednički su svim otocima, a najveće izazove predstavljaju globalni porast temperature zraka (do 2,3°C do 2070. godine) i mora te porast razine mora (19-33cm do 2065.), koji dovode do promjena u otočnim ekosustavima i istodobno uzrokuju češće prirodne katastrofe poput suša, požara i poplava. Za navedena područja ulaganja, u suradnji sa ribarskim lokalnim akcijskim grupama u ribarstvu, osigurat će se komplementarnost i sinergija s područjima ribarstva, akvakulture i plave ekonomije, u skladu sa Zajedničkom ribarskom politikom i Pomorskom politikom.

Primjer integriranih projekata u okviru ovog SC uključuje istovremeno ulaganja u energetska učinkovitost i poticanje korištenja obnovljivih izvora energije prilikom revitalizacije objekata javne namjene i njihovog stavljanja u funkciju, pri čemu će se u cilju smanjenja energetske ranjivosti otočnih JLS-ova koristiti pametna rješenja potaknuti zeleni lokalni razvoj te unaprijediti kvaliteta okoliša na dobrobit otočnom stanovništvu. Navedena ulaganja svoju stratešku osnovu velikim dijelom imaju i u Strategiji energetskeg razvoja RH do 2030. s pogledom na 2050. kroz doprinos planiranom povećanju nacionalnog udjela OIE u proizvodnji električne energije od 61% i udjela OIE u bruto neposrednoj potrošnji energije od 32% do 2030., povećanju energetske obnove fonda zgrada s usmjeravanjem obnove prema nZEB standardu od 1,6% godišnje do 2030. i osiguravanju raspoloživosti i sigurnosti opskrbe električnom energijom. Mjere energetske učinkovitosti, kao horizontalni princip, bit će uključene u sva infrastrukturna ulaganja. Ove operacije osiguravaju primjenu koncepta Pametnog otoka i doprinose postizanju klimatskih ciljeva EU-a te na taj način potiču razvoj pametnih, održivih i energetske neovisnih otoka, u skladu s inicijativom „Čista energija za otoke EU-a”. Održivosti otoka i otočnog stanovništva doprinijet će se i s ulaganjima u poslovnu infrastrukturu i podršku, poput izgradnje ili obnove poslovnih zona i poduzetničkih potpornih institucija (npr. inkubatora i *co-working prostora*), s ciljem diversifikacije ekonomske strukture na otocima, stvaranja povoljnih uvjeta za osnivanje i rad tvrtki na otocima i njihovu veću konkurentnost te međusobno povezivanje. Kao odgovor na nepovoljnu ekonomsku strukturu, nedostatnu poslovnu infrastrukturu i sezonalnost gospodarske aktivnosti, ulaganja u poslovnu infrastrukturu će se vršiti u okviru procesa industrijske tranzicije koji daju učinkovitu podršku regionalnim lancima vrijednosti, u skladu s teritorijalnim strategijama.

Komplementarna ulaganja iz NPOO-a, komponente 1. Gospodarstvo predviđaju poticanje energetske učinkovitosti, toplinarstva i obnovljivih izvora energije za dekarbonizaciju energetskog sektora i korištenje vodika i novih tehnologija.

Očekuje se znatan doprinos Strategiji za dunavsku regiju (EUSDR) točnije ostvarenju Drugog stupa EUSDR-a (Očuvanje okoliša u dunavskoj regiji) kroz Prioritetno područje (PP) 5 - Okolišni rizici i Prioritetno područje (PP) 6 - Bioraznolikost, krajobraz i kvaliteta zraka i tla; trećeg stupa EUSDR-a (Izgradnja prosperiteta u dunavskoj regiji) kroz Prioritetno područje (PP) 8 - Jačanje konkurentnosti poduzetništva te Prioritetno područje 9 - Ljudi i vještine.

Provedbom Programa razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima za razdoblje 2021.- 2030. godine u svrhu osim prilagodbe klimatskim promjenama doprinijeti će se akcijama i ciljevima PP 6 EUSDR i Stupa III EUSAIR koji se odnose na razvoj zelene infrastrukture u urbanim područjima, unaprjeđenje kvalitete i očuvanje tla i vode, očuvanje kopnenih i vodenih staništa, poboljšanu kvalitetu zraka i smanjenje ugljičnog dioksida u atmosferi, zaštitu bioraznolikosti, smanjenje ekološkog otiska i dr. Dodatno, ulaganjima u poslovnu infrastrukturu na otocima, navedeno će doprinijeti jednom od cilja Stupa I EUSAIR vezano uz istraživanje, inovacije i poslovne prilike u sektoru plave ekonomije. Također, provedbom aktivnosti plave infrastrukture doprinosi se sektoru EU inicijative CISE koji se odnosi na zaštitu morskog okoliša, ali i ciljevima strategije EUMSS koji se odnose na prirodne resurse, zdravlje okoliša i spremnosti na klimatske promjene te aktivnostima u kontekstu upravljanja rizicima.

Reprezentativne aktivnosti su procijenjene kao kompatibilne sa DNSH principom, budući da:

· ocijenjene su kao kompatibilne prema smjernicama Mehanizma za oporavak i otpornost.

Glavne ciljne skupine – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iii. UZO-a:

- JLP(R)S
- Sve ustanove
- Javne tvrtke
- Vatrogasne službe
- Civilna zaštita
- Pružatelji i korisnici javnih usluga
- Organizacije civilnog društva
- Turističke zajednice
- Kulturne ustanove

- Gospodarski subjekti
- Stanovnici otoka
- Vjerske zajednice

Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iv. UZO-a i članak 6. Uredbe o fondu ESF+

Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije izražena su uzimajući u obzir Smjernice o osiguravanju poštovanja Povelje Europske unije o temeljnim pravima pri provedbi europskih strukturnih i investicijskih fondova (2016/C269/01) i kontrolni popis za temeljna prava, uz prijedloge Vladinog Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina i pravobraniteljice za ravnopravnost spolova.

Jednake mogućnosti i nediskriminacija

- Prilikom izgradnje/obnove javne infrastrukture posebno će se voditi računa da prostori omogućavaju u jednakoj mjeri pristup svim skupinama društva te će se poticati zahvati u prostoru kojima se osiguravaju i promoviraju jednake mogućnosti i ravnopravnost.
- Prilikom planiranja projekata uzet će se u obzir i potrebe slabije naseljenih i prometno manje dostupnih otoka u cilju zadovoljenja društvenih potreba stanovništva tih otoka.
- Prilikom osiguravanja prostora za rad organizacija civilnog društva prioritet će se dati onima koje zastupaju interese ranjivih skupina, pružaju usluge i organiziraju sadržaje te time doprinose smanjenju njihove socijalne isključenosti.
- U slučaju provođenja digitalizacije društvenih sadržaja i javnih usluga vodit će se računa o pristupu uslugama za osobe bez potrebne tehničke opreme ili znanja te će se osigurati tehnička pomoć i jasne upute. Pri opremanju javnih prostora i zgrada te sportsko-rekreativnih lokacija, vodit će se računa da je nabavljena oprema univerzalnog dizajna.
- Kroz ulaganja u poslovnu infrastrukturu i podršku vodit će se računa o jednakim mogućnostima svih skupina društva, a usluge poslovne podrške će se fokusirati na motiviranje žena za sudjelovanje u poduzetništvu.

Navođenje ciljnih posebnih područja, uključujući planiranu upotrebu teritorijalnih alata – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka v. UZO-a

Integrirani teritorijalni pristup provodit će se putem „drugog teritorijalnog alata“ kojim se pruža potpora inicijativama koje je izradila država članica. Navedeno podrazumijeva izradu teritorijalnih strategija sukladno stavku c članka 28. te članka 29. UZO.

Teritorijalne strategije izrađuju se kao dodatak ŽRP-ovima, ali su samostalni dokument u smislu članka 29. UZO-a, a izrađuju ih, donose i provode obalno-otočne županije (7 županija koje uključuju otoke unutar svojih administrativnih granica) temeljem doprinosa otočnog partnerstva kao radne skupine koja uključuje otočne dionike s područja pojedine obalno-otočne županije. Time se potiče participativni i pristup „odozdo prema gore“ čime se ispunjavaju obavezni zahtjevi iz članka 29. UZO-a.

Teritorijalne strategije će obuhvaćati otoke (ili dio otoka) unutar županije (i neće obuhvaćati druge teritorije unutar županije).

Otočno partnerstvo će uključivati predstavnike JLS na otocima ili onih koji obuhvaćaju otoke, relevantnih javnih tijela obuhvaćenih ITP-om, gospodarskog sektora, socijalnih partnera, OCD-ova i prema potrebi predstavnike istraživačkih i znanstvenih organizacija, s područja pojedine obalno-otočne županije. Otočni dionici na taj način izravno utječu na kreiranje smjerova razvoja za svoje otoke čime ujedno jačaju društvenu koheziju i provedbu projekata unutar otočne zajednice. Otočno partnerstvo sudjelovat će u provedbi teritorijalnih strategija, prvenstveno kao savjetodavna i informativna podrška županiji. MRRFEU će biti zaduženo za koordiniranje i praćenje provedbe ITP-a te za poduzimanje odgovarajućih aktivnosti kako bi se osigurala uspješna implementacija ITP-a.

Teritorijalnu strategiju usvojit će skupštine 7 obalno-otočnih županija (u skladu sa svojim internim procedurama i uputama MRRFEU).

Teritorijalne strategije sadržavat će analizu potreba i potencijala otočnog područja opis integriranog pristupa, opis sudjelovanja otočnog partnerstva te područja ulaganja koja će se poduprijeti u okviru SC 5.ii. Teritorijalne strategije neće imati predefiniranu listu projekata. Kako bi se osigurao pristup „odozdo prema gore“ u odabiru projekata u okviru ovog SC-a, predstavnici otočnih dionika bit će uključeni u sastav Odbora za odabir projekata.

Međuregionalna, prekogranična i transnacionalna djelovanja – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vi. UZO-a

Zbog specifičnosti ovog područja potpore, u okviru ovog specifičnog cilja nije isključena mogućnost provedbe međuregionalnih i transnacionalnih djelovanja. U fazi programiranja nisu identificirani konkretni projektni prijedlozi koji izlaze izvan geografskog područja programa. Ipak, osigurat će se komplementarnost između programa, uključujući prekogranične programe, i između različitih fondova u okviru njihovih intervencija.

Planirana upotreba financijskih instrumenata – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vii. UZO-a

Planirane aktivnosti u okviru ovog specifičnog cilja provode se u otočnim sredinama s malim brojem stanovnika i usmjerene su na ulaganja u javnu infrastrukturu s ciljem poboljšanja kvalitete života otočnog stanovništva. S obzirom na navedeno, aktivnosti unutar ovog specifičnog cilja nemaju komercijalni karakter niti se financiranjem takvih aktivnosti očekuje ostvarivanje ušteda ili prihoda u mjeri koja bi opravdala provedbu projekata putem financijskih instrumenata. Iz tog razloga planirano je korištenje bespovratnih sredstva u cijelosti te se ne očekuje da će podržana ulaganja generirati neto prihode. Kako bi se smanjio teret na javne financije, gdje je to moguće, integriranje elemenata za stvaranje prihoda mogu se razmotriti u fazi pripreme projekata.

2.1.1.1.2. Pokazatelji

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka ii. UZO-a i članak 8. Uredbe o EFRR-u i KF-u

Tablica 2.: Pokazatelji ostvarenja

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Ključna etapa (2024.)	Ciljna vrijednost (2029.)
3.	RSO5.2	EFRR	Slabije razvijene regije	RCO15	Kapacitet stvorene inkubacije	poduzeća	20,00	46,00
3.	RSO5.2	EFRR	Slabije razvijene regije	RCO19	Javne zgrade s poboljšanim energetske svojstvima	četvorni metri	12.500,00	62.500,00
3.	RSO5.2	EFRR	Slabije razvijene regije	RCO26	Zelena infrastruktura izgrađena ili poboljšana za prilagodbu klimatskim promjenama	hektari	2,00	12,00
3.	RSO5.2	EFRR	Slabije razvijene regije	RCO28	Područje obuhvaćeno mjerama zaštite od šumskih požara	hektari	30.000,00	212.840,00
3.	RSO5.2	EFRR	Slabije razvijene regije	RCO74	Stanovništvo obuhvaćeno projektima u okviru strategija za integrirani teritorijalni razvoj	osobe	39.827,00	127.838,00
3.	RSO5.2	EFRR	Slabije razvijene regije	RCO75	Strategije za integrirani teritorijalni razvoj za koje je primljena potpora	doprinosi strategijama	7,00	7,00
3.	RSO5.2	EFRR	Slabije razvijene regije	RCO77	Broj kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora	kulturne i turističke lokacije	3,00	17,00
3.	RSO5.2	EFRR	Slabije razvijene regije	RSO 5.2.1	Stvoreni ili regenerirani prostori na otocima	kvadratni metri	11.000,00	177.000,00
3.	RSO5.2	EFRR	Slabije razvijene regije	RSO 5.2.2	Broj objekata za poslovnu podršku	broj	0,00	6,00

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka ii. UZO-a

Tablica 3.: Pokazatelji rezultata

Prioritet	Specifični	Fond	Kategorija	Identifikacijska	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Osnovna	Referentna	Ciljna	Izvor podataka	Napomene
-----------	------------	------	------------	------------------	------------	-----------------	---------	------------	--------	----------------	----------

	cilj		regije	oznaka			ili referentna vrijednost	godina	vrijednost (2029.)		
3.	RSO5.2	EFRR	Slabije razvijene regije	RCR18	MSP-ovi koji se koriste uslugama inkubatora nakon stvaranja inkubatora	poduzeća godišnje	0,00	2021	23,00	Baza otočnih razvojnih projekata/efondovi/Jedinstveni registar poduzetničke infrastrukture - JRPI	Dok zajednički pokazatelj ostvarenja RCO15 mjeri kapacitet ukupno stvorene inkubacije, pokazateljem rezultata RCR18 mjeri se broj MSP-ova koji koriste usluge inkubatora godinu dana nakon njegove uspostave
3.	RSO5.2	EFRR	Slabije razvijene regije	RCR26	Godišnja potrošnja primarne energije (od čega: priuštivi i održivi stambeni objekti, javne zgrade, poduzeća, ostalo)	MWh godišnje	17.500,00	2020	12.250,00	Baza otočnih razvojnih projekata/e-fondovi	
3.	RSO5.2	EFRR	Slabije razvijene regije	RCR36	Stanovništvo koje ostvaruje koristi od mjera zaštite od šumskih požara	osobe	0,00	2021	80.500,00	Baza otočnih razvojnih projekata/ e-fondovi	
3.	RSO5.2	EFRR	Slabije razvijene regije	RCR77	Posjetitelji kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora	posjetitelji/godišnje	0,00	2021	85.000,00	Statistika posjećenosti hrvatskih muzeja, baza otočnih razvojnih projekata / e-fondovi/ MINTS	
3.	RSO5.2	EFRR	Slabije razvijene regije	RSR 5.2.1	Stanovništvo koje ima	osobe	0,00	2021	107.500,00	Baza otočnih razvojnih projekata/ e-fondovi	

			regije		pristup novoj ili poboljšanoj socijalnoj infrastrukturi						
3.	RSO5.2	EFRR	Slabije razvijene regije	RSR 5.2.2	Stanovništvo koje ima pristup novoj ili poboljšanoj zelenoj infrastrukturi na otocima	osobe	0,00	2021	72.200,00	Baza otočnih razvojnih projekata/ e-fondovi	
3.	RSO5.2	EFRR	Slabije razvijene regije	RSR 5.2.3	Broj korisnika objekata za poslovnu podršku 1 godinu nakon otvaranja	broj	0,00	2021	55,00	Baza otočnih razvojnih projekata/ e-fondovi	

2.1.1.1.3. Okvirna raščlamba programiranih sredstava (EU) prema vrsti intervencije

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka viii. UZO-a

Tablica 4. Dimenzija 1. – područje intervencije

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Iznos (EUR)
3.	RSO5.2	EFRR	Slabije razvijene regije	020. Poslovna infrastruktura za MSP-ove (uključujući industrijske parkove i pogone)	15.000.000,00
3.	RSO5.2	EFRR	Slabije razvijene regije	045. Obnova radi povećanja energetske učinkovitosti ili mjere energetske učinkovitosti za javnu infrastrukturu, demonstracijski projekti i mjere potpore u skladu s kriterijima energetske učinkovitosti	33.000.000,00
3.	RSO5.2	EFRR	Slabije razvijene regije	059. Mjere za prilagodbu klimatskim promjenama te sprječavanje i upravljanje rizicima povezanim s klimom: požari (uključujući podizanje svijesti, sustave civilne zaštite i upravljanja katastrofama, infrastrukture i ekosustavne pristupe)	25.000.000,00
3.	RSO5.2	EFRR	Slabije razvijene regije	079. Zaštita prirode i bioraznolikosti, prirodna baština i resursi, zelena i plava infrastruktura	17.000.000,00
3.	RSO5.2	EFRR	Slabije razvijene regije	127. Ostala socijalna infrastruktura koja pridonosi socijalnoj uključenosti u zajednici	23.000.000,00

3.	RSO5.2	EFRR	Slabije razvijene regije	166. Zaštita, razvoj i promicanje kulturne baštine i kulturnih usluga	23.000.000,00
3.	RSO5.2	EFRR	Slabije razvijene regije	168. Fizička obnova i sigurnost javnih prostora	14.000.000,00
3.	RSO5.2	Ukupno			150.000.000,00

Tablica 5. Dimenzija 2. – oblik financiranja

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Iznos (EUR)
3.	RSO5.2	EFRR	Slabije razvijene regije	01. Bespovratna sredstva	150.000.000,00
3.	RSO5.2	Ukupno			150.000.000,00

Tablica 6. Dimenzija 3. – mehanizam teritorijalne provedbe i teritorijalni fokus

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Iznos (EUR)
3.	RSO5.2	EFRR	Slabije razvijene regije	22. Ostale vrste teritorijalnog alata – otoci i obalna područja	150.000.000,00
3.	RSO5.2	Ukupno			150.000.000,00

Tablica 7. Dimenzija 6. – sekundarne teme fonda ESF+

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Iznos (EUR)

Tablica 8. Dimenzija 7. – dimenzija rodne ravnopravnosti u okviru fondova ESF+, EFRR, Kohezijskog fonda i FPT-a

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Iznos (EUR)
3.	RSO5.2	EFRR	Slabije razvijene regije	03. Rodna neutralnost	150.000.000,00
3.	RSO5.2	Ukupno			150.000.000,00

* U načelu 40 % za ESF+ pridonosi praćenju uključivanja rodno osviještene politike. 100 % primjenjuje se kad država članica odluči primjenjivati članak 6. Uredbe o fondu ESF+.

2.1.1. Prioritet: 4.. Pravedna tranzicija

2.1.1.1. Specifični cilj: JSO8.1. Omogućivanje regijama i ljudima da ublaže socijalne i gospodarske učinke te učinke na zapošljavanje i okoliš koji su posljedica tranzicije prema ostvarenju klimatskih i energetske ciljnih vrijednosti Unije do 2030. i klimatski neutralnom gospodarstvu Unije do 2050., na temelju Pariškog sporazuma (FPT)

2.1.1.1.1. Intervencije fondova

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (d) podtočke i., iii., iv., v., vi. i vii. UZO-a

Povezane vrste djelovanja – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka i. UZO-a i članak 6. Uredbe o fondu ESF+:

Prioritizacija odabranih intervencija temelji se na Prilogu D Izvješća za RH 2020. godine gdje su dane preporuke za smjerove ulaganja na području dviju županija, na prepoznavanju razvojnih potencijala i potreba županija u skladu sa strateškim okvirom te temeljem suradnje sa regionalnim koordinatorima dviju odabranih županija, doprinosu pravednoj tranziciji na odabranim područjima u skladu s razvojnom vizijom odabranih županija te na koncu temeljem SRSP projekta putem kojeg se davala podrška pripremi TPPT-a, a putem kojeg se izradio kraći popis potencijalnih ulaganja.

- Ulaganja u poduzetničku infrastrukturu, primarno usmjerenom prema zelenoj i digitalnoj ekonomiji kao okosnici budućeg razvoja uključenog područja, osobito u kontekstu procesa dekarbonizacije i napuštanja, odnosno zamjene dotrajalih tehnologija temeljenih na fosilnim gorivima s visokim emisijom stakleničkih plinova. Navedena aktivnost uključuje ulaganja poduzetničke potporne institucije (*coworking* prostori, tehnološko-inovacijski inkubatori, centar za agropoduzetništvo, centre (HUB) znanja, kreativnosti i inovacija) u poduzetničke zone. Ova intervencija ne uključuje ulaganja u ETS instalacije, pošto je ulaganje u tehnologiju hvatanja i skladištenja ugljika u Holcim d.o.o. jedino ETS ulaganje koje će se financirati kroz FPT. (IŽ)
- Ulaganje u poslovne zone, primarno usmjereno prema zelenoj i digitalnoj ekonomiji kao okosnici budućeg razvoja uključenog područja, osobito u kontekstu procesa dekarbonizacije i napuštanja, odnosno zamjene dotrajalih tehnologija temeljenih na fosilnim gorivima s visokim emisijom stakleničkih plinova. (IŽ)
- Poticanje istraživačkih i inovacijskih aktivnosti putem ulaganja u visokorazvijeni sektor istraživanja, razvoja i inovacija (IRI), rekonstrukcije i opremanja javnih istraživačkih ustanova, izvođenja primijenjenih istraživanja; aktivnosti vezanih za transfer znanja i tehnologije; zapošljavanje osoblja; izrade istraživačkih studija; eksperimentalni razvoj, aktivnosti poticanja MSP-ova na korištenje inovacija u zelenim i digitalnim tehnologijama u vlastitom poslovanju. (IŽ)
- Ulaganja u poboljšanje ekološke održivosti i učinkovitosti resursa kroz unaprjeđenje kružnog gospodarstva putem aktivnosti izgradnje i opremanja reciklažnih dvorišta, stvaranja tehničkih preduvjeta za učinkovitu ponovnu uporabu otpada, provođenje ciljanih informativno-obrazovnih aktivnosti, te poboljšanje dostupnosti i resursne učinkovitosti sustava vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda. (IŽ)
- Provedba programa usmjerenih prema budućim kompetencijama putem prekvalifikacija, karijernog savjetovanja obrazovanja odraslih (poput zaposlenih osoba, socijalno ugroženih osoba, osoba u nepovoljnom položaju) s naglaskom na tehnološke smjerove i zanimanja koja prate razvojne

smjernice lokalnog gospodarstva. (IŽ)

- Provedba programa usmjerenih prema budućim kompetencijama putem izgradnje i opremanja odgojno-obrazovnih institucija s ciljem unaprjeđenja obrazovnih programa usmjerenih na kompetencije učenika. (IŽ)
- Mobilizirati ETS sektor za smanjenje udjela regionalnih emisija stakleničkih plinova u ukupnom nacionalnom računu putem izravnih ulaganja koja doprinose smanjivanju cjelokupnih emisija CO₂, u skladu sa klimatskim ciljevima Europskog zelenog plana o ugljičnoj neutralnosti (Holcim d.o.o., tehnologija hvatanja i skladištenja ugljika). (IŽ)
- Doprinos smanjenju udjela regionalnih emisija stakleničkih plinova u ukupnom nacionalnom računu putem programa ulaganja u proizvodne inovacije MSP-ova koje za cilj imaju poboljšati efikasnost proizvodnih i poslovnih procesa na inovativan način, a sve u kontekstu prelaska na emisijski neutralno gospodarstvo. (IŽ)
- Ulaganje u socijalno, priuštivo i održivo stanovanje (IŽ i SMŽ)
- Provedba programa usmjerenih na razvoj vještina i mogućnosti zapošljavanja u regiji kroz ulaganje u izgradnju i opremanje Centra za nove vještine. (SMŽ)
- Razvoj IKT industrije kao pokretača zapošljavanja s visokom dodanom vrijednosti i povećanje mogućnosti zapošljavanja radne snage koja je uslijed tranzicije izgubila radno mjesto, kroz ulaganje u pokretanje kampusa *gaming* industrije u gradu Novskoj, uz pružanje podrške MSP-ovima i start-upovima u *gaming* industriji, ali i ostalim sektorima (drva industrija, metalurška industrija, turizam, poljoprivreda, obrazovanje itd.) uključujući i pružanje inovativnih digitalnih usluga. Tehnologije koje će se koristiti u svrhu digitalne transformacije MSP-ova su Game-development (*gamification*) with Virtual reality and Augmented reality, Blockchain technologies and Internet of Things (IoT). (SMŽ)
- Poticanje konkurentnosti i prepoznatljivosti obrtnika i poduzetnika s područja županije kroz uspostavu infrastrukture (uključujući i opremanje) za razvoj novih poduzetničkih inkubatora na području cijele SMŽ. (SMŽ)

Komplementarnosti i sinergije:

FPT će imati komplementarnosti s ulaganjima u promicanje EE u okviru PKK, ulaganjima u održivu proizvodnju hrane kroz EPFRR ili EFPRA, te ulaganjima usmjerenima na dokvalifikaciju i prekvalifikaciju, poboljšanje kvalitete i relevantnosti formalnog i neformalnog obrazovnog sustava i povećanje mogućnosti zapošljavanja, posebno za mlade, putem ESF+.

Također će imati komplementarnost s NPOO-om, komponentom 1. Gospodarstvo, gdje će se podrška NPOO-a uglavnom fokusirati na zelenu i digitalnu tranziciju putem MSP-a, ulaganje u toplinarstvo i obnovljive izvore energije za dekarbonizaciju energetskeg sektora, te ulaganje u korištenje vodika i novih tehnologija, kao i izgradnju i digitalizaciju energetskeg sustava i prateće infrastrukture za dekarbonizaciju energetskeg sektora.

Aktivnosti su procijenjene kao kompatibilne sa DNSH principom, budući da:

ocijenjene su kompatibilne prema Mehanizmu za oporavak i otpornost.

Glavne ciljne skupine – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iii. UZO-a:

- *Jedinice lokalne i (područne) regionalne samouprave*
- *Poduzetnici i obrtnici*
- *Radno aktivno stanovništvo, radnici, nezaposleni, učenici, studenti i ostalo lokalno stanovništvo*
- *Istraživačke i obrazovne ustanove*
- *Organizacije civilnog društva*
- *Korisnici stambenih jedinica u vlasništvu države ili JLP(R)S*
- *Stanovništvo*

Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iv. UZO-a i članak 6. Uredbe o fondu ESF+

Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije izrađena su uzimajući u obzir Smjernice o osiguravanju poštovanja Povelje Europske unije o temeljnim pravima pri provedbi europskih strukturnih i investicijskih fondova (2016/C269/01) i kontrolni popis za temeljna prava, uz prijedloge Vladinog Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina i pravobraniteljice za ravnopravnost spolova.

Jednake mogućnosti i nediskriminacija

- Pozitivne mjere za osiguranje dostupnosti sadržaja namijenjenih javnosti.
- Pozitivne mjere promicanja zapošljavanja osoba s invaliditetom.
- Specifičnim infrastrukturnim ulaganjima ostvarit će se pozitivan doprinos uključenju osoba s invaliditetom kroz pristupačnost građevinama putem razumne prilagodbe i univerzalnog dizajna, informacijsko-komunikacijsku pristupačnost te kroz pozitivne mjere za osiguranje dostupnosti sadržaja namijenjenih javnosti (web stranice, promotivni materijali i sl.).

- Mjere informativnih i komunikacijskih aktivnosti koje apostrofiraju važnost sudjelovanja ranjivih skupina u svim predviđenim aktivnostima te putem promicanja primjera dobre prakse sudjelovanja ranjivih skupina u poduzetničkim aktivnostima u sektoru. U pozivima posebno će se pratiti i broj pripadnika ranjivih skupina koji su korisnici financijskih potpora.
- Sve aktivnosti vezane za ulaganja u energetska učinkovitost u gospodarstvu, posebice komercijalni sektor poticat će korištenje sredstava u skladu s principom jednakih mogućnosti za sve uzimajući u obzir zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije.

Ravnopravnost spolova

- Primjena pozitivnih mjera za promicanje sudjelovanja žena u svim predviđenim aktivnostima.
- Promicanje sudjelovanja žena na upravljačkoj i odlučujućoj razini.
- Mjere informativnih i komunikacijskih aktivnosti putem kojih će se eliminirati spolni stereotipi promicanjem sudjelovanja žena u svim predviđenim aktivnostima, promicanjem aktivnosti uspostavljanja bolje ravnoteže između poslovnog i privatnog života u turističkom sektoru te promicanjem spolne ravnoteže na upravljačkim radnim mjestima u sektoru, a u pozivima posebno će se pratiti i broj žena koje su korisnice financijskih potpora.

Navođenje ciljnih posebnih područja, uključujući planiranu upotrebu teritorijalnih alata – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka v. UZO-a

Ulaganja su sukladno Prilogu D Izvješća za Republiku Hrvatsku iz 2020. godine usmjerena prema Sisačko-moslavačkoj i Istarskoj županiji, u skladu s Teritorijalnim planom za pravednu tranziciju.

Međuregionalna, prekogranična i transnacionalna djelovanja – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vi. UZO-a

Zbog specifičnosti ovog područja potpore, u okviru ovog specifičnog cilja nije isključena mogućnost provedbe međuregionalnih i transnacionalnih djelovanja. U fazi programiranja nisu identificirani konkretni projektni prijedlozi koji izlaze izvan geografskog područja programa. Ipak, osigurat će se komplementarnost između programa, uključujući prekogranične programe, i između različitih fondova u okviru njihovih intervencija.

Planirana upotreba financijskih instrumenata – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vii. UZO-a

Ulaganja u okviru pravedne tranzicije odnose se na javnu obrazovnu infrastrukturu, infrastrukturu za gospodarenje otpadom i vodama, poduzetničku potpurnu infrastrukturu te nije planirana uporaba financijskih instrumenata za navedene aktivnosti obzirom da ne uključuju projekte koji ostvaruju prihode ili uštede u poslovanju. Za operacije u području gospodarstva potpora će se pružiti MSP-ovima za proizvodne inovacije u kontekstu prelaska na emisijski neutralno gospodarstvo, putem bespovratnih sredstava zbog ublažavanja financijskih rizika povezanih s neizvjesnim budućim novčanim tokovima projekata, kao i zbog toga što je nužno voditi računa o trošku razvoja inovacija za korisnike. Korištenje bespovratnih sredstava predviđeno je uzimajući u obzir činjenicu da se radi o aktivnostima planiranim samo za ciljno područje županija u tranziciji te na temelju naučenih lekcija iz razdoblja 2014.-2020., iz čega je vidljivo da bi dodatno fragmentiranje FI s ograničenim programskim doprinosom moglo rezultirati izostankom podrške banaka ili stvoriti poremećaje na bankarskom tržištu. Stoga nije predviđena upotreba financijskih instrumenata.

2.1.1.1.2. Pokazatelji

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka ii. UZO-a i članak 8. Uredbe o EFRR-u i KF-u

Tablica 2.: Pokazatelji ostvarenja

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Ključna etapa (2024.)	Ciljna vrijednost (2029.)
4.	JSO8.1	FPT		RCO01	Poduzeća koja su primila potporu (od čega: mikropoduzeća, mala, srednja i velika poduzeća)	poduzeća	5,00	75,00
4.	JSO8.1	FPT		RCO02	Poduzeća koja su primila potporu u obliku bespovratnih sredstava	poduzeća	5,00	75,00
4.	JSO8.1	FPT		RCO13	Vrijednost digitalnih usluga, proizvoda i procesa razvijenih za poduzeća	euro	0,00	1.500.000,00
4.	JSO8.1	FPT		RCO15	Kapacitet stvorene inkubacije	poduzeća	50,00	135,00
4.	JSO8.1	FPT		RCO65	Kapacitet novih ili moderniziranih socijalnih, priuštivih i održivih stanova	osobe	0,00	64,00
4.	JSO8.1	FPT		RCO67	Kapacitet učionica novih ili moderniziranih obrazovnih objekata	osobe	358,00	1.202,00
4.	JSO8.1	FPT		RCO107	Ulaganja u postrojenja za odvojeno prikupljanje otpada	euro	500.000,00	2.000.000,00
4.	JSO8.1	FPT		RCO121a	Poduzeća koja su primila potporu radi smanjenja emisija stakleničkih plinova iz djelatnosti navedenih u Prilogu I. Direktivi 2003/87/EZ	poduzeća	0,00	1,00
4.	JSO8.1	FPT		RSO6.1.1	Opremljena i/ili izgrađena fizička infrastruktura	metar kvadratni	80.000,00	160.000,00
4.	JSO8.1	FPT		RSO6.1.2	Izrađeni programi za prekvalifikaciju /usavršavanje u obrazovanju	broj programa	0,00	3,00

					odraslih za stjecanje mikro kvalifikacija/ djelomičnu kvalifikaciju osoba u riziku od gubitka radnog mjesta				
4.	JSO8.1	FPT		RSO6.1.3.	Broj istraživačkih javnih ustanova opremljenih specijaliziranom opremom i suvremenim tehnologijama	broj institucija	0,00	1,00	
4.	JSO8.1	FPT		RSO6.1.5.	Duljina novih ili poboljšanih cijevi za javnu mrežu za prikupljanje otpadnih voda	km	0,00	20,00	
4.	JSO8.1	FPT		RSO6.1.6.	Novi ili poboljšani kapacitet za pročišćavanje otpadnih voda	Ekvivalenti stanovnika	0,00	42.000,00	
4.	JSO8.1	FPT		RSO6.1.7.	Duljina novih ili poboljšanih cijevi distribucijskih sustava javne vodoopskrbne mreže	km	0,00	9,00	

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka ii. UZO-a

Tablica 3.: Pokazatelji rezultata

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Osnovna ili referentna vrijednost	Referentna godina	Ciljna vrijednost (2029.)	Izvor podataka	Napomene
4.	JSO8.1	FPT		RCR01	Stvorena radna mjesta u subjektima koji su primili potporu	godišnji EPRV-i	0,00	2021	428,00	Izvešća o napretku projekta, GFI, HZZ, HOK, HGK, DZS, HZMO, HZZ	
4.	JSO8.1	FPT		RCR02	Privatna ulaganja u iznosu jednakom javnoj potpori (od čega: bespovratna sredstva, financijski instrumenti)	euro	0,00	2021	8.500.000,00	Izvešća o napretku projekta	
4.	JSO8.1	FPT		RCR03	Mala i srednja poduzeća (MSP-ovi) koja uvode inovacije u proizvode ili procese	poduzeća	0,00	2021	60,00	izvještaj	
4.	JSO8.1	FPT		RCR04	MSP-ovi koji uvode inovacije u stavljanje na tržište ili organizaciju	poduzeća	0,00	2021	15,00	izvještaj	
4.	JSO8.1	FPT		RCR11	Korisnici novih i poboljšanih javnih digitalnih usluga, proizvoda	korisnici godišnje	0,00	2021	1.600,00	Tehnička dokumentacija, vlastiti monitoring sustav, Digitalna komora (HGK) - broj i vrsta	

					i procesa					pružatelja digitalnih usluga	
4.	JSO8.1	FPT		RCR18	MSP-ovi koji se koriste uslugama inkubatora nakon stvaranja inkubatora	poduzeća godišnje	0,00	2021	245,00	Godišnje izvješće o radu novouspostavljenih potpornih institucija. Svaki će se korisnik identificirati i popisati kod korištenja prostora i opreme.	
4.	JSO8.1	FPT		RCR29a	Procijenjene emisije stakleničkih plinova iz djelatnosti navedenih u Prilogu I. Direktivi 2003/87/EZ u poduzećima koja su primila potporu	tone ekv. CO2 godišnje	317.000,00	2022	25.000,00	Verificirano izvješće o emisijama stakleničkih plinova (početne referentne vrijednosti 2020., projektni izračuni očekivane vrijednosti 2029.) / Službeni sustav praćenja CO2 poduzeća	
4.	JSO8.1	FPT		RCR47	Reciklirani otpad	tone godišnje	0,00	2021	4.000,00	Izvješća o napretku projekta	
4.	JSO8.1	FPT		RCR67	Godišnji broj korisnika novih ili moderniziranih priuštivih, održivih i socijalnih stanova	korisnici godišnje	0,00	2021	51,00	Izvješća korisnika	
4.	JSO8.1	FPT		RCR71	Godišnji broj korisnika novih ili moderniziranih obrazovnih objekata	korisnici godišnje	0,00	2021	630,00	Godišnji izvještaj obrazovnih ustanova, broj provedenih programa, broj polaznika, analitička podloga, studija izvodljivosti, troškovnik - struktura ulaganja, HOK, vlastiti monitoring sustav	
4.	JSO8.1	FPT		RSR6.1.1	Iskorištenost kapaciteta poslovnih zona	broj poduzeća	0,00	2021	20,00	Izvješća o napretku projekata	
4.	JSO8.1	FPT		RSR6.1.2.	MSP-ovi koji se koriste uslugama javnih istraživačkih ustanova opremljenih specijaliziranom opremom i suvremenim tehnologijama	broj MSP-ova	0,00	2021	20,00	Izvješća o napretku projekta; Godišnja izvješća o pruženim uslugama Centra za istraživanje materijala Istarske županije METRIS	
4.	JSO8.1	FPT		RSR6.1.3	Osobe u riziku od gubitka radnog mjesta i nezaposleni koji završavaju	sudionici	0,00	2021	120,00	Godišnji izvještaj obrazovnih ustanova, broj provedenih programa, broj polaznika, izdane	

					osposobljavanje za vještine za pametnu specijalizaciju, industrijsku tranziciju i poduzetništvo					potvrde o osposobljavanju	
4.	JSO8.1	FPT		RSR6.1.4.	Stanovništvo povezano barem na sekundarnu javnu mrežu za pročišćavanje otpadnih voda	osobe	0,00	2025	20.000,00	Izveštaji korisnika	
4.	JSO8.1	FPT		RSR6.1.5.	Stanovništvo povezano na poboljšanu javnu vodoopskrbnu mrežu	osobe	0,00	2025	4.000,00	Izveštaji korisnika	

2.1.1.1.3. Okvirna raščlamba programiranih sredstava (EU) prema vrsti intervencije

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka viii. UZO-a

Tablica 4. Dimenzija 1. – područje intervencije

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Iznos (EUR)
4.	JSO8.1	FPT		004. Ulaganja u trajna sredstva, uključujući istraživačku infrastrukturu, u javnim istraživačkim centrima i ustanovama visokog obrazovanja izravno povezanim s aktivnostima istraživanja i inovacija	44.370.135,00
4.	JSO8.1	FPT		020. Poslovna infrastruktura za MSP-ove (uključujući industrijske parkove i pogone)	9.530.000,00
4.	JSO8.1	FPT		025. Inkubator, potpora za spin-off, spin-out i start-up poduzeća	55.000.000,00
4.	JSO8.1	FPT		029. Procesi istraživanja i inovacija, prijenos tehnologije i suradnja među poduzećima, istraživačkim centrima i sveučilištima usmjereni na niskougljično gospodarstvo, otpornost na klimatske promjene i prilagodbu tim promjenama	9.500.000,00
4.	JSO8.1	FPT		062. Osiguravanje vode za ljudsku potrošnju (crpilišta, infrastruktura za obradu, skladištenje i distribuciju, mjere za povećanje učinkovitosti, opskrba pitkom vodom)	3.000.000,00
4.	JSO8.1	FPT		065. Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda	17.000.000,00
4.	JSO8.1	FPT		067. Gospodarenje kućanskim otpadom: mjere za sprječavanje nastanka otpada, smanjivanje količine, razvrstavanje, ponovnu upotrebu, recikliranje	1.650.000,00
4.	JSO8.1	FPT		076. Potpora proizvodnim procesima prihvatljivima za okoliš i učinkovitost resursa u velikim poduzećima	14.700.000,00
4.	JSO8.1	FPT		122. Infrastruktura za osnovno i sekundarno obrazovanje	7.387.065,00

4.	JSO8.1	FPT		124. Infrastruktura za strukovno obrazovanje i osposobljavanje te obrazovanje odraslih	11.000.000,00
4.	JSO8.1	FPT		126. Stambena infrastruktura (osim za migrante, izbjeglice i osobe pod međunarodnom zaštitom ili osobe koje su podnijele zahtjev za međunarodnu zaštitu)	3.000.000,00
4.	JSO8.1	FPT		140. Potpora za usklađivanje s potrebama tržišta rada i promjene radnog statusa	2.200.000,00
4.	JSO8.1	FPT		149. Potpora za osnovno i sekundarno obrazovanje (isključujući infrastrukturu)	400.000,00
4.	JSO8.1	Ukupno			178.737.200,00

Tablica 5. Dimenzija 2. – oblik financiranja

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Iznos (EUR)
4.	JSO8.1	FPT		01. Bespovratna sredstva	178.737.200,00
4.	JSO8.1	Ukupno			178.737.200,00

Tablica 6. Dimenzija 3. – mehanizam teritorijalne provedbe i teritorijalni fokus

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Iznos (EUR)
4.	JSO8.1	FPT		32. Ostali pristupi – ostale vrste ciljnih područja	178.737.200,00
4.	JSO8.1	Ukupno			178.737.200,00

Tablica 7. Dimenzija 6. – sekundarne teme fonda ESF+

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Iznos (EUR)

Tablica 8. Dimenzija 7. – dimenzija rodne ravnopravnosti u okviru fondova ESF+, EFRR, Kohezijskog fonda i FPT-a

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Iznos (EUR)
4.	JSO8.1	FPT		03. Rodna neutralnost	178.737.200,00
4.	JSO8.1	Ukupno			178.737.200,00

* U načelu 40 % za ESF+ pridonosi praćenju uključivanja rodno osviještene politike. 100 % primjenjuje se kad država članica odluči primjenjivati članak 6. Uredbe o fondu ESF+.

2.1.1. Prioritet: 5.. Potpora ulaganjima koja doprinose razvoju i primjeni STEP tehnologija u okviru industrijske tranzicije hrvatskih regija

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO1.6. Potpora ulaganjima koja doprinose ciljevima Platforme za strateške tehnologije za Europu (STEP) iz članka 2. Uredbe (EU) 2024/795 Europskog parlamenta i Vijeća (EFRR)

2.1.1.1.1. Intervencije fondova

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (d) podtočke i., iii., iv., v., vi. i vii. UZO-a

Povezane vrste djelovanja – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka i. UZO-a i članak 6. Uredbe o fondu ESF+:

U skladu s Platformom za strateške tehnologije za Europu („STEP”) cilj ulaganja u okviru specifičnog cilja je pomoći u očuvanju europske prednosti u području ključnih tehnologija i tehnologija u nastajanju relevantnih za zelenu i digitalnu tranziciju, od računalnih tehnologija, uključujući mikroelektroniku, kvantno računalstvo i umjetnu inteligenciju, do biotehnologije i bioproizvodnje te tehnologije s nultom neto stopom emisija.

Ulaganja u okviru specifičnog cilja podržat će razvoj ili proizvodnju u sektorima definiranim Uredbom (EU) 2024/795 i njezinim izmjenama, odnosno zaštitu i jačanje lanaca vrijednosti ključnih tehnologija.

Ulaganja će biti usmjerena na aktivnosti razvoja i proizvodnje kritičnih tehnologija, odnosno zaštitu i jačanje lanaca vrijednosti ključnih tehnologija u sektorima definiranim Uredbom (EU) 2024/795 i njezinim izmjenama te će doprinositi jačanju regionalnih lanaca vrijednosti Panonske, Sjeverne i Jadranske Hrvatske.

Potpora će se usmjeriti na razvoj ili proizvodnju ključnih tehnologija kroz projekte strateških partnerstava, sa ciljem postizanja tehnološkog napretka i usavršavanja tehnologija za potrebe tržišta te na produktivna ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu nužno povezanu uz razvoj ili proizvodnju ključnih tehnologija.

Nadalje, podržat će se ulaganja u razvoj i jačanje vještina potrebnih za razvoj ili proizvodnju ključnih tehnologija u STEP sektorima, uz uvjet da su komplementarne razvoju i primjeni tehnologija u sektorima definiranim Uredbom (EU) 2024/795 i njezinim izmjenama. Time će se osigurati osposobljavanje, cjeloživotno učenje i obrazovanje za razvoj ili proizvodnju u svim sektorima STEP-a.

Aktivnosti su procijenjene kao kompatibilne sa DNSH principom, budući da:

- ocijenjene su kompatibilne prema Mehanizmu za oporavak i otpornost.

Glavne ciljne skupine – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iii. UZO-a:

- Regionalne i lokalne razvojne agencije
- Poduzetnici (start-up tvrtke, mikro, mali, srednji i veliki poduzetnici)
- Organizacije za istraživanje i širenje znanja
- Javni sektor (regionalna i lokalna samouprava, resorna tijela državne uprave, javna poduzeća)
- Ustanove koje se bave istraživačko-razvojnim aktivnostima
- Znanstvene organizacije i regionalni centri kompetentnosti
- Inovacijski klasteri
- Poslovne potporne institucije
- Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
- Udruge koje svojim radom doprinose razvoju pametnih vještina za industrijsku tranziciju.

Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iv. UZO-a i članak 6. Uredbe o fondu ESF+

Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije izražena su uzimajući u obzir Smjernice o osiguravanju poštovanja Povelje Europske unije o temeljnim pravima pri provedbi europskih strukturnih i investicijskih fondova (2016/C269/01) i kontrolni popis za temeljna prava, uz prijedloge Vladinog Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina i pravobraniteljice za ravnopravnost spolova.

Jednake mogućnosti i nediskriminacija

- S ciljem promicanja jednake mogućnosti i sprječavanja diskriminacija na temelju invaliditeta tijekom provedbe infrastrukturnih projekata, osigurat će se dostupnost osobama s invaliditetom, kao i pristup proizvodima i uslugama.
- Promicanje sudjelovanja pripadnika manjina u svim aktivnostima umrežavanja.
- S ciljem zaštite osobnih podataka uspostaviti će se mehanizmi zaštite osobnih podataka, odnosno uključiti će se informacije o zaštiti osobnih podataka.
- Provedba svih aktivnosti neće imati diskriminatorne učinke sukladno članku 21. Povelje (spol, rasa, boja kože, etničko ili socijalno podrijetlo, genetske osobine, jezik, religija ili uvjerenje, političko ili bilo kakvo drugo mišljenje, pripadnost nacionalnoj manjini, imovina, rođenje, invaliditet, dob ili spolna orijentacija), odnosno sve će intervencije doprinijeti jednakosti i uključenosti.

Ravnopravnost spolova

- Pozitivne mjere kojima se nastoje eliminirati stereotipi iz informacijskih i komunikacijskih aktivnosti i uključiti pozitivni uzori.

- Promicanje aktivnosti kojima se želi uspostaviti bolja ravnoteža između poslovnog i privatnog života u istraživačkom i inovacijskom sektoru.
- Promicanje sudjelovanja žena u svim aktivnostima, s posebnim naglaskom na njihovu zastupljenost u istraživačkom i inovacijskom sektoru, istraživačkim ustanovama i upravnim odborima.
- Promicanje sudjelovanja žena i većeg sudjelovanja u razvoju programa za pametne vještine za industrijsku tranziciju
- Promicanje većeg uključivanja poduzetnica u programe jačanja pametnih vještina za industrijsku tranziciju

Navođenje ciljnih posebnih područja, uključujući planiranu upotrebu teritorijalnih alata – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka v. UZO-a

Ulaganja kroz ovaj specifični cilj ne provode se kroz instrumente integriranog teritorijalnog razvoja ali imaju teritorijalni fokus. U smislu industrijske tranzicije regija isti se očituje na način da su ulaganja usmjerena prema aktualnim statističkim regijama 2. razine (HR NUTS 2 statističkim regijama) odnosno prema Panonskoj Hrvatskoj, Jadranskoj Hrvatskoj te Sjevernoj Hrvatskoj, isključujući NUTS 2 regiju Grad Zagreb.

Međuregionalna, prekogranična i transnacionalna djelovanja – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vi. UZO-a

Zbog specifičnosti ovog područja potpore, u okviru ovog specifičnog cilja nije isključena mogućnost provedbe međuregionalnih i transnacionalnih djelovanja. U fazi programiranja nisu identificirani konkretni projektni prijedlozi koji izlaze izvan geografskog područja programa. Ipak, osigurati će se komplementarnost između programa, uključujući prekogranične programe, i između različitih fondova u okviru njihovih intervencija.

Planirana upotreba financijskih instrumenata – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vii. UZO-a

U ovom specifičnom cilju nije planirana upotreba financijskih instrumenata već se podrška planira pružati u obliku bespovratnih sredstava.

2.1.1.1.2. Pokazatelji

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka ii. UZO-a i članak 8. Uredbe o EFRR-u i KF-u

Tablica 2.: Pokazatelji ostvarenja

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Ključna etapa (2024.)	Ciljna vrijednost (2029.)
5.	RSO1.6	EFRR	Slabije razvijene regije	RCO01	Poduzeća koja su primila potporu (od čega: mikropoduzeća, mala, srednja i velika poduzeća)	poduzeća	0,00	500,00
5.	RSO1.6	EFRR	Slabije razvijene regije	RCO02	Poduzeća koja su primila potporu u obliku bespovratnih sredstava	poduzeća	0,00	500,00
5.	RSO1.6	EFRR	Slabije razvijene regije	RCO101	MSP-ovi koji ulažu u vještine za pametnu specijalizaciju, industrijsku tranziciju i poduzetništvo	poduzeća	0,00	300,00
5.	RSO1.6	EFRR	Slabije razvijene regije	RCO125	Poduzeća prvenstveno povezana s produktivnim ulaganjima u digitalne tehnologije i inovacije duboke tehnologije	poduzeća	0,00	74,00
5.	RSO1.6	EFRR	Slabije razvijene regije	RCO126	Poduzeća prvenstveno povezana s produktivnim ulaganjima u čiste i resursno učinkovite tehnologije	poduzeća	0,00	68,00
5.	RSO1.6	EFRR	Slabije razvijene regije	RCO127	Poduzeća prvenstveno povezana s produktivnim ulaganjima u biotehnologiju	poduzeća	0,00	58,00
5.	RSO1.6	EFRR	Slabije razvijene regije	RSO1.1.1	Broj suradnji na RDI projektima	Broj sklopljenih strateških partnerstava za inovacije za prioritetne niše u okviru regionalnih lanaca vrijednosti	0,00	75,00

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka ii. UZO-a

Tablica 3.: Pokazatelji rezultata

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Osnovna ili referentna vrijednost	Referentna godina	Ciljna vrijednost (2029.)	Izvor podataka	Napomene
5.	RSO1.6	EFRR	Slabije razvijene regije	RCR02	Privatna ulaganja u iznosu jednakom javnoj potpori (od čega: bespovratna sredstva, financijski instrumenti)	euro	0,00	2025	92.000.000,00	eKohezija	

5.	RSO1.6	EFRR	Slabije razvijene regije	RCR98	Osoblje MSP-ova koje završava osposobljavanje za vještine za pametnu specijalizaciju, industrijsku tranziciju i poduzetništvo (prema vrsti vještine: tehnička, upravljačka, poduzetnička, zelena, druga)	sudionici	0,00	2025	1.000,00	MIS sustav	
5.	RSO1.6	EFRR	Slabije razvijene regije	RCR102	Stvorena radna mjesta u području istraživanja u subjektima koji su primili potporu	godišnji EPRV-i	0,00	2025	60,00	MIS sustav	

2.1.1.1.3. Okvirna raščlamba programiranih sredstava (EU) prema vrsti intervencije

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka viii. UZO-a

Tablica 4. Dimenzija 1. – područje intervencije

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Iznos (EUR)
5.	RSO1.6	EFRR	Slabije razvijene regije	009. Aktivnosti istraživanja i inovacija u mikropoduzećima, uključujući umrežavanje (industrijsko istraživanje, eksperimentalan razvoj, studije izvedivosti)	2.000.000,00
5.	RSO1.6	EFRR	Slabije razvijene regije	010. Aktivnosti istraživanja i inovacija u MSP-ovima, uključujući umrežavanje	15.000.000,00
5.	RSO1.6	EFRR	Slabije razvijene regije	011. Aktivnosti istraživanja i inovacija u velikim poduzećima, uključujući umrežavanje	13.000.000,00
5.	RSO1.6	EFRR	Slabije razvijene regije	023. Razvoj vještina za pametnu specijalizaciju, industrijsku tranziciju, poduzetništvo i prilagodljivost poduzeća	15.000.000,00
5.	RSO1.6	EFRR	Slabije razvijene regije	188. Produktivna ulaganja u velika poduzeća prvenstveno povezana s čistim i resursno učinkovitim tehnologijama	16.000.000,00
5.	RSO1.6	EFRR	Slabije razvijene regije	189. Produktivna ulaganja u MSP-ove prvenstveno povezane s čistim i resursno učinkovitim tehnologijama	18.000.000,00
5.	RSO1.6	EFRR	Slabije razvijene regije	190. Produktivna ulaganja u velika poduzeća prvenstveno povezana s biotehnologijom	13.000.000,00
5.	RSO1.6	EFRR	Slabije razvijene regije	191. Produktivna ulaganja u MSP-ove prvenstveno povezane s biotehnologijom	16.000.000,00

5.	RSO1.6	EFRR	Slabije razvijene regije	192. Produktivna ulaganja u velika poduzeća prvenstveno povezana s digitalnim tehnologijama i inovacijama duboke tehnologije	17.000.000,00
5.	RSO1.6	EFRR	Slabije razvijene regije	193. Produktivna ulaganja u MSP-ove prvenstveno povezane s digitalnim tehnologijama i inovacijama duboke tehnologije	20.000.000,00
5.	RSO1.6	Ukupno			145.000.000,00

Tablica 5. Dimenzija 2. – oblik financiranja

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Iznos (EUR)
5.	RSO1.6	EFRR	Slabije razvijene regije	01. Bespovratna sredstva	145.000.000,00
5.	RSO1.6	Ukupno			145.000.000,00

Tablica 6. Dimenzija 3. – mehanizam teritorijalne provedbe i teritorijalni fokus

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Iznos (EUR)
5.	RSO1.6	EFRR	Slabije razvijene regije	33. Ostali pristupi – bez teritorijalnog usredotočivanja	145.000.000,00
5.	RSO1.6	Ukupno			145.000.000,00

Tablica 7. Dimenzija 6. – sekundarne teme fonda ESF+

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Iznos (EUR)

Tablica 8. Dimenzija 7. – dimenzija rodne ravnopravnosti u okviru fondova ESF+, EFRR, Kohezijskog fonda i FPT-a

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Iznos (EUR)
5.	RSO1.6	EFRR	Slabije razvijene regije	03. Rodna neutralnost	145.000.000,00
5.	RSO1.6	Ukupno			145.000.000,00

* U načelu 40 % za ESF+ pridonosi praćenju uključivanja rodno osviještene politike. 100 % primjenjuje se kad država članica odluči primjenjivati članak 6. Uredbe o fondu ESF+.

2.1.1. Prioritet: 6.. Promicanje pristupa pristupačnom i održivom stanovanju

2.1.1.1. Specifični cilj: RSO5.3. Poticanje integriranog teritorijalnog razvoja na temelju pristupa priuštivom i održivom stanovanju na svim vrstama područja (EFRR)

2.1.1.1.1. Intervencije fondova

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (d) podtočke i., iii., iv., v., vi. i vii. UZO-a

Povezane vrste djelovanja – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka i. UZO-a i članak 6. Uredbe o fondu ESF+:

U skladu s novim političkim prioritetima EU-a i prepoznatim lokalnim potrebama, Republika Hrvatska je odlučila usmjeriti sredstva na pristupačno i održivo stanovanje.

Odabir ovog specifičnog cilja temelji se na potrebama definiranim u NRS 2030 kao i Nacionalnom planu stambene politike RH do 2030. pri čemu je jedno od prioritetnih područja javnih politika razvoj pametnih i održivih gradova kao i rješenje problema priuštivog stanovanja.

Visoke cijene najma stanova u Republici Hrvatskoj, ali i nedostatak takvih stanova na tržištu koji se zbog turizma daju u kratkoročni najam, godinama predstavljaju veliki problem i značajnu prepreku u privlačenju kvalificirane, prijeko potrebne radne snage. Nedostatak pristupačnih stanova narušava socijalnu koheziju, otežava život posebice ključnim radnicima društva (pogotovo obrazovnim i zdravstvenim radnicima) koji ne mogu živjeti u mjestima gdje rade, te utječe na mlade ljude koji odlažu stvaranje obitelji zbog visokih troškova stanovanja. Priuštivo stanovanje nije samo problem najugroženijih građana, nego i građana srednjeg sloja koji je pogođen eksponencijalnim rastom cijena nekretnina i najamnina u proteklom desetljeću.

Stambena infrastruktura za priuštivo stanovanje gradit će se u skladu s načelima koja sprječavaju segregaciju korisnika i omogućuju socijalnu uključenost ranjivih skupina. Ove aktivnosti nadopunit će projekte izgradnje socijalnih stanova koji se financiraju iz Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) u okviru Programa „Konkurentnost i kohezija“, budući da će se u potonjem slučaju izgradnja provoditi u ruralnim i udaljenim područjima, dok će se ovim programom financirati izgradnja u ITU gradovima i njihovim funkcionalnim urbanim područjima. Pri tome će se, kad god je to moguće, tražiti sinergija s potporom iz ESF+ fonda ili drugih relevantnih izvora.

Planirane aktivnosti:

–Ulaganja u izgradnju javnog stambenog fonda za dugoročni najam.

Aktivnosti su procijenjene kao kompatibilne sa DNSH principom, budući da:

- ocijenjene su kompatibilne prema Mehanizmu za oporavak i otpornost.

Glavne ciljne skupine – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iii. UZO-a:

Subjekti javnog sektora:

~~– jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (JLP(R)S) – općine, gradovi i županije, te~~
~~– društva, ustanove, agencije i druge pravne osobe u vlasništvu ili u većinskom vlasništvu JLP(R)S i/ili RH.~~

Stanovništvo:

~~– ključni radnici~~
~~– građani najmoprimci~~

Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iv. UZO-a i članak 6. Uredbe o fondu ESF+

Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije izrađena su uzimajući u obzir Smjernice o osiguravanju poštovanja Povelje Europske unije o temeljnim pravima pri provedbi europskih strukturnih i investicijskih fondova (2016/C269/01) i kontrolni popis za temeljna prava, uz prijedloge Vladinog Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina i pravobraniteljice za ravnopravnost spolova.

Jednake mogućnosti i nediskriminacija

- Vodit će se računa o jednakim mogućnostima sudjelovanja za sve skupine društva te da aktivnosti ne mogu, izravno niti neizravno, diskriminirati nekoga na temelju bilo koje osnove
- Osiguravanje pristupa objektima i sadržajima za osobe s invaliditetom
- Poduzimanje mjera za osiguravanje fizičke, komunikacijske pristupačnosti, pristupačne opreme, didaktičkih i obrazovnih materijala.
- Izrada protokola za postupanje s osobama s invaliditetom u kriznim i izvanrednim situacijama.

Ravnopravnost spolova

- Neće se javiti izravni ili neizravni učinci na pitanje ravnopravnosti spolova, no prilikom provođenja svih tipova aktivnosti vodit će se računa o istom (npr. pristup javnim objektima i sadržajima, pristup socijalnim uslugama, pristup informacijsko komunikacijskim tehnologijama i sl.)
- Primjenjivat će se pozitivne mjere za uklanjanje stereotipa iz komunikacijskih aktivnosti.

Navođenje ciljnih posebnih područja, uključujući planiranu upotrebu teritorijalnih alata – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka v. UZO-a

Ulaganja kroz ovaj SC provode se kao integrirana teritorijalna ulaganja u smislu odredbi UZO na 22 urbana područja i to u 4 urbane aglomeracije i 10 većih urbanih područja te 8 manjih urbanih područja koja su ujedno sjedišta županija, sukladno Zakonu o regionalnom razvoju RH, Zakonu o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi te Zakonu o područjima županija, gradova i općina u RH. Ulaganjima će biti obuhvaćena 22 urbana područja: Bjelovar, Dubrovnik, Čakovec, Gospić, Karlovac, Koprivnica, Krapina, Osijek, Pazin, Požega, Pula, Rijeka, Sisak, Slavonski Brod, Split, Šibenik, Virovitica, Varaždin, Vinkovci, Vukovar, Zadar i Zagreb. Uz gradove središta navedenih urbanih područja, ulaganjima će biti obuhvaćena i njihova funkcionalna urbana područja (ukupno 192 JLS). Ukoliko se ispune sve zakonske pretpostavke, u kasnijoj fazi provedbe mogućnost korištenja ITU mehanizma imat će i Velika Gorica kao najveći grad Zagrebačke županije.

Međuregionalna, prekogranična i transnacionalna djelovanja – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vi. UZO-a

Zbog specifičnosti ovog područja potpore, u okviru ovog specifičnog cilja nije isključena mogućnost provedbe međuregionalnih i transnacionalnih djelovanja. U fazi programiranja nisu identificirani konkretni projektni prijedlozi koji izlaze izvan geografskog područja programa. Ipak, osigurat će se komplementarnost između programa, uključujući prekogranične programe, i između različitih fondova u okviru njihovih intervencija.

Planirana upotreba financijskih instrumenata – članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vii. UZO-a

Unutar SC 5.iii planirano je korištenje financijskog instrumenata za izgradnju javnog stambenog fonda za dugoročni najam. Ulaganja u stambenu infrastrukturu trebala bi biti dugoročno financijski održiva i ne bi trebala predstavljati teret za buduće javne proračune uz integrirane elemente koji stvaraju prihode u fazi projektiranja.

Za provedbu FI u sklopu ITP-a koristi se Urbani razvojni fond kao jedinstveni financijski instrument koji integrira i komplementarno provodi SC 1.iii, 5.i i 5.iii. FI udio je privremen u ovoj fazi, ovisno o stvarnoj kombinaciji projekata i ex-ante procjeni, te se po potrebi može naknadno povećati.

2.1.1.1.2. Pokazatelji

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka ii. UZO-a i članak 8. Uredbe o EFRR-u i KF-u

Tablica 2.: Pokazatelji ostvarenja

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Ključna etapa (2024.)	Ciljna vrijednost (2029.)
-----------	-----------------	------	-------------------	-------------------------	------------	-----------------	-----------------------	---------------------------

6.	RSO5.3	EFRR	Slabije razvijene regije	RCO65	Kapacitet novih ili moderniziranih socijalnih, priuštivih i održivih stanova	osobe	0,00	345,00
----	--------	------	--------------------------	-------	--	-------	------	--------

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka ii. UZO-a

Tablica 3.: Pokazatelji rezultata

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Osnovna ili referentna vrijednost	Referentna godina	Ciljna vrijednost (2029.)	Izvor podataka	Napomene
6.	RSO5.3	EFRR	Slabije razvijene regije	RCR67	Godišnji broj korisnika novih ili moderniziranih priuštivih, održivih i socijalnih stanova	korisnici godišnje	0,00	2025	250,00	efondovi	

2.1.1.1.3. Okvirna računica programiranih sredstava (EU) prema vrsti intervencije

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka viii. UZO-a

Tablica 4. Dimenzija 1. – područje intervencije

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Iznos (EUR)
6.	RSO5.3	EFRR	Slabije razvijene regije	043. Izgradnja novih energetski učinkovitih zgrada	5.000.000,00
6.	RSO5.3	EFRR	Slabije razvijene regije	126. Stambena infrastruktura (osim za migrante, izbjeglice i osobe pod međunarodnom zaštitom ili osobe koje su podnijele zahtjev za međunarodnu zaštitu)	10.000.000,00
6.	RSO5.3	Ukupno			15.000.000,00

Tablica 5. Dimenzija 2. – oblik financiranja

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Iznos (EUR)
6.	RSO5.3	EFRR	Slabije razvijene regije	03. Potpora kroz financijske instrumente: zajam	15.000.000,00
6.	RSO5.3	Ukupno			15.000.000,00

Tablica 6. Dimenzija 3. – mehanizam teritorijalne provedbe i teritorijalni fokus

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Iznos (EUR)
6.	RSO5.3	EFRR	Slabije razvijene regije	03. Integrirana teritorijalna ulaganja – funkcionalna urbana područja	15.000.000,00
6.	RSO5.3	Ukupno			15.000.000,00

Tablica 7. Dimenzija 6. – sekundarne teme fonda ESF+

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Iznos (EUR)
-----------	-----------------	------	-------------------	--------	-------------

Tablica 8. Dimenzija 7. – dimenzija rodne ravnopravnosti u okviru fondova ESF+, EFRR, Kohezijskog fonda i FPT-a

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Iznos (EUR)
6.	RSO5.3	EFRR	Slabije razvijene regije	03. Rodna neutralnost	15.000.000,00
6.	RSO5.3	Ukupno			15.000.000,00

* U načelu 40 % za ESF+ pridonosi praćenju uključivanja rodno osviještene politike. 100 % primjenjuje se kad država članica odluči primjenjivati članak 6. Uredbe o fondu ESF+.

2.2. Prioriteti u okviru tehničke pomoći

3. Financijski plan

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (g) podtočke i., ii. i iii., članak 112. stavci 1., 2. i 3. i članci 14., 26. i 26.a UZO-a.

3.1. Prijenosi i doprinosi (1)

Upućivanje: članci 14., 26., 26.a i 27. UZO-a

Izmjena programa povezana s	☐ doprinos programu InvestEU
	☐ prijenos u instrumente u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja
	☐ prijenos među fondovima EFRR, ESF+, Kohezijskim fondom ili u drugi fond odnosno fondove
	☐ Sredstva kojima se doprinosi ciljevima utvrđenima u članku 21.c stavku 3. Uredbe (EU) 2021/241

(1) Primjenjivo samo na izmjene programa u skladu s člancima 14., 26. i 26.a, osim dopunskih prijenosa u FPT u skladu s člankom 27. UZO-a. Prijenosi ne utječu na godišnju raščlambu odobrenih financijskih sredstava na razini VFO-a za državu članicu.

Tablica 15.A: Doprinosi programu InvestEU* (raščlamba po godinama)

Doprinos iz		Doprinos za	Raščlamba po godinama							
Fond	Kategorija regije	Sastavnica programa InvestEU	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Ukupno

* Za svaki novi zahtjev za doprinos izmjenom programa utvrđuju se ukupni iznosi za svaku godinu prema fondu i prema kategoriji regije.

Tablica 15.B: Doprinosi programu InvestEU* (sažetak)

Fond	Kategorija regije	Održiva infrastruktura (a)	Inovacije i digitalizacija (b)	MSP-ovi (c)	Socijalna ulaganja i vještine (d)	Ukupno (e) = (a) + (b) + (c) + (d)
Ukupno						

* Kumulativni iznosi za sve doprinose u okviru izmjena programa tijekom programskog razdoblja. Sa svakim novim zahtjevom za doprinos izmjenom programa utvrđuju se ukupni iznosi za svaku godinu prema fondu i prema kategoriji regije.

Obrazloženje, uzimajući u obzir način na koji ti iznosi pridonose postizanju ciljeva politike odabranih u programu u skladu s člankom 10. stavkom 1. Uredbe o programu InvestEU

--

Tablica 16.A: Prijenosi u instrumente u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja (raščlamba po godinama)

Prijenosi iz		Prijenosi u	Raščlamba po godinama							
Fond	Kategorija regije	Instrument	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Ukupno

Tablica 16.B: Prijenosi u instrumente u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja* (sažetak)

Fond	Kategorija regije	Ukupno
Ukupno		

* Kumulativni iznosi za sve prijenose u okviru izmjena programa tijekom programskog razdoblja. Sa svakim novim zahtjevom za prijenos izmjenom programa utvrđuju se ukupni iznosi preneseni za svaku godinu prema fondu i prema kategoriji regije.

Prijenosi u instrumente u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja – obrazloženje

--

Tablica 17.A: Prijenosi među fondovima EFRR, ESF+ i Kohezijskim fondom ili u drugi fond odnosno fondove* (raščlamba po godinama)

Prijenosi iz		Prijenosi u		Raščlamba po godinama							
Fond	Kategorija regije	Fond	Kategorija regije	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Ukupno

* Prijenos u druge programe. Prijenosi između fondova EFRR i ESF+ mogu se izvršiti samo unutar iste kategorije regije.

Tablica 17.B: Prijenosi među fondovima EFRR, ESF+ i Kohezijskim fondom ili u drugi fond odnosno fondove (sažetak)

	EFRR				ESF+				KF	EFPR	FAMI	FUS	BMVI	Ukupno
	Razvijenije regije	Tranzicijske regije	Slabije razvijene regije	Najudaljenije i sjeverne rijetko naseljene regije	Razvijenije regije	Tranzicijske regije	Slabije razvijene regije	Najudaljenije i sjeverne rijetko naseljene regije						
Ukupno														

* Kumulativni iznosi za sve prijenose u okviru izmjena programa tijekom programskog razdoblja. Sa svakim novim zahtjevom za prijenos izmjenom programa utvrđuju se ukupni iznosi preneseni za svaku godinu prema fondu i prema kategoriji regije.

Prijenosi među fondovima s podijeljenim upravljanjem, uključujući prijenose među fondovima kohezijske politike – obrazloženje

--

Tablica 21.: Sredstva kojima se doprinosi ciljevima navedenima u članku 21.c stavku 3. Uredbe (EU) 2021/241

Fond	Kategorija regije	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Ukupno
Ukupni zbroj								

3.2. FPT: dodijeljena sredstava u programu i prijenosi (1)

3.2.1. Sredstva FPT-a dodijeljena programu prije prijenosa po prioritetu (ako je relevantno) (2)

Upućivanje: članak 27. UZO-a

Tablica 18. Sredstva FPT-a dodijeljena programu u skladu s člankom 3. Uredbe o FPT-u, prije prijenosa

Prioritet FPT-a	Dodijeljena sredstva iz FPT-a
Pravedna tranzicija	81.394.890,00
Ukupno	81.394.890,00

(1) Prijenosi ne utječu na godišnju raščlambu odobrenih financijskih sredstava na razini VFO-a za državu članicu.

(2) Primjenjivo na prvo donošenje programa kojima se dodjeljuju sredstva FPT-a.

3.2.2. Prijenosi u FPT u obliku dopunske potpore (1) (ako je relevantno)

Prijenos u FPT	☐ odnosi se na interne prijenose u okviru programa kojem se dodjeljuju sredstva iz FPT-a
	☐ odnosi se na prijenose iz drugih programa u program kojem se dodjeljuju sredstva iz FPT-a

(1) Odjeljak treba ispuniti podacima programa koji prima potporu. Ako program koji prima potporu iz FPT-a primi dopunsku potporu (usp. članak 27. UZO-a) u okviru programa i iz drugih programa, potrebno je ispuniti sve tablice u ovom odjeljku. Pri prvom donošenju s dodjelom iz FPT-a u ovom se odjeljku potvrđuju ili ispravljaju preliminarni prijenosi predloženi u sporazumu o partnerstvu.

Tablica 18.A: Prijenosi u FPT unutar programa (raščlamba po godinama)

Prijenosi iz		Prijenosi u	Raščlamba po godinama							
Fond	Kategorija regije	Prioritet FPT-a*	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Ukupno

* Sredstva iz FPT-a moraju se dopuniti sredstvima iz fonda EFRR ili ESF+ kategorije regije u kojoj se nalazi predmetno područje.

Tablica 18.B: Prijenos sredstava iz fondova EFRR i ESF+ u FPT u okviru programa

Prijenos unutar programa* (dopunska potpora) prema kategoriji regije	Sredstva FPT-a dodijeljena programu* raščlanjena prema kategoriji regije, čije se područje nalazi** u (prema prioritetu FPT-a)	
	Prioritet FPT-a	Iznos

* Program kojem se dodjeljuju sredstva FPT-a.

** Sredstva iz FPT-a moraju se dopuniti sredstvima iz fonda EFRR ili ESF+ kategorije regije u kojoj se nalazi predmetno područje.

Tablica 18.C: Prijenosi u FPT iz drugih programa (raščlamba po godinama)

Prijenosi iz		Prijenosi u	Raščlamba po godinama							
Iz fonda	Kategorija regije	Prioritet FPT-a*	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Ukupno

* Sredstva iz FPT-a moraju se dopuniti sredstvima iz fonda EFRR ili ESF+ kategorije regije u kojoj se nalazi predmetno područje.

Tablica 18.D: Prijenos sredstava fondova EFRR i ESF+ iz drugih programa u FPT u ovaj program

Prijenosi iz drugih programa** prema kategoriji regije	Dopunska potpora FPT-u u ovom programu* području koje se nalazi*** u određenoj kategoriji regije (prema prioritetu)	
	Prioritet FPT-a	Iznos

* Program kojem se dodjeljuju sredstva FPT-a, koji prima dopunsku potporu iz fondova EFRR i ESF+.

** Program koji pruža dopunsku potporu iz fondova EFRR i ESF+ (izvor).

*** Sredstva iz FPT-a moraju se dopuniti sredstvima iz fonda EFRR ili ESF+ kategorije regije u kojoj se nalazi predmetno područje.

3.2.2. Prijenosi u FPT u obliku dopunske potpore (1) (ako je relevantno)

Obrazloženje dopunskog prijenosa iz fondova EFRR i ESF+ na temelju planiranih vrsta intervencija

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka ix. UZO-a

--

3.3. Prijenosi među kategorijama regije na temelju preispitivanja sredinom programskog razdoblja

Tablica 19.A: Prijenosi među kategorijama regije na temelju preispitivanja sredinom programskog razdoblja, u okviru programa (raščlamba po godinama)

Prijenosi iz	Prijenosi u	Raščlamba po godinama			
		2025.	2026.	2027.	Ukupno
Kategorija regije*	Kategorija regije*				

* Primjenjuje se samo na fondove EFRR i ESF+.

Tablica 19.B: Prijenosi među kategorijama regije na temelju preispitivanja sredinom programskog razdoblja, u druge programe (raščlamba po godinama)

Prijenosi iz	Prijenosi u	Raščlamba po godinama			
		2025.	2026.	2027.	Ukupno
Kategorija regije*	Kategorija regije*				

* Primjenjuje se samo na fondove EFRR i ESF+.

3.4. Prijenosi natrag (1)

Tablica 20.A: Prijenosi natrag (raščlamba po godinama)

Prijenosi iz	Prijenosi u		Raščlamba po godinama							
	Fond	Kategorija regije	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Ukupno
InvestEU ili drugi instrument Unije										

(1) Primjenjivo samo na izmjene programa za sredstva prenesena natrag iz drugih instrumenata Unije, uključujući elemente fondova FAMI, FUS te instrumenta BMVI, u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja, ili iz fonda InvestEU.

Tablica 20.B: Prijenosi natrag* (sažetak)

Od	U/Do
----	------

InvestEU/instrument	EFRR			ESF+			Kohezijski fond
	Razvijeniije regije	Tranzicijske regije	Stupanj razvoja regije	Razvijeniije regije	Tranzicijske regije	Stupanj razvoja regije	

* Kumulativni iznosi za sve prijenose u okviru izmjena programa tijekom programskog razdoblja. Sa svakim novim zahtjevom za prijenos izmjenom programa utvrđuju se ukupni iznosi preneseni za svaku godinu prema fondu i prema kategoriji regije.

3.5. Odobrena financijska sredstva po godini

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (g) podtočka i. UZO-a i članci 3., 4. i 7. Uredbe o FPT-u

Tablica 10. Odobrena financijska sredstva po godini

Fond	Kategorija regije	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.		2027.		Ukupno
							Odobrena financijska sredstva bez iznosa fleksibilnosti	Iznos fleksibilnosti	Odobrena financijska sredstva bez iznosa fleksibilnosti	Iznos fleksibilnosti	
EFRR*	Slabije razvijene regije		232.643.778,00	237.000.410,00	242.724.559,00	248.444.248,00	104.323.900,00	104.323.900,00	107.309.525,00	107.309.525,00	1.384.079.845,00
Ukupno EFRR			232.643.778,00	237.000.410,00	242.724.559,00	248.444.248,00	104.323.900,00	104.323.900,00	107.309.525,00	107.309.525,00	1.384.079.845,00
FPT* - Sredstva FPT-a iz članka 3.			13.904.705,00	14.128.056,00	14.355.874,00	14.588.246,00	6.044.062,00	6.044.061,00	6.164.943,00	6.164.943,00	81.394.890,00
FPT - Sredstva FPT-a iz članka 4.			51.829.629,00	52.662.168,00							104.491.797,00
FPT - Sredstva FPT-a iz članka 7. povezana sa sredstvima FPT-a iz članka 3.											
FPT - Sredstva FPT-a iz članka 7. povezana sa sredstvima FPT-a iz članka 4.											
Ukupno FPT			65.734.334,00	66.790.224,00	14.355.874,00	14.588.246,00	6.044.062,00	6.044.061,00	6.164.943,00	6.164.943,00	185.886.687,00
Ukupno			298.378.112,00	303.790.634,00	257.080.433,00	263.032.494,00	110.367.962,00	110.367.961,00	113.474.468,00	113.474.468,00	1.569.966.532,00

* Iznosi nakon dopunskog prijenosa sredstava u FPT.

3.6. Ukupna odobrena financijska sredstva prema fondu i nacionalno sufinanciranje

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (g) podtočka ii., članak 22. stavak 6. i članak 36. UZO-a

Za cilj „Ulaganje za radna mjesta i rast”: programi koji u skladu s člankom 36. stavkom 5. UZO-a upotrebljavaju tehničku pomoć sukladno odabiru iz sporazuma o partnerstvu

Tablica 11. Ukupne financijske dodjele prema fondu i nacionalni doprinos

Broj cilja politike / specifičnog cilja FPT-a ili tehnička pomoć	Prioritet	Osnova za izračun potpore Unije (ukupni prihvatljivi troškovi ili javni doprinos)	Fond	Kategorija regije*	Doprinos Unije (a) = (b) + (c) + (i) + (j)	Raščlamba doprinosa Unije				Nacionalni doprinos (d) = (e) + (f)	Okvirna raščlamba nacionalnog doprinosa		Ukupno (g) = (a) + (d)	Stopa sufinanciranja (h) = (a) / (g)
						Doprinos Unije		Iznos fleksibilnosti			Javno (e)	Privatno (f)		
						bez tehničke pomoći na temelju članka 36. stavka 5.	za tehničku pomoć na temelju članka 36. stavka 5.	bez tehničke pomoći na temelju članka 36. stavka 5.	za tehničku pomoć na temelju članka 36. stavka 5.					
					(b)	(c)	(i)	(j)						
1	1.	Ukupno	EFRR	Slabije razvijene regije	404.685.000,00	331.213.948,00	11.592.488,00	59.786.052,00	2.092.512,00	71.415.000,00		71.415.000,00	476.100.000,00	85,0000000000%
1	5.	Ukupno	EFRR	Slabije razvijene regije	150.075.000,00	122.828.702,00	4.299.005,00	22.171.298,00	775.995,00	0,00	0,00	0,00	150.075.000,00	100,0000000000%
2	2.	Ukupno	EFRR	Slabije razvijene regije	146.556.000,00	119.948.581,00	4.198.200,00	21.651.419,00	757.800,00	25.862.824,00	25.862.824,00		172.418.824,00	84,9999997680%
5	3.	Ukupno	EFRR	Slabije razvijene regije	667.238.845,00	546.100.825,00	19.113.529,00	98.574.388,00	3.450.103,00	117.748.032,00	117.748.032,00		784.986.877,00	84,9999999427%
5	6.	Ukupno	EFRR	Slabije razvijene regije	15.525.000,00	12.706.418,00	444.724,00	2.293.582,00	80.276,00	2.739.706,00	2.739.706,00		18.264.706,00	84,9999994525%
8	4.	Ukupno	FPT** - Sredstva FPT-a iz članka 3.		81.394.890,00	66.524.890,00	2.660.996,00	11.739.428,00	469.576,00	14.363.804,00	14.363.804,00		95.758.694,00	85,0000001044%
8	4.	Ukupno	FPT** - Sredstva FPT-a iz članka 4.		104.491.797,00	100.472.882,00	4.018.915,00			18.439.729,00	18.439.729,00		122.931.526,00	84,9999999187%
8	4.	Ukupno	FPT**		185.886.687,00	166.997.772,00	6.679.911,00	11.739.428,00	469.576,00	32.803.533,00	32.803.533,00		218.690.220,00	85,0000000000%
Ukupno			EFRR	Slabije razvijene regije	1.384.079.845,00	1.132.798.474,00	39.647.946,00	204.476.739,00	7.156.686,00	217.765.562,00	146.350.562,00	71.415.000,00	1.601.845.407,00	86,4053321845%
Ukupno			FPT** - Sredstva FPT-a iz članka 3.		81.394.890,00	66.524.890,00	2.660.996,00	11.739.428,00	469.576,00	14.363.804,00	14.363.804,00		95.758.694,00	85,0000001044%
Ukupno			FPT** - Sredstva FPT-a iz članka 4.		104.491.797,00	100.472.882,00	4.018.915,00			18.439.729,00	18.439.729,00		122.931.526,00	84,9999999187%
Ukupni zbroj					1.569.966.532,00	1.299.796.246,00	46.327.857,00	216.216.167,00	7.626.262,00	250.569.095,00	179.154.095,00	71.415.000,00	1.820.535.627,00	86,2365179080%

* Za EFRR i ESF+: slabije razvijene, tranzicijske, razvijene regije i, ako je primjenjivo, posebna dodjela najudaljenijim regijama i sjevernim rijetko naseljenim regijama. Za Kohezijski fond: nije primjenjivo. Kad je riječ o tehničkoj pomoći, primjena kategorije regije ovisi o odabiru fonda.

** Navesti ukupna sredstva FPT-a, uključujući dopunsku potporu prenesenu iz fondova EFRR i ESF+. Tablica ne uključuje iznose u skladu s člankom 7. Uredbe o FPT-u. Kad je riječ o tehničkoj pomoći koja se financira iz FPT-a, sredstva FPT-a trebala bi se podijeliti na sredstva povezana s člancima 3. i 4. Uredbe o FPT-u. Za članak 4. Uredbe o FPT-u ne postoji iznos fleksibilnosti.

4. Uvjeti koji omogućuju provedbu

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (i) UZO-a

Tablica 12. Uvjeti koji omogućuju provedbu

Uvjet koji omogućuje provedbu	Fond	Specifični cilj	Ispunjava je uvjeta koji omogućuj e provedbu	Kriteriji	Ispunjava je kriterija	Upućivanje na relevantne dokumente	Obrazloženje
1. Djelotvorni mehanizmi praćenja tržišta javne nabave			Da	Uspostavljeni su mehanizmi praćenja koji obuhvaćaju sve javne ugovore i njihovu nabavu u okviru fondova u skladu sa zakonodavstvom Unije o javnoj nabavi. Taj zahtjev uključuje: 1. mehanizme kojima se osigurava prikupljanje djelotvornih i pouzdanih podataka o postupcima javne nabave iznad pragova Unije u skladu s obvezama izvješćivanja iz članka 83. i 84. Direktive 2014/24/EU i članka 99. i 100. Direktive 2014/25/EU;	Da	Zakon o javnoj nabavi (NN 120/2016) Portal javne nabave - EOJN RH Godišnje statističko izvješće o javnoj nabavi u Republici Hrvatskoj za prethodnu godinu Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (NN 101/2017) Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (NN 144/2020) Napomena: odgovarajući linkovi za relevantne dokumente koji se navode kroz cijelu Tablicu 12. priloženi su u Aneksu - ENC assessment	Zakon o javnoj nabavi je izmijenjen i na snazi je od 1. siječnja 2017. Uspostavljen je Portal javne nabave. Uprava za trgovinu i politiku javne nabave (Uprava MGOR) u Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja (MGOR) izrađuje godišnje statističko izvješće o javnoj nabavi koje se objavljuje u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (EOJN RH). Izmjenama i dopunama Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (NN br. 144/20) dodaje se obveza navođenja podatka financira li se ugovor ili okvirni sporazum iz fondova EU, ako su podaci o izvoru financiranja poznati prilikom izrade plana nabave. Obveza se odnosi i na jednostavnu nabavu. Podatak se unosi i u registar ugovora. Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave (DKOM) prikuplja i analizira podatke o žalbenim postupcima

Uvjet koji omogućuje provedbu	Fond	Specifični cilj	Ispunjavan je uvjeta koji omogućuje provedbu	Kriteriji	Ispunjavan je kriterija	Upućivanje na relevantne dokumente	Obrazloženje
							u javnoj nabavi na godišnjoj razini. Godišnje izvješće, odluke i registar žalbenih slučajeva objavljeni su na web stranici www.dkom.hr .
				<p>2. mehanizme kojima se osigurava da su podacima obuhvaćeni barem sljedeći elementi:</p> <p>(a) kvaliteta i intenzitet tržišnog natjecanja: imena odabranih ponuditelja, broj početnih ponuditelja i ugovorna vrijednost;</p> <p>(b) informacije o konačnoj cijeni nakon dovršetka i o sudjelovanju MSP-ova kao izravnih ponuditelja, ako nacionalni sustavi pružaju takve informacije;</p>	Da	Portal javne nabave - EOJN RH	<p>Uprava MGOR-a je središnje tijelo državne uprave nadležno za politiku javne nabave, odgovorno za analitiku, izvještavanje, prikupljanje, evidentiranje, obradu i analizu općih podataka o javnoj nabavi, prikupljanje, bilježenje, obradu i analizu specifičnih podataka za javnu nabavu koji se odnose na europske strukturne i investicijske fondove, zelenu i inovativnu javnu nabavu.</p> <p>Provodi aktivnosti vezane uz mjerenje postignuća u javnoj nabavi, održava baze podataka koje se odnose na nadležnost, izrađuje statistička i druga relevantna izvješća.</p> <p>Prikupljeni podaci uključuju sve elemente navedene pod kriterijem.</p>
				<p>3. mehanizme kojima se osigurava praćenje i analiza podataka koje provode nadležna nacionalna tijela u skladu s člankom 83. stavkom 2. Direktive 2014/24/EU i člankom 99. stavkom 2. Direktive</p>	Da	Portal javne nabave - EOJN RH	Uprava MGOR-a izrađuje godišnja statistička izvješća koja se objavljuju na Portalu javne nabave

Uvjet koji omogućuje provedbu	Fond	Specifični cilj	Ispunjava li uvjeta koji omogućuje provedbu	Kriteriji	Ispunjava li kriterija	Upućivanje na relevantne dokumente	Obrazloženje
				2014/25/EU;			
				4. mehanizme kojima bi rezultati analize bili dostupni javnosti u skladu s člankom 83. stavkom 3. Direktive 2014/24/EU i člankom 99. stavkom 3. Direktive 2014/25/EU;	Da	Portal javne nabave - EOJN RH Zakon o javnoj nabavi (NN 120/2016)	Članak 68. stavak 7. Zakona o javnoj nabavi propisuje da EOJN RH upravlja cjelokupnom bazom podataka objavljenih obavijesti javne nabave te javno objavljuje te podatke u strojno čitljivom formatu u tekućem mjesecu za prethodni, kako bi zainteresirana javnost mogla preuzeti podatke o javnoj nabavi.
				5. mehanizme kojima se osigurava da se sve informacije koje upućuju na sumnju na namještanje natječaja priopćuju nadležnim nacionalnim tijelima u skladu s člankom 83. stavkom 2. Direktive 2014/24/EU i člankom 99. stavkom 2. Direktive 2014/25/EU.	Da	Vodič za naručitelje u otkrivanju i prijavi kartela u javnoj nabavi Oglasnik - Preuzimanje Obavijesti Primjeri suradnje: Narušava li se tržišno natjecanje ukoliko u postupku javne nabave sudjeluju samo dva ponuditelja od kojih je jedan ujedno i jedini osnivač drugog ponuditelja Pribavljanje potvrde proizvođača kao uvjet za sudjelovanje u postupcima javne nabave AZTN o javnoj nabavi elektroničkih komunikacijskih usluga u nepokretnoj mreži AZTN Članstvo u UHPA-i ne može biti uvjet za sudjelovanje u postupcima javne nabave	Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (AZTN) zadužena je za stvaranje i održavanje poštene tržišne konkurencije. Vezano uz to postoji Vodič za naručitelje u otkrivanju i prijavi kartela u javnoj nabavi. Suradnja s AZTN-om te omogućavanje jasnog razumijevanja rizika od manipulacije ponudama i zajedničkog rada na adresiranju tih rizika provodi se elektroničkom zaštitom ponuda za sve postupke iznad pragova te objavljivanjem posebnog vodiča svim naručiteljima o sprečavanju i otkrivanju manipulacije ponudama i ugovorima. AZTN ima adresu e-pošte na svojim internetskim stranicama (https://www.aztn.hr , agencija.ztn@aztn.gov.hr) putem koje zaprima razne upite i inicijative poduzetnika te ostale zainteresirane javnosti.

Uvjet koji omogućuje provedbu	Fond	Specifični cilj	Ispunjava je uvjeta koji omogućuje provedbu	Kriteriji	Ispunjava je kriterija	Upućivanje na relevantne dokumente	Obrazloženje
							Na internetskim stranicama AZTN-a u tijeku je aktivacija adrese e-pošte na koju će se moći prijavljivati može bitna namještanja postupaka javne nabave i ponuda (bid-rigging). Na portalu javne nabave (www.javnabava.hr) će se objaviti poveznica na navedenu adresu e-pošte.
2. Alati i kapacitet za djelotvornu primjenu pravila o državnim potporama			Da	<p>Upravljačka tijela imaju alate i kapacitet za provjeru usklađenosti s pravilima o državnim potporama:</p> <p>1. za poduzeća u poteškoćama i poduzeća od kojih se zahtijeva povrat sredstava;</p>	Da	<p>Financijska agencija (FINA) – obrasci financijskih izvještaja</p> <p>Izjava o usklađenosti sadržana u Uputama za prijavitelje u sklopu Poziva na dostavu projektnog prijedloga: e-fondovi MRRFEU Pozivi</p> <p>Sudski registar RH</p> <p>Službena stranica EU</p> <p>Registar udruga RH</p> <p>Baza podataka Obrtnog registra</p> <p>Zakon o zadrugama</p> <p>Evidencija o braniteljskim socijalno-radnim zadrugama</p>	Tijekom postupka dodjele bespovratnih sredstava (PDP), a prije sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava koji je sufinanciran iz ESIF-a (koji može predstavljati državnu potporu), pored izjave podnositelja zahtjeva, posrednička tijela (PT) (kao dio njihove delegirane funkcije pod upravljanjem OPKK) provjeravaju je li poduzeće u poteškoćama i je li pod uvjetom povrata. Provjere se vrše za svakog prijavitelja i partnera, putem kontrolnih lista, javno dostupnih izvora podataka (registar godišnjih financijskih izvještaja (FINA), sudski registar, baze poreznih podataka i dr.) i na temelju Izjave o usklađenosti s Uputama za prijavitelje (UzP) pojedinog poziva. I u narednom razdoblju osigurat će se nastavak dosadašnje prakse priznavanja dodjele državnih potpora/potpore male vrijednosti. Također, upravljačko tijelo OPKK je na službenoj web stranici istaknulo poveznicu EK o povratima nezakonite potpore (https://ec.europa.eu/competition-

Uvjet koji omogućuje provedbu	Fond	Specifični cilj	Ispunjavan je uvjeta koji omogućuje provedbu	Kriteriji	Ispunjavan je kriterija	Upućivanje na relevantne dokumente	Obrazloženje
						<p>Registar državnih potpora (nadležno Ministarstvo financija, pristup pomoću tokena)</p> <p>Statistički podaci Europske komisije te informacije o povratima nezakonite državne potpore (ec.europa.eu)</p>	<p>policy/state-aid/procedures/recovery-unlawful-aid_en) i o potrebi isticanja u relevantnim dokumentima/web stranicama obavijestilo je PT.</p>
			Da	<p>2. pristupom stručnim savjetima i smjericama o pitanjima državne potpore koje pružaju stručnjaci za državnu potporu lokalnih ili nacionalnih tijela.</p>	-		<p>Stručni savjeti pružaju se kroz različite edukacije i stručne pomoći u skladu s člancima 3. i 5. stavak 2 Zakona o državnim potporama (NN 47/14, 69/17).</p> <p>U skladu s člankom 3. Zakona o državnim potporama, Ministarstvo financija (MF) provodi edukacije za davatelje državnih potpora i de minimis potpora (na nacionalnoj i na lokalnoj razini), dok u skladu s člankom 5. stavkom 2 Zakona o državnim potporama, MF pruža stručnu pomoć davateljima i/ili korisnicima državnih potpora i de minimis potpora radi ispravne pripreme i razumijevanja propisa i pravila o državnim potporama i de minimis potporama te pripreme prijedloga programa državnih potpora i de minimis potpora, prijedloge shema i pojedinačnih državnih potpora i de minimis potpora, te akata koji čine pravnu osnovu za usvajanje državnih potpora i de minimis potpora.</p>

Uvjet koji omogućuje provedbu	Fond	Specifični cilj	Ispunjava je uvjeta koji omogućuje provedbu	Kriteriji	Ispunjava je kriterija	Upućivanje na relevantne dokumente	Obrazloženje
							U veljači 2015. godine MRRFEU je uspostavilo mrežu koordinatora za državne potpore.
3. Djelotvorna primjena i provedba Povelje o temeljnim pravima			Da	<p>Uspostavljeni su djelotvorni mehanizmi osiguravanja usklađenosti s Poveljom o temeljnim pravima Europske unije („Povelja”) koji uključuju:</p> <p>1. mehanizme kojima se osigurava usklađenost programa koji primaju potporu iz fondova i njihove provedbe s relevantnim odredbama Povelje;</p>	Da	<p>https://strukturnifondovi.hr/wp-content/uploads/2017/03/Upute-za-prijavitelje-horizontalna.pdf - poveznica za postojeće Upute za prijavitelje za horizontalna načela (OPKK 2014.-2020.) koje će se izmijeniti na način da obuhvaćaju sadržaj novih programa i sastavne dijelove Povelje)</p>	<p>Tijekom pripreme PKK/ITP vodilo se računa o osiguranju usklađenosti s Poveljom uključivanjem svih relevantnih dionika (Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjima (ULJPPNM) i Ureda za ravnopravnost spolova (URS), predstavnika civilnog društva iz područja ljudskih prava i prava osoba s invaliditetom) u proces izrade nacrt programa te pribavljanjem mišljenja od ULJPPNM i Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova (PRS). Tijekom svih faza ciklusa programa (provedba, praćenja, evaluacija, izvješćivanju i revizija) osigurat će se usklađenost s Poveljom.</p> <p>Kako bi se osiguralo da su tijela sustava upravljanja i kontrole informirana i upoznata s odredbama Povelje o temeljnim pravima te da mogu pravilno primjenjivati i provjeravati odredbe Povelje u svom svakodnevnom radu, Upravljačka tijela organizirat će edukacije.</p> <p>*detaljnije u Aneksu – ENC assessment</p>
				2. mehanizme za izvješćivanje odbora za praćenje o slučajevima	Da	-	Kako bi se osigurali mehanizmi za izvješćivanje Odbora za praćenje (OzP)

Uvjet koji omogućuje provedbu	Fond	Specifični cilj	Ispunjavan je uvjeta koji omogućuje provedbu	Kriteriji	Ispunjavan je kriterija	Upućivanje na relevantne dokumente	Obrazloženje
				neusklađenosti operacija koje primaju potporu iz fondova s Poveljom i o pritužbama u vezi s Poveljom podnesenima u skladu s mehanizmima uspostavljenima na temelju članka 69. stavka 7.			<p>o slučajevima koji se odnose na neusklađenost Povelje s operacijama koje primaju potporu iz Fondova kao i prigovore, koristit će se postojeća Mreža koordinatora za nediskriminaciju i tijela za jednakost.</p> <p>Imenovat će se predstavnik UT-a odgovoran za izvještavanje OzP-a. Postupci vezano za izvještavanje OzP-a bit će pobliže definirani dokumentom koji će uređivati način rada OzP-a. Predstavnik UT-a će OzP izvještavati najmanje jednom godišnje (kao stalna točka dnevnog reda). Relevantne preporuke bit će upućene tijelima SUK-a.</p> <p>Članovi OzP-a predstavnici su javnih tijela koja su odgovorna za primjenu horizontalnih načela utvrđenih u člancima 4. do 8. Uredbe (EU) br. 1303/2013. To uključuje tijela odgovorna za promicanje jednakosti, imenovana u skladu s Direktivom 2000/43 / EZ, Direktivom 2004/113 / EZ i Direktivom 2006/54/EZ.</p> <p>*detaljnije u Aneksu – ENC assessment</p>
4. Provedba i primjena Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom u skladu s Odlukom			Da	<p>Uspostavljen je nacionalni okvir za osiguravanje provedbe UNCRPD-a koji uključuje:</p> <p>1. ciljeve s mjerljivim podciljevima, prikupljanje podataka i mehanizme praćenja;</p>	Da	<p>Nacionalna strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2017. do 2020. godine</p> <p>Nacionalni plan izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom za razdoblje od 2021 do 2027. godine</p> <p>Akcijski plan izjednačavanja</p>	<p>Nacionalni plan izjednačavanja mogućnosti osoba s invaliditetom za razdoblje od 2021. do 2027. godine (NPIMOSI) donesen je u prosincu 2021. godine, zajedno s pripadajućim Akcijskim planom 2021. do 2024. kao okvir za provedbu Konvencije o pravima osoba s invaliditetom. U proces</p>

Uvjet koji omogućuje provedbu	Fond	Specifični cilj	Ispunjavan je uvjeta koji omogućuje provedbu	Kriteriji	Ispunjavan je kriterija	Upućivanje na relevantne dokumente	Obrazloženje
Vijeća 2010/48/EZ						<p>mogućnosti za osobe s invaliditetom za razdoblje od 2021 do 2024</p> <p>Strategije, planovi, programi, izvješća, statistika</p> <p>Odluka o osnivanju Nacionalnog vijeća za razvoj socijalnih politika – dostavlja se kao aneks pod PO4_TEC_4.4</p>	<p>izrade bili su uključeni relevantni dionici (predstavnici osoba s invaliditetom, tijela državne uprave (TDU), JLP(R)S, ULJPPNM-a, URS-a, socijalni partneri i dr.).</p> <p>MRMSOSP je kao koordinator izrade, provedbe i praćenja provedbe Nacionalnog plana razvio instrumente za praćenje provedbe, a okvir za praćenje, izvještavanje i vrednovanje opisan je u Poglavlju 9. Nacionalnog plana. VRH se podnose konsolidirana izvješća o provedbi Nacionalnog plana, a nakon usvajanja izvješća se objavljuju na stranicama Ministarstva.</p> <p>*detaljnije u Aneksu – ENC assessment</p>
				2. mehanizme kojima se osigurava da se tijekom pripreme i provedbe programa uzima u obzir politika pristupačnosti te poštuju zakonodavstvo i standardi koji se odnose na pristupačnost;	Da	-	<p>U pripremi PKK/ITP osigurani su mehanizmi kojima se uzima u obzir politika pristupačnosti i poštuje zakonodavstvo i standardi koji se odnose na pristupačnost. Tijekom svih faza ciklusa života programa uzeti će u obzir usklađenost s Konvencijom: u provedbi, praćenju, evaluaciji, izvješćivanju i reviziji.</p> <p>Putem kontrolne liste vršit će se provjera za procjenu usklađenosti poziva za dodjelu bespovratnih sredstava (PDP) s Konvencijom. Kontrolna lista će se izraditi u suradnji s pravobraniteljskim institucijama i MRMSOSP-om i biti</p>

Uvjet koji omogućuje provedbu	Fond	Specifični cilj	Ispunjavan je uvjeta koji omogućuje provedbu	Kriteriji	Ispunjavan je kriterija	Upućivanje na relevantne dokumente	Obrazloženje
							<p>ugrađena u procedure koje donosi sustav upravljanja i kontrole.</p> <p>Kako bi se osiguralo da su tijela sustava upravljanja i kontrole informirana i upoznata s odredbama UNCRPD-a te da mogu pravilno primjenjivati i provjeravati odredbe Konvencije u svom svakodnevnom radu, upravljačka tijela organizirat će edukacije. Edukacije su planirane u NPMOSI te pripadajućim Akcijskim planom.</p> <p>*detalnije u Aneksu – ENC assessment</p>
				<p>3. mehanizme za izvješćivanje odbora za praćenje o slučajevima neusklađenosti operacija koje primaju potporu iz fondova s UNCRPD-om i o pritužbama u vezi s Konvencijom podnesenima u skladu s mehanizmima uspostavljenima na temelju članka 69. stavka 7.</p>	<p>Da</p>	<p>-</p>	<p>Kako bi se osigurali mehanizmi za izvješćivanje OzP-a koristit će se postojeća Mreža koordinatora za nediskriminaciju koji su uspostavljeni u okviru ispunjavanja ex-ante uvjeta na razini SUK-ova. Uloga Mreže koordinatora će se jasno definirati u skladu s obvezama novog razdoblja i formalizirati pravilnikom kao i postupanje u slučaju prigovora o kršenju prava iz Konvencije.</p> <p>Slučajevi nesukladnosti operacija s UNCRPD-om i pritužbe će se kanalizirati putem koordinatora za nediskriminaciju i prijaviti UT-u kroz izvještavanje OzP-a. Imenovat će se predstavnik UT-a za izvještavanje OzP-a. Predstavnik UT-a će na OzP-u izvještavat će o ovoj temi jednom godišnje (kao stalna točka dnevnog reda).</p>

Uvjet koji omogućuje provedbu	Fond	Specifični cilj	Ispunjava li uvjeta koji omogućuje provedbu	Kriteriji	Ispunjava li kriterija	Upućivanje na relevantne dokumente	Obrazloženje
							<p>Postupci vezano za izvještavanje OzP-a bit će pobliže definirani dokumentom koji će uređivati način rada OzP-a. Svi prigovori i slučajevi neusklađenosti biti će raspravljani na sjednicama OzP-a, a relevantne preporuke biti će upućene tijelima SUK-a.</p> <p>*detaljnije u Aneksu – ENC assessment</p>
1.1. Dobro upravljanje nacionalnom ili regionalnom strategijom pametne specijalizacije	EFRR	RSO1.1. Razvoj i jačanje istraživačkih i inovacijskih kapaciteta te prihvaćanje naprednih tehnologija	Da	<p>Kao potpora strategijama pametne specijalizacije upotrebljavaju se:</p> <p>1. ažurirana analiza izazova za širenje inovacija i za digitalizaciju;</p>	Da	<p>Pregled javnih rashoda za znanosti, tehnologiju i inovacije (PER)</p> <p>Kvaliteta i usklađenosti javnih politika</p> <p>Analiza funkcionalnosti i upravljanja</p> <p>Srednjoročno vrednovanje Strategije pametne specijalizacije: Analiza sustava upravljanja S3</p> <p>The World Bank PN „Rast, konkurentnost i inovacije“</p> <p>The World Bank PN „Teritorijalni razvoj“</p> <p>Strategija pametne specijalizacije do 2029. (S3) objavljena je na službenim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja</p>	<p>U cilju ažuriranja analize izazova za širenje inovacija i digitalizaciju u okviru provedbe „Pregled javnih rashoda za znanost, tehnologiju i inovacije“ izrađene su analize: Kvaliteta i usklađenosti javnih politika (Q4 2019.) i Analiza funkcionalnosti i upravljanja (Q3 2020.).</p> <p>Također, provedeno je Srednjoročno vrednovanje Strategije pametne specijalizacije za razdoblje od 2016. do 2020. godine.</p> <p>Dodatno, u okviru procesa izrade Nacionalne razvojne strategije 2030, Svjetska banka je izradila dva Policy Note-a: „Rast, konkurentnost i inovacije“ i „Teritorijalni razvoj“ (lipanj 2019.).</p> <p>13.12.2023. na 271. sjednici Vlada RH donijela je S3 do 2029. Odluku o donošenju i tekst S3 je objavljen na službenim stranicama VRH i službenim stranicama Ministarstva gospodarstva i</p>

Uvjet koji omogućuje provedbu	Fond	Specifični cilj	Ispunjava je uvjeta koji omogućuje provedbu	Kriteriji	Ispunjava je kriterija	Upućivanje na relevantne dokumente	Obrazloženje
							održivog razvoja i Ministarstva znanosti i obrazovanja.
				2. nadležna regionalna ili nacionalna institucija ili tijelo čija je zadaća upravljanje strategijom pametne specijalizacije;	Da	<p>Odluka Vlade Republike Hrvatske o osnivanju Nacionalnog inovacijskog vijeća</p> <p>Srednjoročno vrednovanje Strategije pametne specijalizacije: intervencijska logika, instrumenti i pokazatelji rezultata</p> <p>Srednjoročno vrednovanje Strategije pametne specijalizacije: Analiza sustava upravljanja S3</p>	<p>VRH je uspostavila Nacionalno inovacijsko vijeće (NIV) kao tijelo nadležno za sveukupnu koordinaciju provedbe Strategije pametne specijalizacije Republike Hrvatske za razdoblje od 2016. do 2020. godine. Postojeći sustav upravljanja S3 nastavit će s radom i u FP 2021. – 2027. te će se nakon usvajanja nove S3 za razdoblje do 2029. donijeti odluka VRH o nastavku rada NIV-a.</p> <p>NIV-om zajednički su-predsjedaju čelnici tijela državne uprave nadležni za: znanost i obrazovanje, te gospodarstvo, poduzetništvo i obrt po modelu šestomjesečnog naizmjeničnog/rotirajućeg predsjedanja.</p>
				3. alati za praćenje i evaluaciju radi mjerenja uspješnosti u ostvarivanju ciljeva strategije;	Da	<p>Praćenje i vrednovanje provedbe programa/projekata financiranih kroz OPRK 2007. - 2013. i OPKK 2014. - 2020.: Analiza teorije promjena i okvira rezultata</p> <p>Praćenje i vrednovanje provedbe programa/projekata financiranih kroz OPRK 2007. - 2013. i OPKK 2014. - 2020.: Analiza rezultata i ishoda</p> <p>Izvješće o provedbi S3 u razdoblju 2016. – 2019.</p>	<p>Sustav praćenja i vrednovanja S3 uspostavljen je 2018. godine kao dio cjelokupnog sustava upravljanja S3. Sustav praćenja i, u dijelu, vrednovanja, S3 oslanja se na rad MRS-a S3 kao i TT pri Hamag-bicro-u. TT izrađuje periodična izvješća o provedbi S3 koja razmatra i usvaja NIV.</p> <p>Sustav praćenja i vrednovanja S3 kontinuirano se unaprjeđuje kroz međuinstitucionalnu suradnju i sukladno</p>

Uvjet koji omogućuje provedbu	Fond	Specifični cilj	Ispunjava li uvjeta koji omogućuje provedbu	Kriteriji	Ispunjava li kriterija	Upućivanje na relevantne dokumente	Obrazloženje
							<p>preporukama iz PER komponente “Praćenje i vrednovanje” i bit će dalje razvijan u međuinstitucionalnoj suradnji u skladu s novom S3 do 2029.</p> <p>*detaljnije u Aneksu – ENC assessment</p>
				4. funkcioniranje suradnje dionika („proces poduzetničkog otkrivanja”);	Da	Odluka o osnivanju tematskih inovacijskih vijeća	<p>Usvajanjem S3 2016. – 2020. definiran je sustav upravljanja koji uključuje i Tematska inovacijska vijeća (TIV); osnovana u rujnu 2018.) kao ključna tijela za funkcioniranje procesa poduzetničkog otkrivanja. Otprilike 70% članova TIV-ova čine predstavnici poslovnog sektora, posebice MSP-ova. Novi mandat TIV-ova započeo je u lipnju 2021. TIV-ovi su sudjelovali u izradi nove S3. U okviru S3 osigurat će se kontinuirani EDP u cijelom provedbenom razdoblju.</p> <p>U procesu industrijske tranzicije, kao sastavnog dijela S3 procesa, proveden je EDP proces prilikom izrada planova za industrijsku tranziciju kojima su utvrđene prioritetne niše i regionalni lanci vrijednosti od značaja za regionalna gospodarstva koji doprinose TPP-ovima.</p> <p>*detaljnije u Aneksu – ENC assessment</p>

Uvjet koji omogućuje provedbu	Fond	Specifični cilj	Ispunjavan je uvjeta koji omogućuje provedbu	Kriteriji	Ispunjavan je kriterija	Upućivanje na relevantne dokumente	Obrazloženje
				5. djelovanja potrebna za unaprjeđivanje nacionalnih ili regionalnih sustava istraživanja i inovacija, ako je relevantno;	Da	<p>Javni poziv za predodabir nacionalnih kandidata za Europske digitalne centre za inovacije (EDIH)</p> <p>Pregled javnih rashoda za znanosti, tehnologiju i inovacije (PER)</p> <p>Kvaliteta i usklađenost javnih politika</p> <p>Analiza funkcionalnosti i upravljanja</p> <p>Strategija pametne specijalizacije do 2029. (S3)</p> <p>*detaljnije u Aneksu – ENC assessment</p>	<p>Preporuke iz analitičkih izvješća i srednjoročnog vrednovanja S3 2016.-2020. koje je izradila Svjetska banka, koriste se za poboljšanje nacionalnog/regionalnog sustava istraživanja i inovacija i izradu S3 za razdoblje do 2029. godine.</p> <p>Nastavno na iskustva iz praćenja provedbe S3 2016. – 2020. kreirane su i vlastite operativne preporuke za nacionalni sustav praćenja inovacijskih programa koje su sastavni dio usuglašenog Izvješća o provedbi S3 u razdoblju 2016.-2020 (MRS S3 i TT). Tijekom izrade nove S3 vodilo se računa o preporukama gdje je moguće i primjenjivo, kako bi se omogućilo oblikovanje funkcionalnijeg inovacijskog ekosustava.</p> <p>Dodatne aktivnosti također doprinose relevantnim kriterijima uključujući odabir nacionalnih kandidata za Europske digitalne inovacijske centre (EDIH).</p> <p>U tijeku je uspostava Europskog centra za inovacije, napredne tehnologije i razvoj vještina koji će pružati podršku radu i daljnjem razvoju nacionalnog inovacijskog sustava i digitalnoj</p>

Uvjet koji omogućuje provedbu	Fond	Specifični cilj	Ispunjava je uvjeta koji omogućuj e provedbu	Kriteriji	Ispunjava je kriterija	Upućivanje na relevantne dokumente	Obrazloženje
							transformaciji gospodarstva. *detaljnije u Aneksu – ENC assessment
				6. ako je relevantno, djelovanja za potporu industrijskoj tranziciji;	Da	Plan za industrijsku tranziciju Jadranske Hrvatske Plan za industrijsku tranziciju Panonske Hrvatske Plan za industrijsku tranziciju Sjeverne Hrvatske	Industrijska tranzicija sastavni je dio nove S3. Mjere za industrijsku tranziciju definirane su temeljem EDP-a, kroz izradu planova za industrijsku tranziciju (PIT) Panonske, Sjeverne i Jadranske Hrvatske, adresirajući regionalne specifičnosti i promovirajući „place-based“ ulaganja. PIT-ovi su usvojeni od strane Koordinacijskih vijeća koja čine župani predmetnih regija. PIT-ovima su definirani smjerovi promjena i prioritetne niše grupirane u regionalne lance vrijednosti (RLV), koji će doprinosti transformacijskim ciljevima S3 TPP-ova. Proces izrade PIT-ova uključivao je prioritizaciju regionalnog gospodarstva, izradu transformacijskog roadmapa i RLV akcijskih planova. Upravljanje procesom industrijske tranzicije sastavni je dio S3 sustava upravljanja. MRRFEU, kao koordinacijsko tijelo za industrijsku tranziciju i član NIV-a, izrađuje godišnje izvješće o provedbi PIT-eva te o tome izvještava NIV. Postignuća se prate na temelju pokazatelja definiranih u RLV akcijskim planovima. *detaljnije u Aneksu – ENC assessment
				7. mjere za poboljšanje suradnje s partnerima izvan određene	Da	-	Republika Hrvatska koristi različite instrumente za jačanje međunarodne

Uvjet koji omogućuje provedbu	Fond	Specifični cilj	Ispunjavan je uvjeta koji omogućuje provedbu	Kriteriji	Ispunjavan je kriterija	Upućivanje na relevantne dokumente	Obrazloženje
				države članice u prioritetnim područjima koja se podupiru strategijom pametne specijalizacije.			<p>suradnje u prioritetnim područjima podržanim Strategijom pametne specijalizacije. Koordiniranim pristupom promiče hrvatsko sudjelovanje u Programima Unije, s naglaskom na HORIZON 2020 – budući HORIZON EUROPE.</p> <p>Također, strateški usmjerava ulaganja u okviru programa prekogranične i transnacionalne suradnje u S3 tematska područja.</p> <p>Nastavno na donesenu makro-regionalnu S3 provodi se BLUEAIR projekt (“Blue Growth in the Adriatic-Ionian Region“) s ukupno 11 partnera iz osam zemalja. Nadalje, Hrvatska promiče sudjelovanje hrvatskih dionika i u EIT KIC-evima i IPCEI partnerstvima i, provodi programe međunarodne suradnje (EEN, TAFTIE, itd).</p> <p>*detaljnije u Aneksu - ENC assessment</p>

5. Programska tijela

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (k) i članci 71. i 84. UZO-a

Tablica 13.: Programska tijela

Programska tijela	Ime institucije	Ime osobe za kontakt	Položaj	E-adresa
Upravljačko tijelo	Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije	Nataša Mikuš Žigman	Ministrica	nataša.mikuszigman@mrrfeu.hr
Tijelo za reviziju	Agencija za reviziju sustava provedbe programa Europske unije	Neven Šprlje	Ravnatelj	neven.sprlje@arpa.hr
Tijelo kojem Komisija izvršava plaćanja	Ministarstvo financija	Danijela Stepic	Glavna državna rizničarka	danijela.stepic@mfin.hr
Tijelo kojem Komisija izvršava plaćanja u slučaju tehničke pomoći u skladu s člankom 36. stavkom 5. UZO-a	Ministarstvo financija	Danijela Stepic	Glavna državna rizničarka	danijela.stepic@mfin.hr
Tijelo koje provodi računovodstvenu funkciju (i koje nije upravljačko tijelo)	Ministarstvo financija	Danijela Stepic	Glavna državna rizničarka	danijela.stepic@mfin.hr

Raspodjela nadoknađenih iznosa za tehničku pomoć na temelju članka 36. stavka 5. UZO-a ako je utvrđeno više tijela kojima Komisija izvršava plaćanja

Upućivanje: članak 22. stavak 3. UZO-a

Tablica 13.A: Udio postotaka naveden u članku 36. stavku 5. točki (b) UZO-a koji će se nadoknaditi tijelima kojima Komisija izvršava plaćanja u slučaju tehničke pomoći na temelju članka 36. stavka 5. UZO-a (u postotnim bodovima)

6. Partnerstvo

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (h) UZO-a

Cilj Republike Hrvatske je potpuna implementacija partnerskog načela i osiguravanje kontinuiteta uključenosti partnerskih organizacija kako je utvrđeno u Delegiranoj Uredbi Komisije (EU) br. 240/2014 od 7. siječnja 2014. o Europskom kodeksu ponašanja za partnerstvo u okviru Europskih strukturnih i investicijskih fondova (OJ L 74, 14.3.2014). Naša je ambicija bila pravodobno identificirati te na transparentan način uključiti sve relevantne partnere kao važne dionike u proces pripreme programa, ali i cijeli programski ciklus.

Srednjoročnim vrednovanjem napretka u provedbi Sporazuma o partnerstvu, siječanj 2020., utvrđeno je da se načelo partnerstva nastavilo aktivno primjenjivati u sklopu provedbe SoP-a i (operativnih) programa u financijskom razdoblju 2014. – 2020., osnivanjem Nacionalnog koordinacijskog odbora za ESIF i njegovih pododborna te odbora za praćenje operativnih programa. Temeljeno na dobroj praksi prethodnog financijskog razdoblja, kontinuitet partnerstva uspostavljenog u procesu izrade programa bit će održan i tijekom provedbe programa kroz rad NKO-a i njegovih tematskih pododborna i u financijskom razdoblju 2021. – 2027. uz proširenje očekuje se i jačanje dijaloga s partnerima kako bismo povećali vlasništvo nacionalnih strateških dokumenata na svim razinama.

S ciljem pripreme programskih dokumenta za financijsko razdoblje 2021.-2027. u okviru NKO-a osnovan je tematski Pododbor za fondove u razdoblju 2021.-2027., te su u njegov sastav, osim svih nadležnih tijela državne uprave uključeni i predstavnici svih hrvatskih županija.

U okviru Pododborna uspostavljene su radne skupine za izradu programskih dokumenata za financijsko razdoblje EU 2021. – 2027.: Radna skupina Pametna Hrvatska; Radna skupina Zelena Hrvatska; Radna skupina Povezana Hrvatska; Radna skupina Solidarna Hrvatska i Radna skupina za integrirani teritorijalni razvoj. Radne skupine odgovaraju određenom cilju politike Europske unije.

U okviru svake radne skupine definirani su nositelji i zamjene nositelja izrade sadržaja, kao i članovi i njihove zamjene. Strukturu članstva pojedine radne skupine utvrdili su predsjedatelj radne skupine u suradnji s nositeljima izrade sadržaja povezanog s određenim specifičnim ciljem. Svi partneri odabrani su putem transparentnih postupaka i unutarnjih procedura odabira predstavnika u okviru pojedinih organizacija.

U radu svake radne skupine sudjeluju dionici s nacionalne (predstavnici relevantnih tijela državne uprave) te regionalne i lokalne razine (predstavnici županijskih, općinskih i gradskih vlasti te regionalnih koordinatora), a osim njih uključeni su predstavnici gospodarskih i socijalnih partnera (komora, sindikata), akademske i znanstveno-istraživačke zajednice (sveučilišta, istraživačke institucije) te civilnog društva (udruge prema njihovom iskazanom interesu) i vjerskih zajednica.

Posebna pažnja posvećena je partnerima sa lokalne i regionalne razine što će omogućiti uzimanje u obzir njihovih razvojnih potreba i prioriteta. Svaka od pet radnih skupina uključila je po jednog predstavnika svih (21) regionalnih koordinatora kao i predstavnike tri udruge na razini svih županija, općina i gradova. Regionalni koordinatori provode konzultativnu suradnju s dionicima na lokalnoj i regionalnoj razini te u rad uključuju i teritorijalne organizacije kako bi bile informirane o aktivnostima koje se planiraju provoditi kroz fondove Kohezijske politike što doprinosi transparentnosti, partnerstvu i boljem razumijevanju kompletnog procesa programiranja na svim razinama, te pravilnom definiranju razvojnih potreba i prioriteta svih područja.

U rad radnih skupina uključeni su predstavnici udruga za ljudska prava i prava osoba s invaliditetom, Vladinih Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina i Ureda za ravnopravnost spolova. Prilikom izrade djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije, konzultirani su Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, pučka pravobraniteljica te pravobraniteljice za ravnopravnost spolova i osobe s invaliditetom kao i Ured za ravnopravnost spolova. Također, u rad radnih skupina uključeni su partneri iz područja okoliša, primjerice predstavnici tematskog-inovacijskog vijeća za održivi okoliš (kojeg pored tijela javne vlasti čine predstavnici poslovnog sektor i znanstveno-istraživačke zajednice), udruga i dr.

Više od 300 članova radnih skupina predstavnici su iz više od 90 različitih institucija, dok su institucije u strukturi članstva svih radnih skupina imenovala više od 800 predstavnika.

Rad radnih skupina reguliran je Poslovníkom o radu radnih skupina za izradu programskih dokumenata za financijsko razdoblje Europske unije 2021.-2027. Uz predstavnike tijela državne uprave, svi predstavnici partnera ravnopravno sudjeluju u radu radnih skupina za izradu programskih dokumenata za financijsko razdoblje 2021. – 2027. Svim članovima radnih skupina osigurano je davanje prijedloga te komentiranje radnih materijala. Nositelji izrade sadržaja su razmatrali sve zaprimljene prijedloge i komentare članova prilikom izrade prijedloga određenih dijelova programskog dokumenta, koji je zatim dostavljan tajništvu određene radne skupine. Tijekom cijelog programskog procesa održan je niz sastanaka, te niz gostovanja na događajima u svrhu informiranja javnosti o Višegodišnjem financijskom okviru Europske unije 2021.-2027. Tijekom postupka programiranja, odnosno rada radnih skupina, na internetskoj stranici Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije omogućeno je pravovremeno objavljivanje relevantnih informacija o ključnim fazama postupka izrade programskih dokumenata i jednostavan pristup istima u vidu objave relevantnih dokumenata.

Gradovi središta urbanog područja izrađuju urbane/teritorijalne strategije uz sudjelovanje Partnerskog vijeća za urbano područje koje čine svi relevantni dionici iz javnog, privatnog i civilnog sektora i koje sudjeluje i u utvrđivanju prioriteta razvoja, predlaganja strateških projekata te njihove provedbe i praćenja. Nositelj izrade teritorijalnih strategija za područje otoka će biti županije, dok će u kreiranju sadržaja i samoj provedbi sudjelovati sveobuhvatna radna skupina (Otočno partnerstvo) otočnih dionika.

Temeljem članka 11. Zakona o pravu na pristup informacijama (NN 25/13 i 85/15), proces izrade programskih dokumenata uključuje postupak javnog savjetovanja koji je proveden putem središnjeg državnog internetskog portala, kao sastavnog dijela procesa donošenja zakona, propisa i drugih strateških dokumenata na razini Vlade RH. E-savjetovanjem nastoji se također doprinijeti postizanju višeg stupnja transparentnosti i otvorenosti u odnosu na komentare predstavnika zainteresirane javnosti koji se mogu vidjeti tijekom čitavog postupka savjetovanja.

Vežano za provedbu programa za financijsko razdoblje EU 2021. - 2027., u roku od tri mjeseca od datuma dostave obavijesti Europske komisije o odluci o odobravanju pojedinog programa osnovat će se jedinstveni odbor za praćenje provedbe predmetnog programa i PKK. Sastav odbora za praćenje, koji utvrđuje država članica nakon konzultacija sa upravljačkim tijelom, osigurava će uravnoteženo zastupanje relevantnih nadležnih i posredničkih tijela države članice i predstavnika partnera kroz transparentan postupak, slijedom pozitivne prakse iz razdoblja 2014. – 2020., pozitivne prakse iz procesa programiranja 2021. - 2027. kroz unapređenje, kako po pitanju strukture članstva tako i radnih procesa. Uz odbor za praćenje, relevantni partneri će i nadalje tijekom provedbe biti uključeni kroz rad sustava pododborna u okviru NKO gdje će također po pitanju strukture članstva tako i radnih procesa unapređenje slijediti pozitivna praksa iz razdoblja 2014.-2020. kao i procesa programiranja 2021.-2027. Strateško korištenje odbora za praćenje u svrhu bolje provedbe programa osigurano je već u 2014.-2020. kroz koordinaciju

odbora za praćenje s NKO, pododborima i međuresornim radnim skupinama uključivanjem tema zajedničkih više od jednog SUK-a na dnevni red, uključivanjem međuresornog dijaloga, osiguravanjem strateškog pristupa korištenju EU fondova itd. U 2021.-2027. osigurat će se kontinuitet navedenog pristupa.

U razvoju Plana za jačanje kapaciteta osigurana je uključenost širokog spektra dionika (sva tijela u svim sustavima upravljanja i kontrole) čime se osiguralo da se u procesu identificiraju stvarne potrebe vezano za razvoj kapaciteta nacionalnog institucionalnog okvira za korištenje fondova Europske unije u RH, uzimajući u obzir različite perspektive, uloge i prakse koje u njemu postoje, kao i relevantnost razvijenih mjera i aktivnosti. Istovremeno, ovakav pristup osigurao je sinergiju među aktivnostima, ojačao osjećaj vlasništva (*ownership*) nad samim Planom te postavio čvrste temelje za učinkovitiju provedbu i redovito ažuriranje plana, također uz korištenje uključivog suradničkog pristupa.

Kroz Plan, planira se također niz mjera za jačanje kapaciteta ne samo zaposlenih u SUK-ovima, već i korisnika i dionika, koje će se s vremenom i naučenim lekcijama iz same provedbe Plana dalje razrađivati mjere i aktivnosti namijenjene regionalnim koordinatorima, korisnicima, dionicima, aktivnije uključivanje u rad odbora za praćenje, mjere informiranja, te identificiranje izazova u provedbi i mogućih rješenja kroz razne platforme.). O rezultatima provedbe Plana izvještavat će se NKO, pododbori te Odbor za praćenje programa, što će dodatno osigurati suradnički i uključiv pristup na svim razinama, tijekom provedbe programa i Plana. Nakon uspostave sustava upravljanja i kontrole, te provedene analize i procjene rizika, ovisno o rezultatima iste, utvrdit će se postupak uvođenja *Integrity pacts* u provedbu programa kao i modaliteti njihove provedbe.

Dodatno u odnosu na aktivnosti predviđene Planom, administrativni kapaciteti gradova koji su po prvi puta uključeni u ITU mehanizam, kao i otočne administracije koje sudjeluju i pristupu odozdo prema gore u otočnom razvoju, jačat će se kroz edukacije i razmjenu znanja sa ostalim tijelima SUK-a kroz već uspostavljene, ali i nove platforme i alate.

Plan vrednovanja na razini Sporazuma o partnerstvu, te Plan vrednovanja na razini ITP izradit će se u skladu s mjerodavnim pravnim propisima EU i institucionalnim okvirom za 2021.-2027., a temeljem naučenih lekcija iz provedbe vrednovanja 2014.-2020. te će uzeti u obzir ulogu partnera u provedbi programa i primjenu partnerstva na odgovarajući način.

7. Komunikacija i vidljivost

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (j) UZO-a

Ostvarenje općih i posebnih komunikacijskih ciljeva osigurat će vidljivost mogućnosti financiranja i rezultata ITP-a 2021.-2027., podizati svijest javnosti o ulozi EU fondova u podupiranju gospodarskog rasta i razvoja RH te promovirati ciljeve politike EU u financijskom razdoblju 2021.-2027.

Opći komunikacijski ciljevi

1. Osigurati pravovremeno informiranje o mogućnostima i pozivima na dostavu projektnih prijedloga u okviru ITP 2021.-2027.
2. Omogućiti vidljivost rezultata financiranja u okviru ITP 2021.-2027.
3. Povećati povjerenje javnosti u sustav upravljanja i kontrole EU fondova u RH

Posebni komunikacijski ciljevi:

1. Osigurati informiranje o mogućnostima ITP 2021.-2027. kroz izradu i distribuciju promotivnog sadržaja, tekstova i publikacija
2. Osigurati informiranje o ITP 2021.-2027. pozivima na dostavu projektnih prijedloga kroz objavu minimalno jedne vijesti o svakoj najavi i svakom otvaranju poziva
3. Organizirati informativna događanja na regionalnoj i lokalnoj razini za minimalno 50 sudionika u svrhu promocije ITP 2021.-2027. i/ili značajnih poziva na dostavu projektnih prijedloga
4. Povećati informiranost različitih ciljnih skupina na regionalnoj i lokalnoj razini o mogućnostima i rezultatima ITP 2021.-2027. za 5% godišnje
5. Osigurati vidljivost mogućnosti i rezultata Fonda za pravednu tranziciju
6. Povećati svjesnost opće javnosti o mogućnostima i rezultatima EU fondova za 5% na godišnjoj razini
7. Osigurati javnu dostupnost i transparentnost podataka o korištenju i provedbi EU fondova u Republici Hrvatskoj te osnažiti pozitivno mišljenje o EU fondovima

Ciljne skupine:

- opća javnost
- regionalna i lokalna javnost
- mediji, s naglaskom na regionalne i lokalne medije
- (potencijalni) korisnici (poduzetnici, nevladine udruge, znanstvene, socijalne i odgojno - obrazovne institucije, državna uprava, jedinice lokalne i (područne) regionalne samouprave)
- mladi
- osjetljive skupine i osobe s invaliditetom
- institucije u sustavu upravljanja i kontrole
- Europska komisija i parlament
- informacijski centri i mreže

Komunikacijski alati:

Koristit će se različiti komunikacijski alati kako bi se osigurao doseg informacija do najvećeg mogućeg broja (potencijalnih) korisnika:

- objave na jedinstvenom središnjem internetskom portalu o EU fondovima u RH koji sadrži vijesti, informacije o svim programima u koje je uključena RH i pripadajuće popise operacija, indikativne godišnje planove objava natječaja i druge informacije o natjecajima, izvješća, kontakte i dr.
- objave na društvenim mrežama (Facebook, Instagram, YouTube i sl.)
- organizacija informativno-edukativnih događanja za različite ciljne skupine na regionalnoj i lokalnoj razini
- zakup oglasnog prostora s naglaskom na regionalne i lokalne medije
- konferencije za medije i druga događanja za novinare
- medijske kampanje
- izrada digitalnih i kada je potrebno, tiskanih sadržaja i publikacija
- direktna komunikacija s (potencijalnim) korisnicima i odgovori na upite
- sastanci nacionalne mreže za komunikaciju, informiranje i transparentnost

Svi navedeni komunikacijski alati će se koristiti ovisno o specifičnoj temi i ciljnoj skupini.

Planirani budžet

Planirani budžet iznosi minimalno 0,3% ukupne alokacije programa. Konkretni aktivnosti koje će se provoditi te iznos sredstava koji će se utrošiti definirat će se na godišnjoj razini u komunikacijskim planovima programa, ovisno o tada aktualnim potrebama programa i njegovi ostvarenjima. Dodatno, svi korisnici bespovratnih sredstava u obvezi su promovirati projekte koje provode, financirajući te aktivnosti iz proračuna projekta i iz vlastitih sredstava.

Operacije od strateškog značaja

Uz promociju Operacija od strateškog interesa koju je dužan osigurati korisnik, osigurat će se i dodatna podrška i promocija kroz komunikacijske aktivnosti koje će provoditi Upravljačko odnosno Koordinacijsko tijelo. Navedeno se prvenstveno odnosi na posebne medijske kampanje te isticanje konkretnih projekata u objavama na središnjem internetskom portalu o EU fondovima i društvenim mrežama (Facebook, Instagram, po potrebi YouTube i sl.).

Pokazatelji za praćenje i evaluaciju

Uspješnost provođenja komunikacijskih aktivnosti i ostvarenje komunikacijskih ciljeva mjerit će se kroz opće pokazatelje na godišnjoj razini. Sve navedene vrijednosti su minimalne:

- 100 objavljenih vijesti o ITP 2021.-2027. na središnjem internetskom portalu o EU fondovima u RH
- 200 objava o ITP 2021.-2027. na društvenim mrežama (Facebook, Instagram, YouTube i sl.)
- 2 ITP 2021.-2027. publikacije
- 5 konferencija i događanja za medije
- 100 odgovora na upite o ITP 2021.-2027.
- 5 ITP 2021.-2027. informativno-edukativnih događanja
- 1000 sudionika na ITP 2021.-2027. informativno-edukativnim događanjima
- 1 ITP 2021.-2027. medijskih kampanja

- 2 provedena istraživanja
- povećanje informiranosti različitih ciljnih skupina na regionalnoj i lokalnoj razini o mogućnostima i rezultatima ITP 2021.-2027. za 5%
- povećanje svjesnosti o mogućnostima i rezultatima Fonda za pravednu tranziciju za 5%

Detalniji pokazatelji za praćenje i evaluaciju bit će razrađeni kroz godišnje komunikacijske planove programa.

8. Upotreba jediničnih troškova, jednokratnih iznosa, paušalnih stopa i financiranja koje nije povezano s troškovima

Upućivanje: članci 94. i 95. UZO-a

Tablica 14.: Upotreba jediničnih troškova, jednokratnih iznosa, paušalnih stopa i financiranja koje nije povezano s troškovima

Namjeravana upotreba članaka 94. i 95. UZO-a	Da	Ne
Od trenutka donošenja u okviru programa primjenjivat će se nadoknada doprinosa Unije na temelju jediničnih troškova, jednokratnih iznosa i paušalnih stopa iz prioriteta u skladu s člankom 94. UZO-a.	☐	☒
Od trenutka donošenja u okviru programa primjenjivat će se nadoknada doprinosa Unije na temelju financiranja koje nije povezano s troškovima u skladu s člankom 95. UZO-a.	☐	☒

Dodatak 1.: Doprinos Unije na temelju jediničnih troškova, jednokratnih iznosa i paušalnih stopa

A. Sažetak glavnih elemenata

Prioritet	Fond	Specifični cilj	Kategorija regije	Procijenjeni udio ukupnih financijskih dodjela u okviru prioriteta na koji će se primijeniti pojednostavnjena mogućnost obračuna troškova, u %	Vrste obuhvaćenih operacija		Pokazatelj na temelju kojeg se pokreće nadoknada		Mjerna jedinica za pokazatelj na temelju kojeg se pokreće nadoknada	Vrsta pojednostavnjene mogućnosti obračuna troškova (standardni raspon jediničnih troškova, jednokratnih iznosa ili paušalnih stopa)	Iznos (u EUR) ili postotak (u slučaju paušalnih stopa) pojednostavnjene mogućnosti obračuna troškova
					Oznaka(1)	Opis	Oznaka(2)	Opis			

(1) Odnosi se na kôd za dimenziju područja intervencije u Tablici 1. Priloga I. UZO-u i Priloga IV. Uredbi o EFPR-a-i.

(2) Odnosi se na kôd zajedničkog pokazatelja, ako je primjenjivo.

Dodatak 1.: Doprinos Unije na temelju jediničnih troškova, jednokratnih iznosa i paušalnih stopa

B. Pojediniosti prema vrsti operacije

C. Izračun standardnog raspona jediničnih troškova, jednokratnih iznosa ili paušalnih stopa

1. Izvor podataka upotrijebljenih za izračun standardnog raspona jediničnih troškova, jednokratnih iznosa ili paušalnih stopa (tko je proizveo, prikupio i zabilježio podatke; gdje su podaci pohranjeni, krajnji datumi, potvrđivanje itd.)

2. Navedite zašto su predložena metoda i izračun na temelju članka 94. stavka 2. UZO-a relevantni za tu vrstu operacije.

3. Navedite kako su provedeni izračuni, posebice uključujući sve pretpostavke s obzirom na kvalitetu ili količine. Ako je relevantno, moraju se upotrijebiti statistički dokazi i referentne vrijednosti te ih se, na zahtjev, mora dostaviti u formatu kojim se Komisija može koristiti.

4. Objasnite kako ste osigurali da su u izračun standardnog raspona jediničnih troškova, jednokratnih iznosa ili paušalnih stopa uključeni samo prihvatljivi rashodi.

5. Procjena jednog ili više tijela za reviziju s obzirom na metodologiju izračuna te iznose i mehanizme kojima se osiguravaju provjera, kvaliteta, prikupljanje i pohrana podataka.

Dodatak 2.: Doprinos Unije na temelju financiranja koje nije povezano s troškovima

A. Sažetak glavnih elemenata

Prioritet	Fond	Specifični cilj	Kategorija regije	Iznos obuhvaćen financiranjem koje nije povezano s troškovima	Vrsta/vrste obuhvaćene operacije		Uvjeti koji se trebaju ispuniti/rezultati koji se trebaju ostvariti na temelju kojih Komisija izvršava nadoknadu	Pokazatelj		Mjerna jedinica za uvjete koji se trebaju ispuniti / rezultate koji se trebaju ostvariti na temelju kojih Komisija vrši nadoknadu	Predviđena vrsta metode nadoknade koja se primjenjuje za nadoknadu korisniku ili korisnicima
					Oznaka (1)	Opis		Oznaka (2)	Opis		

(1) Odnosi se na kôd za dimenziju područja intervencije u Tablici 1. Priloga I. UZO-u i Priloga IV. Uredbi o EFPR-a-i.

(2) Odnosi se na kôd zajedničkog pokazatelja, ako je primjenjivo.

B. Pojediniosti prema vrsti operacije

Dodatak 3.

članak 22. stavak 3. UZO-a

1.iii Horizontalni integrirani transformacijski (HIT) projekt za jačanje regionalnog eko sustava za industrijsku tranziciju

5.i Provođenje inovativnih pilot projekata na razini gradskih naselja i četvrti – 2024. – 2028.

5.i Revitalizacija *brownfield* područja – 2023. – 2029.

5.ii Energija otoka: Energetska tranzicija otoka Zadarske županije

1. Pregled postupka tranzicije i utvrđivanje najteže pogodjenih područja unutar države članice

Upućivanje: članak 11. stavak 2. točke (a) i (b), članak 6.

1.1

Strategija energetskeg razvoja RH do 2030. s osvrtom na 2050. u skladu je s glavnim odrednicama energetskeg razvoja EU. RH je u 2019. podmirila 28,49% svojih energetskeg potreba iz OIE i time premašila cilj od 20% udjela energije iz OIE do 2020. za čak 40%, uz istodobnu diversifikaciju proizvodnje energije iz obnovljivih izvora (vjetar, sunce, bioplin, tekuća biogoriva, geotermalna i hidroenergija).

Nacionalna razvojna strategija RH do 2030., strateški cilj 8 „Ekološka i energetska tranzicija prema klimatskoj neutralnosti“ ukazuje na dvije prioritete javne politike: očuvanje prirodnih resursa, te borbu protiv klimatske promjene, postizanje energetske samodostatnosti i prijelaz na čistu energiju. Pokazatelji učinka su smanjenje emisije GHG sa 75,2 na 65% do 2030., povećanje udjela recikliranog komunalnog otpada u ukupnom otpadu sa 25,3 na 55% do 2030., te povećanje udjela OIE u bruto potrošnji energije sa 28,0 na 36,4% do 2030. godine.

Integrirani nacionalni energetske i klimatske plan RH za razdoblje 2021. – 2030. (NEKP) izrađen je i donesen sukladno s Uredbom (EU) 2018/1999 o upravljanju energetskeg unijom i djelovanjem u području klime. NEKP se nadovezuje na postojeće nacionalne strategije i planove, te daje pregled trenutačnog energetskeg sustava i stanja u području energetske i klimatske politike, kao i pregled nacionalnih ciljeva za svaku od pet ključnih dimenzija energetske unije i odgovarajuće politike i mjere za ostvarivanje tih ciljeva. Postizanje ciljeva planirano je kroz 105 mjera, od kojih je 66 vezano za dekarbonizaciju i pokrivaju međuresorne mjere, mjere vezane uz industrijske procese, mjere vezane uz gospodarenje otpadom, mjere vezane uz sektor poljoprivrede, mjere vezane uz sektor korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstvo (LULUCF), mjere vezane uz obnovljive izvore energije te mjere vezane uz sektor prometa. Mjerama je postavljen jasan smjer dekarbonizacije za svaki od navedenih sektora. No, obzirom na Europski zeleni plan, kao i Fit for 55 te REPowerEU, i RH će dodatno revidirati NECP i mjere i dodatno podići ciljeve i razinu ambicije te ubrzati proces dekarbonizacije. Već sada postoje pokazatelji da će se cilj za udio OIE povećati na 39,4% u finalnoj potrošnji samo sa jačanjem mjera u segmentu grijanja i hlađenja. Također, NEKP prikazuje očekivanu ukupnu potrošnju energije za ugljen, u skladu sa scenarijem s postojećim mjerama, koja iznosi 27,24 PJ u 2016., a planirana je potrošnja od 10,61 PJ u 2030. i 1,95 PJ u 2040. RH je predanost postupnom ukidanju proizvodnje el. energije iz ugljena pokazala pridruživanjem Savezu za proizvodnju energije bez ugljena (Powering Past Coal Alliance (PPCA)), najavom RH tijekom 26. Konferencije stranaka Okvirne konvencije UN-a o promjeni klime, UNFCCC (COP26) o ukidanju proizvodnje el. energije iz ugljena u RH do 2033. godine, uz nastojanje da to bude ranije te zaključkom Vlade RH o prihvaćanju Izvešća s COP26. Više informacija o postupnom ukidanju proizvodnje el. energije iz ugljena nalazi se u sljedećim poglavljima.

U okviru **Strategije niskougličnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050.** razmatraju se tri scenarija - referentni (NUR), postupni prijelaz (NU1) i intenzivni prijelaz (NU2), u skladu s projekcijom iz NEKP-a.

Referentni scenarij NUR predstavlja nastavak postojeće prakse, u skladu s važećim zakonodavstvom i prihvaćenim ciljevima do 2030. godine. Pretpostavlja tehnološki napredak i rast udjela OIE i EE temeljem

tržišne situacije i danas utvrđenih ciljnih energetske standarda. Scenarij postupne tranzicije NU1 dimenzioniran je tako da se ispune ciljevi smanjenja emisije u okviru interne sheme obveza EU i s tim u vezi ciljeva Pariškog sporazuma da se porast temperature održi unutar 2°C, a po mogućnosti i unutar 1,5°C., a postižu se primjenom niza isplativih mjera, snažnih poticaja za EE i korištenjem OIE.

Scenarij snažne tranzicije NU2 oblikovan je s ciljem postizanja 80% smanjenja emisija u 2050. u odnosu na 1990. Pretpostavlja snažan porast cijena emisijskih jedinica do 92,1 EUR/t CO₂ u 2050. godini te snažne mjere EE. NU2 predviđa da RH može smanjiti neposrednu potrošnju energije do 2030. godine za ukupno 4%, a zatim za 33% do 2050. godine. Do 2030. korištenje OIE povećat će se za 42 %, a do 2050. za 93 %. Do 2030. planira se ostvariti smanjenje emisije za 7% u sektorima izvan ETS-a, u odnosu na emisije u 2005. godini. RH će do 2030. godine težiti ambicioznijem smanjenju emisije, s putanjom koja se nalazi u prostoru između niskougljičnog scenarija NU1 i NU2.

RH je izradila Scenarij za postizanje klimatske neutralnosti do 2050. g. koji obuhvaća ciljeve za veću ambiciju u odnosu na sadašnje ciljeve u strateškim dokumentima. Strategije i planove koji su uzeti u obzir za izradu TPPT, bit će potrebno ažurirati prema novoj ambiciji. U lipnju 2023. godine bit će izrađen novi nacrt NEKP-a koji će sadržavati ambicioznije ciljeve. Preostali dio emisija do postizanja klimatske neutralnosti koji se neće moći smanjiti u pojedinim sektorima, ostvarit će se mjerama povećanja ponora (pošumljavanje, smanjenje izvoza drvne mase, smanjenje korištenje biomase za energetske svrhe, povećanjem proizvodnje namještaja i drugih drvnih proizvoda, agrošumarstvo) te tehnološkim mjerama hvatanja, korištenja odnosno skladištenja ugljika.

Prema scenariju klimatske neutralnosti, ukupne elektrane predviđene za 2030. godinu iznose 7,73 GW, dok je 2050. godine predviđeno 15,3 GW, što je skoro trostruko povećanje u odnosu na trenutno stanje. To znači da će u prosjeku godišnje biti potrebno izgraditi 330 MW novih elektrana.

Što se tiče solarnih elektrana, do 2030. godine predviđa se instalirana snaga od 988 MW uz 1928 MW vjetroelektrana, dok se 2050. godine očekuje povećanje solarnih elektrana za 7104 MW i vjetroelektrana za 3975 MW.

Sukladno gore navedenom, RH ciljevi za 2030. i 2050. vezano uz klimatske i energetske ciljeve su:

2030.

- *Scenarijem klimatske neutralnosti postiglo bi se smanjenje GHG emisije od 45,6 u odnosu na 1990.g. (bez uklanjanja)*
- *Smanjenje emisija GHG za ETS sektor u strateškim dokumentima iznosi 43% u odnosu na 2005. godinu. Novi ambiciozni EU cilj za ETS sektor iznosi najmanje -61% u usporedbi s 2005. Smanjenje emisija u scenariju klimatske neutralnosti za ETS iznosilo bi u 2030. godini 59,8 %, u 2040. godini 80,8 % u odnosu na emisiju iz 2005. godine.*
- *Smanjenje emisija GHG izvan ETS sektora iznosilo bi za najmanje -16,7% za RH u usporedbi s 2005.,*
- *Smanjenje emisija GHG za najmanje 43% u odnosu na 2005.*
- *Udio od 36,64% OIE u bruto konačnoj potrošnji energije*
- *Ostvariti pozitivan učinak na zaposlenost u RH (rast stope zaposlenosti do 0,4%)*
- *Udio OIE u bruto izravnoj potrošnji energije u prometu 14,0%*
- *Primarna potrošnja energije (ukupna potrošnja energije bez neenergetske potrošnje) - 344,4 PJ*
- *Udio proizvodnje električne energije iz hidroelektrana u ukupnoj proizvodnji električne energije iz OIE smanjit će se na 22,3%*

2050.

- *Scenarijem klimatske neutralnosti postiglo bi se smanjenje GHG emisija od 89,3%, u usporedbi s 1990. (bez uklanjanja)*
- *Smanjenje emisija u scenariju klimatske neutralnosti za ETS sektor iznosilo bi u 95,0 %, u odnosu na emisiju iz 2005. godine.*
- *Udio proizvodnje električne energije iz hidroelektrana u ukupnoj proizvodnji električne energije iz OIE smanjit će se na 20,7%*
- *Ubrzavanje dekarbonizacije, jačanje sposobnosti prilagodbe klimatskih promjena i pružanje građanima pristup sigurnoj, održivoj i pristupačnoj energiji*
- *Transformacija u kružno gospodarstvo*

U NEKP-u se očekuje da će brojni sektori proći tranziciju prema dekarbonizaciji, uključujući upravljanje otpadom, poljoprivredu, upravljanje zemljištem, promet, OIE, industrijske procese itd. Vremenski okviri specifičnih tranzicijskih koraka za različite sektore djelomično su dostupni u strateškim dokumentima, ali i u brojnim projektima koji su u tijeku ili su planirani diljem zemlje putem kojih se pokazuje predanost energetske tranziciji i prije 2030.

U slučaju kriza odnosno produljenja postojeće, moguće su prilagodbe uz zadržavanje postavljenih srednjoročnih ciljeva na razini tranzicije, uključujući ukidanje proizvodnje el. en. iz ugljena do 2033.

1.2.

Izvešće za RH 2020., Prilog D identificira Istarsku županiju (IŽ) i Sisačko-moslavačku županiju (SMŽ) kao prioritetne regije u procesu tranzicije, obzirom na proizvodnju el. en. iz ugljena i ind. ovisnu o fosilnim gorivima te obzirom da su to područja na koje bi smanjenje emisija GHG moglo imati najznačajniji utjecaj. Izazovi tranzicije u IŽ povezani su s proizvodnjom cementa i ukidanjem proizvodnje el. en. iz ugljena. SMŽ je gotovo najsiromašnija županija u RH (indeks regionalnog razvoja u 2018., svrstava je na 20. mjesto od 21.), koje su dodatno osiromašili potresi u 2020. ostavljajući velike socijalno-ekonomske posljedice. Emisije GHG u SMŽ proizlaze iz kemijske ind. i prerade nafte. Ove energetske intenzivne ind. zapošljavaju značajan broj ljudi pa dekarbonizacija zahtijeva dugoročna ulaganja u klimatski neutralne tehnologije, pri tome koristeći potencijal lokalne radne snage.

U IŽ područje utjecaja je 6 JLS: Gradovi Labin i Pula, Općine Kršan, Sveta Nedelja, Pićan i Raša (zajedno čine područje Labinštine)[1] te ono ima prioritet, uz izuzetak u području poticanja poduzetništva gdje se proširuje primjena na područje cijele županije. U tim područjima se nalaze se ključni gospodarski subjekti: HEP d.o.o. TE Plomin (proizvodnja energije iz ugljena, općina Kršan; 210 zaposlenika), Holcim d.o.o (proizvodnja cementa, općina Raša; 294 zap.), Calucem d.o.o. (proizvodnja cementa, Pula; 160 zap.) i Rockwool Adriatic d.o.o. (proizvodnja izolacijskih proizvoda za građevinsku ind., naselje Potpićan, unutar administrativne granice općine Pićan; 178 zap.). Iako ne djeluju svi gospodarski subjekti u sektorima identificiranim u Prilogu D, uzeti su u obzir prilikom sveukupne analize ugljično intenzivnih ind. na tom području, kako bi se mogao razmotriti širi raspon operacija koje bi se mogle financirati, posebno u odnosu na potencijalno međusektorske operacije. Navedeni subjekti zapošljavaju oko 850 ljudi od čega čak **90% ukupne radne snage zaposlene kod navedenih gospodarskih subjekata boravi u IŽ**, a u slučaju Plomina čak 95% radne snage ima prebivalište na području Labinštine.

Osim značajnog utjecaja na zapošljavanje užeg područja Labinštine (uz općine Pićan i Pula), tranzicija gospodarskih subjekata će utjecati i na šire područje putem dobavljača i zaposlenika koji žive izvan navedenog područja. Procjenjuje se da osim više od 2.800 izravno pogođenih radnih mjesta postoji još

1.000 pod neizravnim utjecajem kroz lance dobavljača. ETS subjekti IŽ zajedno su činili **24,7% ukupnih ETS emisija RH[2]** u 2019., što je pokazatelj velikog utjecaja na okoliš. Iako podaci o prihodu nisu dostupni za Plomin, preostala 3 gospodarska subjekta ostvarila su zajednički udio prihoda od gotovo **4% ukupnih prihoda svih poduzeća IŽ**, a **Holcim 80% prihoda od svih prihoda poduzeća u općini Raša**, što upućuje na to da će promjene operativnih ili poslovnih planova gospodarskih subjekata **izrazito utjecati na istaknute lokalne zajednice**.

U **SMŽ** područje utjecaja je cijela županija s ukupno pet kritično važnih gospodarskih subjekata uključenih u EU ETS sustav, na temelju njihove razine verificiranih emisija: Petrokemija d.d. (proizvodnja poljoprivrednih gnojiva, Kutina; 1232 zaposlenika), ABS Sisak d.o.o. (proizvodnja primarnih metala, Sisak; 116 zap.), HEP d.o.o. - TE Sisak (proizvodnja energije, Sisak; 150 zap.), Gavrilović d.o.o. (mesoprerađivačka ind., Petrinja; 507 zap.), INA d.d. – rafinerija Sisak (poduzeće naftnih usluga, Sisak; 320 zap.). Iako nisu svi gospodarski subjekti u sektorima identificiranim u Prilogu D, uzeti su u obzir prilikom sveukupne analize ugljično intenzivnih ind. na tom području, kako bi se mogao razmotriti širi raspon operacija koje bi mogle financirati, posebno u odnosu na potencijalno međusektorske operacije. Zapošljavaju oko 2.325 ljudi, te većina prebiva u mjestu gospodarskog subjekta, što ukazuje **na veliku ovisnost navedenih subjekata o lokalnoj radnoj snazi**. Važan pokretač lokalnog gospodarstva je i 250 dobavljača i partnera sa sjedištem u SMŽ s kojima gospodarski subjekti posluju kao i broj sekundarnih radnih mjesta (0,6% ukupnih županijskih radnih mjesta) koje su stvorili gospodarski subjekti unutar SMŽ.

Prosječna stopa nezaposlenosti u SMŽ od 2017. do 2020. bila je 19-29%^[3] i najviša je u RH. Broj nezaposlenih od 7.056, najviši je među stanovništvom sa osnovnom i strukovnom školom, a primjera radi broj zaposlenih u rafineriji konstantno pada - prije Domovinskog rata radilo je 3.000, 2015. 800, a 2022. nakon otpuštanja je ostalo tek oko 200. Svi navedeni podaci ukazuju na potrebu uvođenja poslovanja okrenutih digitalnim i zelenim tehnologijama za što je nužna prekvalifikacija stanovništva te stjecanje vještina iz područja digitalizacije, automatizacije i robotizacije u skladu s potrebama tržišta rada.

Pet gospodarskih subjekata SMŽ čine **25% ukupnih ETS emisija RH[4]** u 2019., što je **najveći udio u državi** i ukazuje na velik utjecaj na okoliš, odnosno klimu. Emisije najviše stvaraju pritisak na Kutinu, Sisak i Petrinju. U odnosu na ostvarene prihode, Petrokemija d.d. nalazi se na 1. mjestu u SMŽ i predstavlja gotovo 20% ukupnih prihoda SMŽ koje ostvaruju poduzeća. Navedeni subjekti ostvaruju velik udio ukupnih prihoda te će bilo kakve promjene u operativnim ili poslovnim planovima izrazito utjecati na spomenute lokalne zajednice.

[1] Labinština graniči s rijekom Rašom, Čepićkim poljem i Plominskim zaljevom, južnim dijelom Učke i Kvarnerskim zaljevom ukupne površine oko 220 km². Prema nekim izvorima područje Labinštine obuhvaća i Pićan: Opći podaci | Općina Pićan (pican.hr)

[2] Calucem 117.377 t CO₂/god, HEP d.o.o. TE Plomin 1.349.302 t CO₂/god, Holcim 322.243 t CO₂kg/god i Rockwool 67.918.703,48 t CO₂/god

[3] Podaci prije potresa u prosincu 2020.

[4] Petrokemija 1.256.815 t CO₂/god, ABS Sisak 11.426 t CO₂/god, HEP TE Sisak 299.309 t CO₂/god, Gavrilović 5.638 t CO₂/god, INA rafinerija Sisak 308.492 t CO₂/god

2. Procjena izazova povezanih s tranzicijom za svako utvrđeno područje

Upućivanje: članak 11. stavak 2. točka (c)

Područje: Istarska županija (područje Labinštine i Pule)

2.1. Procjena gospodarskog, socijalnog i teritorijalnog učinka tranzicije prema klimatski neutralnom gospodarstvu Unije do 2050.

Upućivanje: članak 11. stavak 2. točka (c)

Proizvodni sektor u IŽ doprinosi najvećim udjelom emisija GHG, s oko 25% regionalnog BDP-a i 20% zaposlenosti.[1] Najveće emisije GHG[2] u proizvodnom sektoru imaju ETS postrojenja koja su navedena u poglavlju 1.2. ovog dokumenta. Gospodarski subjekti smješteni su u istočnom dijelu Istre zvanom Labinština (koji uključuje područje grada Labina i općina Kršan, Sveta Nedelja i Raša), uključujući Općinu Pićan i područje oko Grada Pule, formirajući žarišno područje na kojemu se mora obratiti pozornost na socijalne, ekonomske i teritorijalne utjecaje tranzicije.

Gospodarski subjekti planiraju smanjenje emisija GHG i povećanje en. učinkovitosti. Većina postrojenja u regiji planira veću proizvodnju/kapacitete u sljedećem razdoblju i izrađuju investicijske planove usklađene s novim klimatskim ciljevima.

Proces tranzicije prema klimatski neutralnom gospodarstvu u županiji je započeo ili se planira u sektoru proizvodnje el. en. i cementne ind., prema analizi iz Priloga D, ali i proizvodnje izolacijskih materijala (npr. kamena vuna i sl.), kao što se može vidjeti kroz sljedeće primjere projekata.

RH se pridružila PPCA-u, tijekom COP26 najavila ukidanje proizvodnje el. en. iz ugljena u RH do 2033. godine, uz nastojanje da to bude ranije dok je Vlada RH donijela zaključak o prihvaćanju Izvješća s COP26.

TE Plomin 2, koristi isključivo ugljen, instalirane je snage 210 MW i služi za uravnoteženje sustava opskrbe el. en., a okolišna dozvola istječe 2040. godine. Udio u proizvodnji el. en. TE Plomin 2 u 2019. iznosio je 15,6 % odnosno 1.491 GWh. Plomin 2 će zbog konkurentnosti te obzirom na očekivani rast cijene emisijskih jedinica imati sve veći financijski teret poslovanja postrojenja.

Plomin 2 godišnje kupuje oko milijun ETS emisijskih jedinica što prema trenutnoj burzovnoj cijeni predstavlja trošak od više od 50 milijuna EUR, te emitira oko 1,3 milijuna tona CO₂ na godinu čime pridonosi ukupnim emisijama stakleničkih plinova u RH s nešto manje od 6%. Zatvaranje TE Plomin 2 imat će značajan utjecaj na općinu Kršan i na trenutnih 210 zaposlenika.

U ovom trenutku ne postoje formalni ključni koraci ili faze procesa zatvaranja Plomina 2, niti dokumenti koji bi pokazivali kako će se Plomin 2 zatvoriti i koliko će se smanjiti emisije stakleničkih plinova, ali se očekuje da će do 2030. završiti s radom, uzimajući također u obzir i situaciju u pogledu cijene en. i en. sigurnosti u EU-u. Započinju se pripreme kako bi se istražile mogućnosti koje OIE i druge tehnologije mogu biti uvedene na lokaciji Plomina kada se termoelektrana na ugljen zatvori. Operacije predložene u ovom Planu dovoljno su fleksibilne da pomognu u ublažavanju negativnih socio-ekonomskih učinaka uzrokovanih bilo kojom odabranom opcijom (npr. prenamjena ili zatvaranje, po mogućnosti postupno, do 2030.).

Sukladno Strategiji energetskega razvoja RH ne očekuje se izgradnja novih TE na ugljen. U Strategiji niskougličnog razvoja RH do 2030. s pogledom na 2050. navodi se da postojeće TE mogu održati svoju konkurentnu poziciju, no u krajnjim godinama njihova tehničkog vijeka angažman bi mogao biti vrlo smanjen. U scenarijima NU1 i NU2 se navodi da nema izgradnje novih TE na ugljen te da je do kraja razdoblja pretpostavljen je izlazak iz pogona postojećih jedinica na lokaciji Plomin. Također, scenarij snažne tranzicije NU2 predviđa da RH može smanjiti neposrednu potrošnju en. do 2030. godine za ukupno 4%, a zatim za 33% do 2050. Do 2030. korištenje OIE povećat će se za 42 %, a do 2050. za 93 %.

NEKP navodi da je tijekom razdoblja od 2012. do 2017. ostvaren trend smanjenja u uvozu ugljena i koksa s prosječnom godišnjim stopom od 3 posto. Povećanjem udjela OIE u proizvodnji el. en., prije svega puštanjem u rad HE Senj 2, stvorit će se uvjeti za prestanak proizvodnje en. iz ugljena u Plominu II, a koji će raditi u skladu s važećim dozvolama do dekomisije odnosno odluke o budućem korištenju lokacije na kojoj se nalazi, a u skladu sa zahtjevima klimatsko-energetske politike. Plomin 1 je već prestao s radom i neće ponovno pokretati proizvodnju el. en. na ugljen. Prema najavi na COP 26 i slijedom Zaključka Vlade RH, namjera RH je ubrzati postupno izbacivanje ugljena iz upotrebe i zaustaviti rad TE Plomin 2 do 2033. Iako još nema službene odluke, navedeno će se uzeti u obzir tijekom revizije NEKP-a koja će se raditi 2023. i 2024. HEP, kao vlasnik Plomina 2, već je obaviješten o namjeri Vlade RH u vezi s postupnim isključivanjem ugljena.

TE Plomin 1 prestao je s radom u svibnju 2017., čime su ukupne emisije stakleničkog plina CO₂ iz HEP-ovih termoelektrana (TE) i termoelektrana-toplana (TE-TO) smanjene za prosječno 770.000 tona godišnje, odnosno za 18-26% godišnjih emisija CO₂ iz HEP-ovih postrojenja koja su uključena u EU ETS. U cilju modernizacije TE Plomin 1 i ispitivanja mogućnosti korištenja zamjenskih goriva za proizvodnju el. en., HEP je 2021. pokrenuo postupak javne nabave za projekt pod nazivom “ Odabir najboljih raspoloživih tehnika za korištenje biomase i otpada u TE Plomin“ i očekuje se da će biti dovršen u ožujku 2023. Cilj projekta je očuvanje sigurnosti opskrbe kupaca el. en. nastavkom proizvodnje na lokaciji TE Plomin te doprinos HEP-a uspostavi cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u Hrvatskoj, smanjenju količine otpada koji se odlaže na odlagališta, smanjenju emisija stakleničkih plinova s odlagališta te iskorištavanju otpada u en. svrhe, sukladno hijerarhiji gospodarenja otpadom. Projektom će se analizirati nekoliko potencijalnih opcija (primjerice gorivo iz otpada i mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda) i utvrditi ekonomska isplativost i tehnička izvedivost primjenom najboljih raspoloživih tehnika za ispunjavanje svih zahtjeva za očuvanje okoliša te će se na temelju ovih rezultata donijeti odluka o daljnjim aktivnostima. Riječ je o preliminarnoj studiji koja će biti temelj za eventualnu investicijsku odluku. Ciljevi i aktivnosti koji će proizaći iz studije, u kontekstu projekta modernizacije Plomina 1, nisu predmet podrške FPT-a, te u ovom trenutku nije poznato hoće li se financirati iz drugih fondova EU. Buduće aktivnosti koje će se podržati proizašle iz studije neće ugroziti ciljeve tranzicije i Europskog zelenog plana. Sredstva FPT-a neće se koristiti za financiranje ulaganja u korištenje otpada u en. svrhe.

Rockwool Adriatic, proizvođač rješenja na bazi kamene vune, razvija tehnologiju topljenja velikih razmjera koja bi mogla dovesti do smanjenja emisije ugljika za 80%, a smatra se ulaganjem u dugoročni dekarbonizacijski plan poduzeća. Rockwool je povećao recikliranje otpadne vune i provodi mjere en. učinkovitosti za smanjenje potrošnje koksa i prirodnog plina, te planira instalaciju solarne elektrane za vlastitu potrošnju.

Calucem planira projekt Eco2Flex usmjeren na smanjenje emisija stakleničkih plinova za 20% u svojim proizvodnim procesima te modernizaciju pogona kroz sustav preddrobljenja za mlin ILR, zamjenu gorionika i separatora te implementaciju sustava transporta klinkera.

Holcim planira modernizirati tehnologiju, prijeći s ugljena i naftnog koksa (petkoksa) na alternativnu i obnovljivu en. i smanjiti emisije GHG/t cementa za 53% (2030. u odnosu na 1990.) i 42% (2030. u odnosu na 2019.). Planovi za prelazak na novu alternativnu sirovinu usklađeni su s nacionalnim planovima u primjeni načela kružnog gospodarstva. Cilj projekta izgradnje sustava za hvatanje, skladištenje i transport ugljika Holcima d.o.o. jest hvatanje i pohrana oko 375.000 t CO₂ godišnje, odnosno cjelokupnog CO₂ tvornice. U 2022. godini intenzitet emisija iznosi: 0,78 tCO₂/t klinkera. U 2028. godini kada bi CCS počeo s radom emitiralo bi se 80.000 tCO₂ na 500.000 t cementa. Postojeća referentna vrijednost za sivi cementni klinker je 0,693 tCO₂/t klinkera. Nakon provedbe projekta intenzitet emisija bi iznosio 0,05 t CO₂/t klinkera u 2029.

S iznimkom CCS tehnologije u Holcimu, FPT ne predviđa potporu specifičnim operacijama vezanim uz

gore navedene projekte. FPT će financirati operacije za ublažavanje mogućih kombiniranih negativnih učinaka tranzicijskog procesa u cjelini, npr. podupiranjem poduzetništva, učenja novih vještina i razvoja novih sektora i tehnologija (npr. poljoprivreda, gospodarenje otpadom itd.).

Postupno ukidanje korištenja fosilnih goriva u proizvodnim procesima može dovesti do gubitka radnih mjesta u ind. te zahtijeva diversifikaciju gospodarstva. Značajno oslanjanje područja Labinštine na navedene en. intenzivne gospodarske subjekte moglo bi potencijalno imati značajne negativne učinke u slučaju gašenja gospodarskih subjekata, njihovih operacija ili smanjenja njihove radne snage. Svaka promjena u strukturi zaposlenosti unutar gospodarskih subjekata snažno će se osjetiti na tržištu rada. Ekonomski učinak gospodarskih subjekata izuzetno je značajan i bilo kakve promjene u njihovom poslovanju ili budućim poslovnim planovima će uvelike utjecati na lokalne zajednice. Broj ugroženih radnih mjesta procijenjen je na 2.800 i dodatnih 1.000 od kojih je više od 90% s prebivalištem u obuhvaćenim područjima.

Ulaganja u nove tehnologije s ciljem smanjenja GHG i prelazak na ekološki prihvatljive sustave, stvorit će nova radna mjesta za tehnička zanimanja (očekuje se potreba za dodatnim vještinama za potporu tranzicije ETS postrojenja tj. u IRI području, tehnologije itd.), kao i veze s lokalnim MSP-ovima (očekuje se potreba za dodatnim tehničkim, IT, upravljačkim, poduzetničkim, zelenim vještinama). Također su potrebne operacije koje promiču daljnju diversifikaciju lokalnog gospodarstva, što će uključivati uspostavljanje središta za održive i ekološke tehnološke inovacije, s naglaskom na dekarbonizaciju i omogućavanje kružnih poslovnih modela u proizvodnom sektoru, koja će služiti kao platforma za suradnju koja izravno povezuje studente, istraživače, poduzetnike, novoosnovana poduzeća, MSP i velike proizvodne tvrtke te će u tom smislu potporu aktivnostima financiranim iz FPT osiguravati provedba industrijske tranzicije Jadranske regije na području IŽ. Ulaganjima u okolišnu infrastrukturu stvorit će se preduvjeti za daljnje poticajne uvjete za aktivnosti lokalnog gospodarstva te kvalitete života lokalnog stanovništva.

Također, potrebno je podržati ulaganja u poduzetničku infrastrukturu koja je primarno usmjerena prema zelenoj i digitalnoj ekonomiji, osobito u kontekstu dekarbonizacije kao i ulaganja u sektor istraživanja i razvoja te poticanja MSP-ova na korištenje inovacija u zelenim i digitalnim tehnologijama u svojem poslovanju. U svrhu promicanja daljnjeg razvoja istarske poljoprivrede uspostaviti će se centar za agropoduzetništvo kao mreža potpore postojećim i novim poljoprivrednicima. Operacije koje će promicati diversifikaciju regionalnog gospodarstva podržavat će i druge sektore poput IKT-a, prerade drva, automobila itd.

Visoko obrazovanje uspostavilo je veze s privatnim sektorom, ali postoji potreba za poboljšanjem studentskih kompetencija i ulaganjem u osmišljavanje studijskih programa koji više odgovaraju potrebama tržišta u Istri. Istarsko Veleučilište, osnovano od strane IŽ, dobar je primjer kombiniranja obrazovanja i istraživanja koje putem Centra za istraživanje materijala METRIS provodi s privatnim sektorom. Što se tiče potreba za prekvalifikacijama i novim vještinama, za IŽ će se dio problema riješiti upravo kroz mjere/ulaganja u srednje škole zajedno sa ustanovama za obrazovanje odraslih/učilištima odnosno kroz razvijanje novih, zelenih kurikuluma za poslove/vještine budućnosti za učenike (50 učenika godišnje), odnosno programima prekvalifikacija za već zaposlene (120 osoba u 60 MSP ukupno).

Srednja škola Mate Blažine Labin je jedina srednja škola mješovitog tipa na istočnoj obali Istre sa ponudom četverogodišnjih, trogodišnjih i dvogodišnjih obrazovnih programa: gimnazije, ekonomije, trgovine i poslovne administracije (ekonomist), elektrotehnike i računalstva (elektromehaničar, elektrotehničar), strojarstva, brodogradnje i metalurgije (instalater-monter), turizma i ugostiteljstva (konobar, kuhar), s 447 učenika. Time bi postala Regionalni centar izvrsnosti (RCI), koje će biti mjesto izvrsnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u kojemu se uz osnovnu djelatnost strukovnog obrazovanja, koja bi obuhvaćala i provedbu učenja temeljenog na radu, obavljanje osposobljavanja i usavršavanja te druge djelatnosti koje bi pridonosile poboljšanju kvalitete strukovnog obrazovanja i

osposobljavanja i njegove prilagodbe potrebama gospodarstva i tržišta rada, te budućem procesu dekarbonizacije i teritorijalne tranzicije na području IŽ.

Dugogodišnja usmjerenost srednje škole na lokalno gospodarstvo u području elektroenergetike, te desetljeća pripremanja i obrazovanja kadrova koji su pratili promjene tehnologije za potrebe TE Plomina, Holcima i Rockwoola dokaz su spremnosti RCI na preuzimanje odgovornosti za unaprjeđenje postojećih programa i uvođenje novih kurikuluma kroz učenje temeljeno na radu.

Misija RCI će biti osvješćivanje potreba i aktivnog pokretanja promjena za očuvanje vrijednosti, načina života i regionalnog gospodarstva u području elektroenergetike, unaprjeđenjem inicijalnog strukovnog obrazovanja, obrazovanja odraslih i cjeloživotnog učenja temeljenog na radu, znanosti i inovacijama – trokutu znanja.

Istodobno su potrebne operacije koje promiču programe orijentirane na kompetencije usmjerene na budućnost, a koje će uključivati bolje veze između tvrtki i obrazovnih institucija te programe koji se odnose na prekvalifikaciju, usavršavanje i veću ponudu neformalnog obrazovanje, čime će se ublažiti utjecaj tranzicije pripremom radnika i nezaposlenih za buduće tržište rada. Procjenjuje se da će predviđena ulaganja stvoriti potencijalno 300 direktnih radnih mjesta i 300 indirektnih radnih mjesta, dok će broj prekvalificiranih osoba biti oko 200.

[1] https://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2019/09-02-04_01_2019.htm

[2] U Istarskoj regiji, na temelju njihove razine provjerenih emisija, postoje četiri gospodarska subjekta koja su uključena u EU ETS sustav.

2.2. Razvojne potrebe i ciljevi do 2030. radi postizanja klimatski neutralnog gospodarstva Unije do 2050.

Upućivanje: članak 11. stavak 2. točka (d)

Uzimajući u obzir u prošlom poglavlju (2.1.) navedene procjene gospodarskog, socijalnog i teritorijalnog učinka tranzicije, ali i razvojne scenarije koji su u skladu s Integriranim nacionalnim energetske i klimatskim planom Republike Hrvatske za razdoblje 2021.-2030., načelima pravedne tranzicije i raspravama s regionalnim koordinatorima, identificirani su strateški ciljevi tranzicije za IŽ te povezane razvojne potrebe. Temeljem razvojnih potreba i strateških ciljeva, u poglavlju 2.4. Vrste predviđenih operacija opisane su operacije i njihov očekivani doprinos ublažavanju učinka tranzicije.

Razvojne potrebe povezane s energetske tranzicijom uključuju:

- ulaganja u istraživanja, projektiranje, izgradnju, rekonstrukciju i opremanje sustava za smanjivanje emisije i pohranu stakleničkih plinova;
- istraživanja mogućnosti korištenja, načina skladištenja, transporta i geološkog skladištenja CO₂;
- razvoj tehnologija, tehničkih i netehničkih mjera za smanjenje emisija i povećanje odliva stakleničkih plinova.

Razvojne potrebe povezane s tranzicijom okoliša uključuju:

- ulaganja u kružno gospodarstvo putem izgradnje i opremanja reciklažnih dvorišta te upravljanje vodama

u skladu sa Europskim zelenim planom i predmetnim klimatskim ciljevima

Stoga je utvrđen strateški cilj 1 „Dekarbonizacija regionalnog gospodarstva“ koji ima za cilj mobilizirati ETS sektor kako bi se smanjio udio regionalnih emisija stakleničkih plinova u ukupnim nacionalnim emisijama, te širenje inovativnih tehnologija dekarbonizacije koje će podržati održive i kružne poslovne modele i rješenja u ETS i drugim sektorima.

Strateški cilj 2: „Raznoliko i otporno regionalno gospodarstvo“ ima za cilj uspostaviti strukture potpore za istraživanje i razvoj održive proizvodne tehnologije, podržati razvoj malih i srednjih poduzeća ulaganjem u šire lokalne lance vrijednosti, promicati zajedničke usluge za preradu hrane i diversifikaciju, te promovirati opću diversifikaciju industrije i turizma (primjerice kreativne industrije, IKT, itd.). Utvrđen je sukladno razvojnim potrebama povezanim s tranzicijom gospodarstva koje uključuju:

- ulaganja u zelene poslovne zone (infrastrukturno opremanje i uspostava);
- ulaganja u poduzetničke potporne institucije (coworking, inkubator) s ciljem jačanja povoljnog okruženja za razvoj poduzetništva te poduzetničke klime;
- ulaganja u poboljšanje inovacijskog okruženja i povećanje aktivnosti istraživanja, razvoja i inovacija u poslovnom sektoru kroz provedbu istraživačko razvojnih projekata poslovnog sektora u kontekstu zelene tranzicije;
- poboljšanje diversifikacije lokalnog gospodarstva fokusirajući se na industrije s visokom dodanom vrijednošću;
- ulaganja u inovacije vezane uz zelenu i digitalnu tranziciju, razvoj novih proizvoda i poboljšanje proizvodnih procesa, razvoj patenata, digitalizacija poslovanja, razvoj i ulaganje u OIE.

Razvojne potrebe vezane za tranziciju ljudskog kapitala i socijalne infrastrukture uključuju:

- poboljšanje lokalnog obrazovnog sustava jačanjem veze između istraživanja, obrazovanja i industrije u skladu s lokalnim potrebama;
- poticanje poduzetničkog načina razmišljanja cijele generacije i više programa koji promiču poduzetničke vještine (posebno u ranom školovanju) te činjenje dostupnim strukovnih obrazovnih programa usmjerenih na kompetencije budućnosti;
- uključivanje pristupa ponovnog kvalificiranja i usavršavanja i pružanje lakšeg pristupa pomoći u traženju posla.
- fokus na aktivnosti usmjerene na uključivanje tražitelja zaposlenja, te usavršavanje i prekvalificiranje u svrhu usklađivanja vještina s tržištem rada, u skladu sa zahtjevima procesa pravedne tranzicije.

Temeljem potreba utvrđen je strateški cilj 3: „Osnaženi i kvalificirani ljudski resursi“, koji ima svrhu poboljšanja poduzetničkih vještina i jačanje cjeloživotnog učenja, povećanje znanja i primjene praksi kružnog gospodarstva, jačanje kapaciteta lokalnih obrtnika povezanih s održivim prehrambenim lancima (uključujući brendiranje, pristup tržištu, povezanost s ugostiteljskim sektorom, itd.), te promoviranje traženja posla i pristupa doškolanju ili promjeni struke.

Tijekom procesa preispitivanja na sredini programskog razdoblja vezano uz svladavanje strateških izazova EU-a, utvrđeno je postojanje potreba, a koje su usklađene s aktualnim strateškim prioritetima EU-a i to u području pristupa vodi te održivom i pristupačnom stanovanju.

2.3. Usklađenost s drugim relevantnim nacionalnim, regionalnim ili teritorijalnim strategijama i planovima

Upućivanje: članak 11. stavak 2. točka (e)

TPPT je usklađen sa sljedećim nacionalnim strateškim dokumentima:

- Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030., strateški cilj 8. "Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost" (NN, br. 25/20),
- Strategijom energetskega razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. (NN, br. 25/20),
- Strategijom niskougljičnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. (NN, br. 63/21),
- Nacionalnim planom oporavka i otpornosti (C1.2: Energetska tranzicija za održivo gospodarstvo).
- Integrirani nacionalni energetske i klimatske plan Republike Hrvatske za razdoblje 2021. – 2030. (u procesu ažuriranja)

Ambiciozniji klimatske i energetske ciljevi proizlaze i iz zakonskih prijedloga paketa "Spremni za 55". RH je izradila scenarij o klimatske neutralnosti do 2050.g. temeljem kojeg će biti ažurirane strategije i NEKP.

Jedan od bitnih ciljeva hrvatske energetske politike je povećanje udjela obnovljivih izvora energije u potrošnji energije. Integrirani NEKP definira indikativne nacionalne ciljeve za udjele obnovljivih izvora energije do 2030. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja je u procesu ažuriranja NEKP-a s novim ciljem za konačnu bruto potrošnju energije iz OIE koja će biti iznad 39%.

RH se pridružila PPCA-u, tijekom COP26 najavila ukidanje proizvodnje el. energije iz ugljena u RH do 2033. godine, uz nastojanje da to bude ranije dok je Vlada RH donijela zaključak o prihvaćanju Izvješća s COP26.

Na 23. sjednici Istarske županije održanoj u siječnju 2024. godine, predstavljen je te potom i jednoglasno usvojen Prijedlog **Plana razvoja IŽ za razdoblje 2022.-2027.** U Planu razvoja, Posebni cilj 1.1. Energetska tranzicija i suočavanje s posljedicama klimatskih promjena, energetska tranzicija IŽ prema obnovljivim izvorima energije prepoznata je kao jedan od nužnih preduvjeta stvaranja zelene i otporne regije koja će se uspješno suočiti s izazovima klimatskih promjena. Posebni cilj 3.1. Digitalna i zelena transformacija gospodarstva, prepoznaje zelenu i digitalnu tranziciju kao nove prilike za osnaživanje i preobrazbu tradicionalnih industrija na području IŽ odnosno unapređenje proizvodnih procesa na održivim temeljima, te uključuje aktivnosti poticanja zelenog gospodarstva u vidu ulaganja u povećanje energetske učinkovitosti i dekarbonizaciju energetske intenzivnih industrija, te primjenu novih, digitalnih tehnologija kao ključ za poticanje digitalne transformacije gospodarstva i povećanja njegove produktivnosti i konkurentnosti. Kroz Posebni cilj 1.4. Odgovorno upravljanje okolišem i prirodom poticati će se znanstvena istraživanja i primjena novih ekološki učinkovitih tehnologija kako bi se osiguralo racionalno korištenje prirodnih dobara te minimizirali nepovoljni utjecaji na okoliš i zdravstveni rizici za stanovnike.

Strateški cilj TPPT-a za IŽ SC 1: Dekarbonizacija regionalnog gospodarstva usklađen je s NEKP-om - 2.1 Dimenzija: Dekarbonizacija; 2.1.1 Emisije i uklanjanje stakleničkih plinova, NRS-om Republike Hrvatske do 2030. - strateškim ciljem 8: Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost, Županijskom

razvojnomo strategijom - razvojnim prioritetom 3.1. Poticanje energetske učinkovitosti i primjene obnovljivih izvora energije, S3 strategijom - Tematskim prioritetnim područjem: Pametna i čista energija, SC 2: Jačanje digitalizacije i zelena tranzicija poduzeća, te ključnim mjerama iz Priloga D Izvješća za Hrvatsku 2020 - ulaganja u razvoj tehnologije i infrastrukture za pristupačnu čistu energiju i smanjenje emisije stakleničkih plinova

Strateški cilj SC 2: Raznoliko i otporno regionalno gospodarstvo usklađen je s NRS-om Republike Hrvatske do 2030. - strateškim ciljem 11: Digitalna tranzicija društva i gospodarstva, Županijskom razvojnom strategijom - razvojnim prioritetima 1.1. - Jačanje istraživanja i razvoja, primjene novih tehnologija i inovacija, 1.2. Unaprjeđenje poslovnog okruženja za osnivanje i razvoj malog i srednjeg poduzetništva i 1.3. Razvoj ključnih gospodarskih djelatnosti, S3 strategijom - Tematskim prioritetnim područjem: Pametna i čista energija, SC 3: Povećanje tržišnog dosega inovativnih proizvoda, te ključnim mjerama iz Priloga D Izvješća za Hrvatsku 2020 - stručno usavršavanje i prekvalifikacija radnika, ulaganja u istraživačke i inovacijske aktivnosti i poticanje prijenosa naprednih tehnologija, produktivna ulaganja u mala i srednja poduzeća, uključujući novoosnovana poduzeća (start-upove), što dovodi do gospodarske diversifikacije i rekonverzije i ulaganja u jačanje kružne ekonomije.

Strateški cilj SC 3: Osnaženi i kvalificirani ljudski resursi usklađen je s NEKP-om - 2.5 Dimenzija: Istraživanje, inovacije i konkurentnost, NRS-om Republike Hrvatske do 2030. - strateškim ciljem 2: Obrazovani i zaposleni ljudi, Županijskom razvojnom strategijom - razvojnim prioritetima 2.1. Povećavanje zapošljivosti i radna mobilnost i 2.2. Razvoj sustava obrazovanja i prilagodba potrebama razvoja gospodarstva · stručno usavršavanje i prekvalifikacija radnika · ulaganja u istraživačke i inovacijske aktivnosti i poticanje prijenosa naprednih tehnologija, te ključnim mjerama iz Priloga D Izvješća za Hrvatsku 2020 - stručno usavršavanje i prekvalifikacija radnika, ulaganja u istraživačke i inovacijske aktivnosti i poticanje prijenosa naprednih tehnologija.

2.4. Vrste predviđenih operacija

Upućivanje: članak 11. stavak 2. točke od (g) do (k) i članak 11. stavak 5.

Pojedinosti o predviđenim operacijama uključene su u Prilog I TPPT-a.

Operacija 1

Ulaganja u poduzetničku infrastrukturu, primarno usmjerenu ka zelenoj i digitalnoj ekonomiji kao okosnici budućeg razvoja uključenog područja, osobito u kontekstu procesa dekarbonizacije i napuštanja tj. zamjene dotrajalih tehnologija temeljenih na fosilnim gorivima s visokom emisijom stakleničkih plinova. Aktivnosti koje doprinose regionalnom lancu vrijednosti imat će prednost u kontekstu ulaganja.

Očekivani doprinos

Uspostavit će se 6 poduzetn. potpornih institucija (coworking, inkubator, centar za agropoduzetništvo) ukupnog kapaciteta 60 korisnika (novoosnovani MSP). Ulaganja će primarno biti usmjerena prema MSP-ovima (uključujući i novoosnovana poduzeća). Ova operacija ne uključuje ulaganja u ETS instalacije, pošto je ulaganje u tehnologiju hvatanja i skladištenja ugljika u Holcim d.o.o. jedino ETS ulaganje koje će se financirati kroz FPT. Predviđenim ulaganjima uspostaviti će se i centar za agropoduzetništvo.

Operacija 2

Ulaganja u poslovne zone primarno usmjerene ka zelenoj i digitalnoj ekonomiji kao okosnici budućeg razvoja uključenog područja, osobito u kontekstu procesa dekarbonizacije i napuštanja, odnosno zamjene dotrajalih tehnologija temeljenih na fosilnim gorivima s visokim emisijom stakleničkih plinova. Aktivnosti koje doprinose regionalnom lancu vrijednosti imati će prednost u kontekstu ulaganja.

Očekivani doprinos

Uspostavit će se 2 poduzetn. zone površine cca 16ha koju će koristiti 20 korisnika (MSP) s ciljem stvaranja uvjeta za diversifikaciju gospodarstva i povećanje produktivnih ulaganja u MSP-ove, što će dovesti do jačanja povoljnog okruženja za razvoj poduzetn. i poduzetn. klime na području zahvaćenom tranzicijom. Sve aktivnosti će biti usklađene sa Europskim zelenim planom (EZP) i korištenjem značajnog udjela OIE.

Operacija 3

Poticanje istraživačkih i inovacijskih aktivnosti putem ulaganja u visokorazvijeni IRI sektor, rekonstrukcije i opremanja javnih istraž. ustanova, izvođenja primijenjenih istraž.; aktivnosti vezanih za transfer znanja i tehnolog.; zapošljavanje osoblja; izrade istraž. studija; eksperimentalni razvoj, aktivnosti poticanja MSP-ova na korištenje inov. u zelenim i digitalnim tehnolog. u vlastitom poslov..

Očekivani doprinos

Cilj je povećati ulaganja u infra. u području istraž. i inov. kako bi konkretnije poboljšali inov. okruženje na obuhvaćenom području i povećali IRI aktivnosti u poslov. sektoru kroz provedbu istraž. razvojnih projekata i suradnje poslov. sektora s Istarskim veleučilištem i njihovim istraž. centrom METRIS, posebice u kontekstu zelene tranz.. Podupirat će se aktivnosti vezane za transfer znanja, realizaciju istraž. studija, uvođenje inov. u poslov. MSP-ova, davanju podrške proizvod. indust. (npr. ispitni lab.).

Planirana su ulaganja u rekonstrukciju i dogradnju Istarskog veleučilišta kao i njegovo opremanje tj. jačanje kapaciteta za razvoj izvrsnosti u istraž. i inov. kao odgovor na značajnu potrebu poduzetn. za istraž. aktivnostima i transferu znanja tj. pomanjkanje istih u širem području. Predviđa se da će oko 20 MSP-ova na području IŽ moći koristiti usluge centra za razvoj svojih inov. i poboljšanja proizvod. procesa tj. jačanja konkurentnosti i tržišnog potencijala za rast i izvoz.

Operacija 4

Operacija omogućava ulaganja u unaprjeđenje kružnog gosp. i postizanju ciljeva EZP putem aktivnosti usmjerenih na kružno gospodarenje otpadom tj. kroz izgradnju i opremanje reciklažnih dvorišta, stvaranja tehničkih preduvjeta za učinkovitu ponovnu uporabu otpada i uz provođenje ciljanih info.-obrazov. aktivnosti prema građanstvu, gosp. subjektima, javnom sektoru u cilju sprječavanja stvaranja otpada.

Očekivani doprinos

Ulaganjima u kružno gosp. Istre (sprečavanjem stvaranja, smanjenjem otpada, učinkovitošću resursa, ponovnom uporabom, popravkom i recikl.) smanjit će se pritisak na okoliš i emisije štetnih plinova, povećati sigurnost nabavke sirovina, ojačati konkurentnost i gosp. rast, što će pridonijeti preobrazbi lokalne/regionalne ekon. u resursno učinkovito i en. neovisno gosp. i postići će se pozitivan neto učinak na stvaranje novih radnih mjesta, pod uvjetom da radnici steknu vještine potrebne za zelenu tranz..

U sklopu zelenog plana i indust. strategije definiran je i akcijski plan kružnog gosp. koji uključuje kao jednu od mjera i smanjenje otpada. Osim pripreme pojedinih frakcija otpada za recikl., prikupljanjem na recikl. dvorištima omogućit će se i priprema pojedinih frakcija otpada kao što su ambalažni elektronički otpad i tekstil za ponovnu uporabu.

Predviđaju se ulaganja u uspostavu 4 recikl. dvorišta sa pratećim edukativnim i promotivnim aktivnostima. Očekivani rezultati operacije će između ostalog biti 4.000 t prerađenog otpada godišnje.

Ulaganja u kružno gosp. Istre će stvoriti 7 novih direktnih radnih mjesta u recikl. dvorištima.

Operacija 5

Provedba programa usmjerenih prema budućim kompetencijama putem prekvalifikacija i obrazovanja odraslih (poput zaposlenih, socijalno ugroženih i osoba u nepovoljnom položaju) s naglaskom na tehnološke smjerove i zanimanja koja prate razvojne smjernice lokalnog gosp..

Očekivani doprinos

Planirano je da se uspostave i provedu 3 programa za prekvalifikaciju čime bi se obuhvatilo 120 polaznika u 60 MSP-ova. Operacija je usmjerena na osobe koje će izgubiti posao radi energet. tranz. a neće biti u mogućnosti ostvariti uvjete za mirovinu te će biti, uvjetno rečeno, teže zapošljivi bez potrebnih prekvalifikacija. Za takve osobe bit će financirani programi prekvalifikacija za zelena, tehnološka

zanimanja temeljena na ishodima učenja i usklađene s potrebama tržišta rada, pojedinca i društva u cjelini. Svi programi će biti usklađeni sa standardima kvalifikacija Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (HKO) u trenutku planiranja i provedbe istih, budući da ustanove za obrazovanje odraslih provode isključivo programe verificirane od strane nadležnih ministarstava, u skladu s HKO. Operacija obuhvaća i aktivnosti karijernog savjetovanja o mogućim prekvalifikacijama i profesionalnom usmjeranju za osobe koje će izgubiti radna mjesta zbog gosp. tranz. (ciljano savjetovanje, orijentacija i podrška pri ponovnom ulasku na tržište rada).

Polaznici će steći vještine za pametnu specijalizaciju, indust. tranz. i poduzetn. poput tehničkih (dizajn, rad, preispitivanje i održavanje strojeva ili tehnoloških struktura, IT profesionalne vještine), upravljačke, poduzetn., zelene (specifične za modificiranje proizv., usluga ili operacija uslijed prilagodbi na klimatske promjene, zaštite okoliša, kružnog gosp., učinkovitosti resursa i zahtjeva ili propisa) te ostale vještine. Prekvalifikacije, obrazovanje i karijerno usmjeravanje će pridonijeti olakšavanju zapošljavanja u novim i sektorima u tranz. i otvaranju novih radnih mjesta u zelenom i digitalnom gosp. .

Operacija 6

Provedba programa usmjerenih prema budućim kompetencijama putem izgradnje i opremanja odgojno-obrazovnih institucija s ciljem unaprjeđenja obrazovnih programa usmjerenih na kompetencije učenika.

Očekivani doprinos

Predviđa se da će rezultat operacije biti rekonstruirane, opremljene i osposobljene srednjoškolske ustanove koje će provoditi programe tj. kompetencije budućnosti što uključuje jačanje kapaciteta zaposlenika kroz edukaciju min. 15 profesora, opremanje stručnih praktikuma na području zelenih vještina osobito u segmentu elektroenergetike, modernizirane min. 2 učionice, značajno povećanje energet. učinkovitosti i korištenje OIE, jačanje suradnje s gosp. sektorom, osnivanje edukacijskog centra za područje Labinštine, modernizacija 2 kurikuluma koja će biti prilagođena gosp. i procesu tranz. i dr. koji će biti usklađeni sa standardima kvalifikacija HKO. Navedeno će značajno doprinijeti stvaranju i jačanju zelenih vještina kojima će se odgovoriti na socio-ekon. izazove tranz. . Ulaganja će pridonijeti modernizaciji kurik. strukovnog obrazovanja te osigurati komplementarnost s ostalim izvorima financiranja. Ulaganja iz ESF+ usmjerena su na provedbu kurik. reforme strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (SOO), razvoj, unaprjeđenje i vrednovanje kurik. dokumenata prema metodologiji HKO, pružanje podrške strukovnim školama u provođenju kurik. dokumenata i radu s učenicima s teškoćama, podrška izvrsnosti, inov. SOO te umrežavanje RCK-ova na EU razini, jačanje kompetencija odgojno-obrazovnih radnika strukovnih predmeta i osiguranje kvalitete SOO. Ulaganja iz FPT-a vežu se uz aktivnosti centra izvrsnosti i srednjoškolskih ustanova kao odgovor na izazove koji proizlaze iz procesa dekarbonizacije i gosp. tranz. u IŽ, usmjerene na jačanje kapaciteta profesora i prilagodbu i modernizaciju kurik. i to u dijelu koji se odnosi na potrebe u područjima zelenih vještina i elektroenerg. .

Operacija 7

Doprinos smanjenju udjela regionalnih emisija stakleničkih plinova u ukupnom nacionalnom računu putem programa ulaganja u proizvod. inov. MSP-ova koje za cilj imaju poboljšati efikasnost proizvod. i poslov. procesa na inov. način u kontekstu prelaska na emisijski neutralno gosp. .

Očekivani doprinos

Program ulaganja u proizvod. inov. MSP-ova ima za cilj poboljšati efikasnost proizvod. i poslov. procesa na inov. način u kontekstu prelaska na emisijski neutralno gosp. . Rezultati provedenih aktivnosti bit će smanjivanje proizvodnje en. po jedinici proizvoda, smanjivanje emisije CO₂ i sporadično zaštita okoliša tj. zdravlja ljudi. Ulaganje će biti usmjereno prema pametnoj specijalizaciji, široj upotrebi OIE, en. učinkovitosti, digitalizaciji, promociji zelenih tehnolog. i dr. Ulaganja doprinose zapošljavanju tehničkih (zelenih i održivih) zanimanja, diversifikaciji gosp. i prijenosu inov. tehnolog. . Predviđa se uključivanje 75 istraživača (voditelja inov.) u 75 MSP-ova koji će primiti potporu. Istraživači će biti zaduženi da u poduzećima koje prime potporu provode istraž., predlažu mjere diversifikacije i optimizacije poslov. , organiziraju provođenje inov. procesa te osiguraju održivost provedenih aktivnosti.

Operacija 8

Detaljne informacije o operaciji 8 IŽ dostupne su u Prilogu 2 TPPT-a.

Mobilizirati ETS sektor za smanjenje udjela regionalnih emisija stakleničkih plinova u ukupnom nacionalnom računu putem izravnih ulaganja koja doprinose smanjivanju cjelokupnih emisija CO₂, u skladu sa klimatskim ciljevima EZP o ugljičnoj neutralnosti. Sukladno provedenim analizama FPT prihvatljivih tehnolog. te usklađenosti sa doprinosom smanjenju emisija stakleničkih plinova značajno ispod referentnih vrijednosti postrojenja, ulagat će se u Holcim d.o.o., tj. u tehnolog. hvatanja i skladištenja ugljika.

Očekivani doprinos

Ulaganja direktno doprinose smanjivanju cjelokupnih emisija CO₂ i ublažavanju utjecaja indust. sektora na okoliš i zdravlje ljudi. Projekt uključuje projektiranje, postavljanje opreme za hvatanje CO₂, ukapljivanje i kratkotrajno skladištenje ukapljenog CO₂ do trenutka transporta, povećanje kapaciteta i prilagođavanje situacije luke za indust. potrebe Koromačno, transport ukapljenog CO₂ brodom na lokaciju skladištenja u području Mediterana i povećanje elektroen. i vodne infra. za potrebe nove tehnolog. (osiguranje dopreme znatno veće količine el. en., instalacija dodatnih kapaciteta reverzne osmoze radi povećane potrebe za vodom).

Provedbom bi se intenzitet emisija smanjio s 0,78 tCO₂/t klinkera u 2022. g. (pri emitiranju 317.000 tCO₂ na proizvodnju 408.000 t cementa) na 0,05 t CO₂/t kl. u 2029. g.). Postojeća referentna vrijednost za sivi cementni kl. je 0,693 tCO₂/t kl.. Nakon provedbe projekta intenzitet emisija bi iznosio 0,05 t CO₂/t kl. u 2029., što bi rezultiralo smanjenjem emisija stakleničkih plinova značajno ispod referentnih vrijednosti. Početna vrijednost emisija CO₂ u 2022. je 317.000 tona CO₂eq/god dok se do 2029. planira postići 25.000 tona CO₂eq/godini. Ulaganja doprinose zapošljavanju tehničkih zanimanja, diversifikaciji gosp. i prijenosu inov. tehnolog.. Procijenjen broj novih radnih mjesta stvorenih kroz projekt je oko 320. U fazi izvođenja bilo bi zaposleno oko 300 ljudi u prosjeku, od čega oko 30 novih radnih mjesta u Holcimu i oko 270 različitih izvođača i kompanija angažiranih za pojedine radove. U operativnoj fazi predviđa se oko 20 novih radnih mjesta u Holcimu.

Operacija 9

Poboljšanje sustava vodoopskrbe te sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda u aglomeraciji Pula Sjever

Očekivani doprinos

Ulaganje izravno promiče zelenu tranz. i postizanje adekvatnih okolišnih standarda na relevantnom području. Predviđa se ulaganje u izgradnju i rekonstrukciju sustava vodoopskrbe i odvodnje te pročišćavanje otpadnih voda. Projektom se osigurava poštivanje EU standarda propisanih Direktivom o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda (91/271) čime se osiguravaju preduvjeti za ekon. aktivnosti u skladu sa okolišnim zahtjevima, a ujedno i poboljšava standard i kvaliteta života lokalnog stanovništva (cca 20.000 stanovnika). U prilogu D. Izvješća za 2020. navodi se da je na predmetnom području nužno osigurati poboljšanje ekološke održivosti i učinkovitosti resursa, što je izravni cilj ove operacije.

Operacija 10

Osiguravanje pristupa održivom i pristupačnom stanovanju.

Očekivani doprinos

Radi zadržavanja i privlačenja stručnih kadrova u rastućem gosp. IŽ, provodit će se aktivnosti vezane uz priuštivi najam stanova kroz izgradnju i opremanje 22 stana. Ciljane skupine su osobe sa prebivalištem na području IŽ čija su zanimanja na popisu deficitarnih.

Komplementarnosti, sinergije, usklađenost sa DNSH principom i sektorska područja za potencijalnu potporu u okviru ostalih stupova su navedena u poglavlju 2.4 SMŽ i daju prikaz na razini obje županije.

Područje: Sisačko-moslavačka županija

2.1. Procjena gospodarskog, socijalnog i teritorijalnog učinka tranzicije prema klimatski neutralnom gospodarstvu Unije do 2050.

Upućivanje: članak 11. stavak 2. točka (c)

Povijesno je jedna od primarnih industrijskih regija u RH, a trenutno jedna od najmanje razvijenih. Iz perspektive klimatske tranzicije u županiji najznačajniji je proizvodni sektor koji pridonosi najvećem udjelu emisija GHG i zapošljava 24% regionalne radne snage[1].

Najveći doprinos županijskim emisijama GHG[2] imaju industrijska postrojenja navedena u poglavlju 1.2. Uzimajući u obzir lokacije ETS postrojenja, povijesno industrijsko zagađenje kao i utjecaj nedavnog potresa (prosinac 2020.) koji je dodatno pogoršao ionako loš ekonomski i socijalni razvoj regije, presudno je da se socijalni, ekonomski i teritorijalni utjecaji tranzicije u županiji rješavaju kao cjelina.

Navedeni gospodarski subjekti ukupno zapošljavaju oko 2.325 osoba u SMŽ. Velika većina zaposlenih ima boravište u mjestu gdje se nalazi subjekt. Promatrajući izravno i neizravno zapošljavanje koje pružaju subjekti, sigurno kako ta postrojenja imaju velik utjecaj na ponudu radnih mjesta u lokalnoj zajednici, ali i županiji kao cjelini[3]. Zatvaranje subjekta ili restrukturiranje radne snage ili mreže dobavljača, će predstavljati značajan negativan utjecaj na SMŽ.

Jedan od ciljeva ETS subjekata je restrukturiranje poslovanja, povećanje kapaciteta i proizvodnje, te izrađuju investicijske planove usklađene s novim klimatskim ciljevima kao način smanjenja emisija stakleničkih plinova, povećanje energetske učinkovitosti i smanjenje ugljičnog otiska. Postrojenja su u različitim fazama razvoja, te neki već predviđaju prijelaz na OIE i predstavljaju zrele investicijske projekte (INA, Petrokemija), dok drugi imaju manje razvijene investicijske planove. Većina postrojenja nalazi se u blizini stambenih područja, te su također morala riješiti pitanje kvalitete zraka (npr. emisije NOX).

Proces tranzicije prema klimatski neutralnom gospodarstvu u županiji je započeo ili se planira u sektoru kemije i naftnih derivata, prema analizi iz Priloga D, ali i u proizvodnji električne energije na bazi nafte, industriji primarnih metala i meso-prerađivačkog sektora, kao što se može vidjeti kroz sljedeće primjere projekata.

Petrokemija je najveći potrošač prirodnog plina u regiji te planira povećati proizvodnju zelenog amonijaka i dodatno smanjiti emisije CO₂, u cilju čega planira niz projekata (projekt ENERGAN, za iskorištavanje otpadne topline izgaranih plinova, projekti na postojećem pogonu Amonijak, frekvencijskog pretvarača elektromotornih pogona u postojećim pogonima Voda 1 i Voda 2 te rekultivacija projekta DUKI 2 instalacija tercijarnog katalitičkog sustava za smanjenje emisija N₂O). Provedbom ovih projekata do 2027. očekuje se ukupno godišnje smanjenje emisija CO₂ od oko 217.352 tCO₂eq.

INA planira projekt solarne elektrane s kapacitetom proizvodnje energije od 3.500 MWh godišnje, projekt izgradnje biorafinerije za održivu proizvodnju naprednog bioetanola s projektom postrojenja CCUS i odlaganje biogenog CO₂ u projekt naftnih polja oko Siska. Svi su projekti u zreloj fazi, a tehnološki dio i početak proizvodnje nove tehnologije planiraju se nakon 2025. godine. Planiraju se koristiti sredstva iz fondova za ruralni razvoj, prvenstveno za aktivnosti vezane uz uspostavljanje energetske plantaže miskantusa, što uključuje aktiviranje zapuštenog poljoprivrednog zemljišta.

INA i Petrokemija planiraju zajednički projekt ulaganja u uvođenje čiste energetske tehnologije i

infrastrukture po pristupačnoj cijeni i smanjenje emisije GHG. Cilj projekta je izgradnja sustava za hvatanje, skladištenje i korištenje ugljika proizvedenog u tvornici gnojiva u Kutini. Planirano je ostvarenje smanjenja emisija CO₂ od 190.000 t CO₂/godišnje. Navedeni projekt je uvršten u ulaganja NPOO-a. INA ima sistemsku ulogu u hrvatskom energetsom sustavu obzirom da ga opskrbljuje gorivom i ostalim kemijskim proizvodima. INA Rafinerija Sisak konstantno smanjuje broj zaposlenih. U 2015. bilo je 800 zaposlenih, 2022. otpušteno je još stotinjak radnika, te nakon toga u sisačkom pogonu ostaje između 200 i 250 radnika.

HEP d.o.o. - TE Sisak planira razgradnju blokova A i B te mogućnost novih ulaganja u novoizgrađene prostore u blokovima A i B. Tijekom ovog postupka razgradnje, blok C i BETO Sisak ostat će u funkciji, osiguravajući sigurnost opskrbe. Učinkovitost bloka C iznosi do 60%, a za optimizaciju procesa proizvodnje topline planira se u narednim godinama instalirati spremnik topline. Drugi dio plana ulaganja - mogućnost novih ulaganja u novoizgrađene prostore u blokovima A i B35 - obuhvatit će, ovisno o isplativosti ulaganja u novu obnovljivu energiju (energiju/ toplinu) za koju se utvrdi da će biti prikladna za trenutno postrojenje i da postoji mogućnost implementacije tih tehnologija.

ABS Sisak planira projekt za smanjenje proizvodnog otpada u regiji, a Gavrilović planira povećanje energetske učinkovitosti.

FPT ne predviđa potporu specifičnim operacijama vezanim uz gore navedene projekte. FPT će financirati operacije za ublažavanje mogućih kombiniranih negativnih učinaka tranzicijskog procesa u cjelini, npr. podupiranjem poduzetništva, učenja novih vještina i razvoja novih sektora i tehnologija (npr. *gaming*) potencijalno kroz ulaganja u socijalno stanovanje kojim se pomaže ostanak i boravak stanovništva na tom području.

Prema prvim neslužbenim rezultatima Popisa stanovništva 2021. uočeno je smanjenje broja stanovnika u SMŽ za 18,49%, a daljnjim nestajanjem radnih mjesta može se očekivati daljnje opadanje broja stanovnika. Prema podacima HZZ u 2021. upisano je 100 novih nezaposlenih osoba iz proizvodnje rafiniranih naftnih proizvoda, 105 iz drvo-prerađivačke industrije te stotinjak iz raznih uslužnih djelatnosti. Od 2015. do 2021. iz županije je iselilo 21.367 stanovnika i postoji velika potreba da se taj trend preokrene. Zbog nedavnih potresa i iseljavanja stanovništva, ali i nepostojanja sveučilišta (uglavnom mladog i mladih obitelji), potrebna su ulaganja vezana za prekvalifikaciju/ponovno osposobljavanje i pružanje lakšeg pristupa pomoći pri traženju posla. Potrebno je ulaganje u poduzetništvo i razvoj novih grana gospodarstva kako bi se ublažio negativni učinak uzrokovan gašenjem industrije, te motiviralo poduzetnike na stvaranje novih i očuvanje i modernizaciju postojećih proizvodnih kapaciteta koji će proizvoditi elektroničke i druge proizvode visokog stupnja finalizacije i veće dodatne vrijednosti, na održiv i ekološki prihvatljiv način.

Posljedice smanjenja broja stanovnika održava se i na obrazovni sustav u kojem je uočen trend opadanja broja upisanih učenika u osnovne i srednje škole u SMŽ što posljedično dovodi do smanjenja udjele radno sposobnog i obrazovnog stanovništva.

Proces tranzicije prema niskougljičnom gospodarstvu SMŽ omogućit će znatne promjene u strukturi gospodarstva županije, kao i u traženim zanimanjima te će biti nužna prekvalifikacija pogođenih radnika u održiva zanimanja za kojima postoji potražnja na tržištu. Zaposlenici sektora pogođenih zelenom tranzicijom često su jedini zaposleni u svojim obiteljima što često znači i osiguravanje egzistencije cijele obitelji.

Postoji mnogo velikih industrija i objekata koji propadaju tijekom godina, te je utvrđena potreba za

prekvalifikacijom radnika. Nedostatak izbora i kvalitete programa (koji nisu primjereni tržišnim potrebama regije jer većina neformalnih programa nudi niskokvalificirane programe, a formalnom obrazovanju nedostaju visokokvalificirani programi koji su traženi u regionalnoj industriji), kako srednjih škola tako i sveučilišta, tjera studente na studij u druge gradove (npr. u obližnji Zagreb). Slijedom toga IKT industrija vrlo je atraktivna za perspektivu diversifikacije, posebno u smislu privlačenja poduzetništva i mladih ljudi u županiju. Povezanost visokog obrazovanja i privatnog sektora prisutna je u smislu studenata koji pronalaze posao u svome području (Metalurški fakultet), ali veza između lokalnih istraživačkih institucija i privatnog sektora ne postoji, jer mnoga poduzeća provode studije s institucijama iz Zagreba. Mlađa je populacija fleksibilnija i spremnija na promjene, ali isto tako spremna napustiti regiju u potrazi za poslom ako je prisutan nedostatak mogućnosti zaposlenja. Poslovna podrška za nova poduzeća također se pruža putem inkubatora u regiji, dobri primjeri uključuju Pisak i Novska *gaming* inkubator PISMO - jedinstveni inkubator u Hrvatskoj koji nadahnjuje mlade poduzetnike i programere da ostanu u svojoj regiji.

[1] https://www.smz.hr/images/stories/gospodarstvo/2018/zrs_smz_2018.pdf

[2] U SMŽ, na temelju njihove razine verificiranih godišnjih emisija iz 2019. g., postoji 5 gospodarskih subjekata koji su uključeni u EU ETS sustav.

[3] U SMŽ je u 2019. bilo prijavljeno 2.162 poduzeća (ne uključujući samozaposlene osobe, obrtnike itd.).

2.2. Razvojne potrebe i ciljevi do 2030. radi postizanja klimatski neutralnog gospodarstva Unije do 2050.

Upućivanje: članak 11. stavak 2. točka (d)

Uzimajući u obzir u prošlom poglavlju (2.1.) navedene procjene gospodarskog, socijalnog i teritorijalnog učinka tranzicije, ali i razvojne scenarije koji su u skladu s Integriranim nacionalnim energetske i klimatskim planom Republike Hrvatske za razdoblje 2021.-2030., načelima pravedne tranzicije i raspravama s regionalnim koordinatorima, identificirani su strateški ciljevi tranzicije za SMŽ te povezane razvojne potrebe. Temeljem razvojnih potreba i strateških ciljeva, u poglavlju 2.4. Vrste predviđenih operacija opisane su operacije i njihov očekivani doprinos ublažavanju učinka tranzicije.

Strateški cilj 1: „Dekarbonizacija regionalnog gospodarstva“ ima za cilj mobilizirati ETS sektor kako bi se smanjio udio regionalnih emisija stakleničkih plinova u ukupnim nacionalnim emisijama, sukladno razvojnim potrebama povezanim s energetske tranzicijom koje uključuju:

- smanjivanje emisije CO₂, povećanje energetske učinkovitosti i održivosti zaposlenosti

I sukladno razvojnim potrebama povezanim s tranzicijom okoliša koje uključuju:

- Povećanje kvalitete zraka i prelazak na obnovljive izvore energije što je više moguće.

Razvojne potrebe povezane s tranzicijom gospodarstva uključuju:

- Poboľšati diversifikaciju lokalne ekonomije
- Izgradnja kampusa *gaming* industrije u svrhu razvoja IKT industrije kao generatora mogućnosti zapošljavanja

- Infrastruktura i opremanje za razvoj novih poduzetničkih inkubatora na području SMŽ, koji doprinose razvoju digitalizacije, digitalnih inovacija i digitalnoj povezanosti, smanjenju emisija stakleničkih plinova i prekvalificiranju radne snage s ciljem povećanja zapošljivosti.

Temeljem potreba utvrđen je Strateški cilj 2: „Raznoliko i otporno regionalno gospodarstvo“ koji za cilj ima modernizaciju gospodarstva županije povećanjem mogućnosti zapošljavanja radne snage, te razvoj IRI i start-up ekosustava (uključujući formalno obrazovanje, start-upove, veća poduzeća, zajedničku opremu, zajedničke uredske prostore, povećani kapacitet inkubatora, itd.)

Razvojne potrebe povezane s tranzicijom ljudskog kapitala i socijalne infrastrukture uključuju:

- Poboljšanje obrazovnog sustava širenjem ponude programa formalnog i neformalnog obrazovanja i poboljšanjem postojećih kurikuluma kako bi zadovoljili potrebe lokalnih poslodavaca, kao i programa cjeloživotnog obrazovanja i strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (VET)
- Infrastrukturalna ulaganja i opremanje tehnologijom obrazovnih institucija u svrhu usvajanja znanja i vještina u skladu s promjenama na tržištu rada
- Stvaranje radnih mjesta s visokom dodanom vrijednosti tijekom procesa pravedne tranzicije kako bi se zadržalo mlado, obrazovano radno sposobno stanovništvo
- Povećanje mogućnosti zapošljavanja u regiji (npr. razvitak određene industrije) kako bi se smanjilo iseljavanje iz regije

Temeljem potreba utvrđen je strateški cilj 3: „Osnaženi i kvalificirani ljudski resursi“ koji za cilj ima ulaganje u programe osmišljene za poticanje bliže suradnje između obrazovanja i industrije, poboljšavanje poduzetničkih vještina i načina razmišljanja, cjeloživotno učenje, rješavanje problema odljeva mozгова povećanjem atraktivnosti regije za mlađu populaciju, te promoviranje unaprijedene potrage za poslom i pristup doškolanju ili promjeni struke.

Strateški cilj 4: Kvalitetan život i revitaliziran okoliš više je horizontalnog karaktera, te je povezan je s više prethodno navedenih potreba i adresiran kroz više operacija, a potencijalno uključuje i aktivnosti vezane uz socijalno stanovanje, primarno za socijalno ugrožene skupine.

Tijekom procesa preispitivanja na sredini programskog razdoblja vezano uz svladavanje strateških izazova EU-a, utvrđeno je postojanje potreba, a koje su usklađene s aktualnim strateškim prioritetima EU-a i to u području održivog i pristupačnog stanovanju.

2.3. Usklađenost s drugim relevantnim nacionalnim, regionalnim ili teritorijalnim strategijama i planovima

Upućivanje: članak 11. stavak 2. točka (e)

TPPT je usklađen sa sljedećim nacionalnim strateškim dokumentima:

- Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030., strateški cilj 8. "Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost" (NN, br. 25/20),
- Strategijom energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. (NN, br.

25/20),

- Strategijom niskouglijičnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. (NN, br. 63/21),
- Nacionalnim planom oporavka i otpornosti (C1.2: Energetska tranzicija za održivo gospodarstvo).
- Integrirani nacionalni energetska i klimatski plan Republike Hrvatske za razdoblje 2021. – 2030. (u procesu ažuriranja)

Ambiciozniji klimatski i energetska ciljevi proizlaze i iz zakonskih prijedloga paketa "Spremni za 55". RH je izradila scenarij o klimatskoj neutralnosti do 2050.g. temeljem kojeg će biti ažurirane strategije i NEKP.

Jedan od bitnih ciljeva hrvatske energetske politike je povećanje udjela obnovljivih izvora energije u potrošnji energije. Integrirani NEKP definira indikativne nacionalne ciljeve za udjele obnovljivih izvora energije do 2030. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja je u procesu ažuriranja NEKP-a s novim ciljem za konačnu bruto potrošnju energije iz OIE koja će biti iznad 39%.

RH se pridružila PPCA-u, tijekom COP26 najavila ukidanje proizvodnje el. energije iz ugljena u RH do 2033. godine, uz nastojanje da to bude ranije dok je Vlada RH donijela zaključak o prihvaćanju Izvješća s COP26.

Županijska skupština SMŽ donijela je na 16. sjednici održanoj 30. ožujka 2023. godine odluku o donošenju **Plana razvoja Sisačko-moslavačke županije za razdoblje do 2027. godine** usklađen sa smjerom razvoja i strateškim ciljevima NRS 2030. (npr. održivo gospodarstvo i društvo), Strategijom pametne specijalizacije i Programom socijalne i gospodarske revitalizacije potpomognutih područja SMŽ pogođenih potresom koji je izradio MRRFEU. Spomenuti dokumenti naglašavaju snažnu potrebu za povećanjem produktivnosti i zaposlenosti, zaustavljanjem depopulacije stanovništva županije i poboljšanjem strukturnih karakteristika županijskog stanovništva.

Strateški cilj TPPT-a za SMŽ SC 1: Dekarbonizacija regionalnog gospodarstva usklađen je s NEKP-om - 2.1 Dimenzija: Dekarbonizacija; 2.1.1 Emisije i uklanjanje stakleničkih plinova, NRS-om Republike Hrvatske do 2030. - strateškim ciljem 8: Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost, Županijskom razvojnom strategijom - prioritetom 4. Razvoj novih i obnovljivih izvora energije i učinkovito upravljanje energijom, S3 strategijom - Tematskim prioritetnim područjem: Pametna i čista energija, SC 2: Jačanje digitalizacije i zelena tranzicija poduzeća, te ključnim mjerama iz Priloga D Izvješća za Hrvatsku 2020 - ulaganja u razvoj tehnologije i infrastrukture za pristupačnu čistu energiju i smanjenje emisije stakleničkih plinova

Strateški cilj SC 2: Raznoliko i otporno regionalno gospodarstvo usklađen je s NEKP-om - strateškim ciljem 2: Razvoj energetske infrastrukture, Županijskom razvojnom strategijom - ciljem 1: Gospodarski rast i zaposlenost, prioritetom 2. Razvoj obrta, poduzetništva i poduzetničke infrastrukture, S3 strategijom - Tematskim prioritetnim područjem: Pametna i čista energija, SC 3: Povećanje tržišnog dosega inovativnih proizvoda, te ključnim mjerama iz Priloga D Izvješća za Hrvatsku 2020 - stručno usavršavanje i prekvalifikacija radnika, ulaganja u istraživačke i inovacijske aktivnosti i poticanje prijenosa naprednih tehnologija, produktivna ulaganja u mala i srednja poduzeća, uključujući novoosnovana poduzeća (start-upove), što dovodi do gospodarske diversifikacije i rekonverzije i ulaganja u jačanje kružne ekonomije.

Strateški cilj SC 3: Osnaženi i kvalificirani ljudski resursi usklađen je s NEKP-om - 2.5 Dimenzija: Istraživanje, inovacije i konkurentnost, NRS-om Republike Hrvatske do 2030. - strateškim ciljem 2:

Obrazovani i zaposleni ljudi, Županijskom razvojnom strategijom - prioritetom 6. Razvoj obrazovne infrastrukture temeljene na visokoj tehnologiji, razvoju ljudskih resursa i aktivnog tržišta rada, te ključnim mjerama iz Priloga D Izvješća za Hrvatsku 2020 - stručno usavršavanje i prekvalifikacija radnika, ulaganja u istraživačke i inovacijske aktivnosti i poticanje prijenosa naprednih tehnologija.

Strateški cilj SC 4: Kvalitetan život i revitaliziran okoliš usklađen je s NRS-om Republike Hrvatske do 2030. - strateškim ciljem 12. Razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima, te Županijskom razvojnom strategijom - razvojnim prioritetom 10 Unaprjeđenje socijalne uključenosti.

2.4. Vrste predviđenih operacija

Upućivanje: članak 11. stavak 2. točke od (g) do (k) i članak 11. stavak 5.

Više pojedinosti o vrstama predviđenih operacija uključeno je u Prilogu I TPPT-a.

Operacija 1

Provedba programa usmjerenih na razvoj vještina i mogućnosti zapošljavanja u regiji kroz ulaganje u izgradnju i opremanje Centra za nove vještine.

Očekivani doprinos:

Ulaganje usmjereno na unaprjeđenje kvalitetnog i poticajnog poslovnog okruženja u Republici Hrvatskoj posebice usmjerenog na unaprjeđenje konkurentnosti usvajanjem više razine znanja nužne za povećanje kvalitete proizvoda i usluga, zatim osiguranom cjeloživotnom učenju i savladavanju novih tehnologija, uključivo i nužnim digitalnim vještinama, a kroz osnivanje i uspostavu „Centra za nove vještine“.

Operacija doprinosi socijalno-ekonomskom razvoju Hrvatske stvaranjem jednakih mogućnosti u cijeloj zemlji, što dovodi do povećanja konkurentnosti i mobilizacije vlastitih potencijala za razvoj, poštujući načela održivog razvoja i načelo supsidijarnosti. Očekivani polaznici Centra za nove vještine su učenici strukovnih škola na području Siska i Petrinje te odrasle osobe, polaznici programa za osposobljavanje iz SMŽ, susjednih županija i RH, te se očekuje da će 410 polaznika godišnje biti uključeno i osposobljeno u programima škole. U razdoblju od četiri godine očekivani broj polaznika je 1.640.

Svi programi osposobljavanja (uključujući mikro kvalifikacije) bit će u skladu s HKO-om, a tijekom provedbe posebna pažnja će se posvetiti ublažavanju rizika dvostrukog financiranja u odnosu na komplementarna ulaganja iz ESF+ i NPOO-a.

Projekt Centra za nove vještine kroz FPT predviđa izgradnju na n-ZEB razini i opremanje tehnologijom te će se unaprijediti i kreirati novi programi formalnog i neformalnog obrazovanja. Projekt doprinosi zadržavanju mladog i obrazovanog stanovništva u regiji, stvaranju radnih mjesta s visokom dodanom vrijednošću te smanjenju iseljavanja. Projekt osigurava kvalitetniji obrazovni proces, usklađenost s tržišnim potrebama te jačanje kapaciteta za zelenu i digitalnu tranziciju.

Operacija 2

Razvoj IKT industrije kao pokretača zapošljavanja s visokom dodanom vrijednosti i povećanje mogućnosti zapošljavanja radne snage koja je uslijed tranzicije izgubila radno mjesto, kroz ulaganje u pokretanje kampusa *gaming* industrije u gradu Novskoj, uz pružanje podrške MSP-ovima i start-upovima u *gaming* industriji, ali i ostalim sektorima (drva industrija, metalurška industrija, turizam, poljoprivreda, obrazovanje itd.) uključujući i pružanje inovativnih digitalnih usluga. Tehnologije koje će se koristiti u svrhu digitalne transformacije MSP-ova su Game-development (*gamification*) with Virtual reality and Augmented reality, Blockchain technologies and Internet of Things (IoT).

Očekivani doprinos

Uspostavljanjem i izgradnjom kampusa za *gaming* će se ublažiti posljedice tranzicije na klimatsku neutralnost modernizacijom gospodarstva SMŽ te povećati mogućnosti zapošljavanja radne snage koja je uslijed tranzicije koja je pogodila industriju SMŽ uskraćena za veliki broj radnih mjesta, te je za zapošljavanje istih potrebno razvijanje nove grane gospodarstva kako bi se pokrili nedostaci uzrokovani gašenjem industrije koja je bila veliki zagađivač okoliša. Operacija izravno doprinosi razvoju digitalizacije, digitalnih inovacija i digitalnoj povezanosti, smanjenju emisija stakleničkih plinova i prekvalificiranju radne snage s ciljem povećanja zapošljivosti. Operacija će poduprijeti provedbu strategije pametne specijalizacije za razdoblje 2021.- 2027. doprinoseći razvoju novih digitalnih proizvoda.

Jedan od ciljeva je i motiviranje poduzetnika za stvaranje novih i očuvanje i modernizaciju postojećih proizvodnih kapaciteta koji će proizvoditi elektroničke i druge proizvode visokog stupnja finalizacije, veće dodatne vrijednosti na održiv i ekološki prihvatljiv način. Očekivani broj korisnika po navedenih 20 usluga je 200 po godini, što iznosi od 2022. do 2029. 1600 korisnika. Projektom se planira zaposliti 85 ljudi direktno te više od 200 ljudi indirektno.

Operacija 3

Poticanje konkurentnosti i prepoznatljivosti obrtnika i poduzetnika s područja županije kroz uspostavu infrastrukture (uključujući i opremanje) za razvoj novih poduzetničkih inkubatora na području cijele SMŽ.

Očekivani doprinos

Cilj je pojačati diversifikaciju gospodarstva, ulagati u inovacije, stvarati produktivne i konkurentne MSP-ove. Na 12000 m² u Sisku te 1200 m² u Glini planirani broj inkubacijskih jedinica Sisak je 20, Glina 10 što znači 30 korisnika u prve tri godine. Do 2029. godine planirani broj inkubacijskih jedinica je 75 (55 u Sisku i 20 u Glini). Broj MSP-ova koji se koriste uslugama inkubatora nakon uspostave infrastrukture inkubatora bit će 185. Ciljna skupina u ovoj operaciji će biti pretežno radna snaga koja je ostala bez posla nakon zatvaranja velikih poduzeća ili kojima prijeti da ostanu bez posla. Operacija će pozitivno utjecati na broj zaposlenih na području županije, jačanje ruralnih sredina, te poticanje konkurentnosti i prepoznatljivosti obrtnika i poduzetnika s područja županije.

Kao potencijalna aktivnost/operacija predviđeno je ulaganje u priuštivo/socijalno stanovanje, točnije u rekonstrukciju dijela stambenog fonda (obiteljskih kuća) u vlasništvu RH, a koji se dodjeljuje za stambeno zbrinjavanje osobama (obiteljima) koje se zbog socijalnih, ekonomskih i drugih razloga ne mogu stambeno zbrinuti po tržišnim uvjetima.

- usklađenost sa DNSH principom:

Aktivnosti su procijenjene kao kompatibilne sa DNSH principom, budući da su ocijenjene kao kompatibilne prema Mehanizmu za oporavak i otpornost.

- sinergije i komplementarnosti predviđenih operacija s drugim relevantnim programima Unije u okviru cilja „Ulaganje za radna mjesta i rast” (podupiranje postupka tranzicije), drugim financijskim instrumentima (Fond za modernizaciju trgovanja emisijama Unije) kako bi se odgovorilo na utvrđene razvojne potrebe:

Sinergije i komplementarnosti FPT-a ostvarit će se u okviru VFO-a 2021.-2027. koji podupire hrvatski ekosustav IRI-a (npr. razvoj IRI infrastrukture ili podupiranje projekata suradnje IRI-a putem klastera ili slično) i daljnji razvoj pametnih energetske mreža. Diversifikacija gospodarstva može se dodatno potaknuti ulaganjem putem Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) ili Europskog

fonda za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu (EFPRA), usmjerenih na održivu proizvodnju hrane ili slično.

Ulaganja u promicanje energetske učinkovitosti (EE) planirana su u okviru PKK iz EFRR-a kroz potpore za provedbu programa energetske i sveobuhvatne obnove u zgradarstvu i gospodarstvu. Istovremeno, u okviru ITP-a, iz EFRR-a će se ulaganja usmjeriti u energetske obnovu javnih i višestambenih zgrada u gradovima te javnih zgrada na otocima, dok će se iz FPT-a dio ulaganja usmjeriti u smanjenje emisija stakleničkih plinova i ulaganja u proizvodne i poslovne inovacije s ciljem pružanja podrške energetskej tranziciji županijama u tranziciji. Program ribarstva i akvakulture predviđa poticati veću EE kroz ulaganja u ribarska plovila, uzgajališta u akvakulturi i prerađivačke kapacitete, poticati razvoj i korištenje energije iz OIE, te promicati smanjenje emisija u ribarstvu i akvakulturi.

ETS postrojenja bit će u mogućnosti prijaviti se za Modernizacijski i Inovacijski fond za ulaganje u nadogradnju postojećih ili uvođenje novih tehnologija. Ulaganja kroz FPT bit će komplementarna s NPOO-om, komponentom 1. Gospodarstvo, gdje će se podrška NPOO-a uglavnom fokusirati na zelenu i digitalnu tranziciju putem MSP-a, ulaganje u toplinarstvo i obnovljive izvore energije za dekarbonizaciju energetskeg sektora, te ulaganje u korištenje vodika i novih tehnologija, kao i izgradnju i digitalizaciju energetskeg sustava i prateće infrastrukture za dekarbonizaciju energetskeg sektora. Također, NPOO će podržati projekt biorafinerije (projekt br. C1.2. R1-I4 u Hrvatskom planu oporavka i otpornosti) i projekt CCS, zajednički projekt INA d.d. i Petrokemije.

Sinergije s VFO-om 2021.-2027. povezane s ulaganjima putem ESF+ koji će biti usmjeren na poboljšanje kvalitete i relevantnosti formalnog i neformalnog obrazovnog sustava i povećanje mogućnosti zapošljavanja, posebno za mlade.

U pogledu jačanja vještina, potpora u okviru PKK, iz EFRR-a usmjerena je na jačanje vještina i kompetencija za pametnu specijalizaciju kao i posebnih stručnih vještina poduzetnika dok je potpora u okviru ITP-a, iz EFRR-a usmjerena na programe za razvoj pametnih vještina. Istovremeno, podrška FPT-a usmjerena je na prekvalifikaciju i uključivanje pogođenih radnika i osoba u potrazi za poslom, unaprjeđenje konkurentnosti usvajanjem više razine znanja nužne za povećanje kvalitete proizvoda i usluga, osiguravanju cjeloživotnog učenja i savladavanju novih tehnologija, uključivo i zelenih i digitalnih vještina u tranzicijskim županijama. Svi programi će biti usklađeni sa standardima kvalifikacija HKO u trenutku planiranja i provedbe istih, budući da ustanove za obrazovanje odraslih provode isključivo programe verificirane od strane nadležnih ministarstava, u skladu s HKO.

S druge strane, kroz ESF+, kako bi se vještine uskladile s potrebama tržišta rada u području strukovnih zanimanja, ulagat će se u dokvalifikaciju i prekvalifikaciju, uspostavljanje IRU *building blocks*, nadogradnju formalnog obrazovanja za strukovna zanimanja, kao i poticanje otvaranja novih radnih mjesta i obrta. Dodatno, kroz ESF+ će se provoditi modernizacija sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja kroz reformske intervencije koje obuhvaćaju optimizaciju, racionalizaciju i prilagodbu strukovnih programa razvojnim potrebama gospodarstva. U domeni obrazovanja odraslih, komplementarno programima prekvalifikacije i obrazovanja odraslih kroz FPT, iz ESF+ će se sredstva usmjeriti u unaprjeđenje Sustava osiguranja kvalitete obrazovanja odraslih.

U kontekstu specifičnih shema za zaposlenike u energetske intenzivnim industrijama, u ESF+ nisu eksplicitno planirane takve aktivnosti, no kroz sustav vaučera će se nuditi pohađanje programa i za zaposlene i nezaposlene osobe na cijelom teritoriju RH (kroz područne urede HZZ-a) u kojima će moći sudjelovati i navedeni radnici.

- sektori i tematska područja za koja se predviđa potpora u okviru ostalih stupova

Kako bi se potaknula dodatna ulaganja, a u skladu s opisanim izazovima i ciljevima pravedne tranzicije, stupovi II i III mehanizma pravedne tranzicije mogli bi pružiti komplementarnu potporu FPT-u u produktivna ulaganja u MSP; projekte iz područja turizma, kulturnih i kreativnih sektora, kulturne baštine, koji mogu pridonijeti otvaranju novih, održivih radnih mjesta; podršku za IRI; ulaganja u energetska učinkovitost; ulaganja u obnovljive izvore energije; ulaganja u unaprjeđenje kružnog gospodarstva; ulaganja u dekarbonizaciju; ulaganja u implementaciju tehnologije, kao i u sustave i infrastrukturu za pristupačnu čistu energiju, uključujući tehnologije za skladištenje energije, i smanjenje emisija stakleničkih plinova; ulaganja u prometnu infrastrukturu.

3. Mehanizmi upravljanja

Upućivanje: članak 11. stavak 2. točka (f)

Priprema TPPT-a:

MRRFEU kao koordinacijsko tijelo za programiranje svih programa EU-a facilitira pripremu TPPT-a, a u proces su direktno uključeni regionalni koordinatori IŽ i SMŽ, te članovi *ad hoc* radne skupine za pravednu tranziciju (Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Ministarstvo financija, Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ministarstvo poljoprivrede). Obzirom da se Fond za pravednu tranziciju programira kroz Integrirani teritorijalni program 2021.-2027. koji će uključivati TPPT, o tijeku pripreme TPPT-a također su izvještavani i članovi radne skupine za integrirani teritorijalni razvoj, koja uključuje dionike s nacionalne, regionalne i lokalne razine, te predstavnike gospodarskih i socijalnih partnera, akademske i znanstvene zajednice te civilnog društva. RS Integrirani teritorijalni razvoj ima 1 nositelja, 61 člana i 91 zamjenu člana.

Provedba i praćenje TPPT-a:

- MRRFEU djeluje kao koordinacijsko tijelo za programiranje svih programa EU-a i Upravljačko tijelo za program koji će uključivati TPPT, nadziranje provedbe, planiranje i provedbu evaluacije TPPT-a, revidiranje i prilagođavanje TPPT po potrebi.
- Jedinstveni Odbor za praćenje programa PKK i ITP, koji uključuje TPPT, zadužen je za praćenje i upravljanje provedbom navedena dva programa, time i konkretnog TPPT-a.
- Tijela državne uprave (Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Ministarstvo financija, Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ministarstvo poljoprivrede), te regionalni koordinatori IŽ i SMŽ - sudjeluju u jedinstvenom Odboru za praćenje programa PKK i ITP, koji uključuje TPPT. U navedenom OzP-u također sudjeluju i predstavnici sindikata te OCD-ova.
- Sva navedena ministarstva sudjeluju u Radnoj skupini na visokoj razini za FPT osiguravajući dosljednost, koherentnost i sinergiju FPT-a s drugim nacionalnim i EU programima izvan nadležnosti koordinacijskog tijela.

Evaluacija (vrednovanje) TPPT-a:

- Plan vrednovanja TPPT-a bit će uključen u plan vrednovanja odgovarajućeg programa u koji je TPPT integriran.
- S obzirom na relativno kratak vremenski okvir ulaganja FPT-a, srednjoročno vrednovanje trebala bi provesti 2024./2025. godine, kada bi se mogli istražiti pokazatelji rezultata i učinka.
- *Ex-post* vrednovanje provedbe TPPT-a na kraju razdoblja provedbe svakako bi bilo korisno za izvlačenje naučenih lekcija koje bi se mogle koristiti u budućnosti, posebno ukazujući na izazove u postizanju očekivanih rezultata i učinke i načine njihovog prevladavanja.
- Iako je odgovornost za provedbu vrednovanja na nacionalnoj razini, kako bi se osiguralo da vrednovanje uvaži širi nacionalni kontekst i viziju pravedne tranzicije, preporuča se da pojedine

županije također izvrše vrednovanje svojih operacija pravedne tranzicije u okviru vrednovanja svojih županijskih razvojnih planova, tijekom planiranih srednjoročnih i *ex-post* vrednovanja.

Vezano za mehanizam koordinacije u okviru FPT-a, Upravljačko tijelo će surađivati s nadležnim ministarstvima (Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Ministarstvo financija, Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ministarstvo poljoprivrede), regionalnim koordinatorima SMŽ i IŽ, te ostalim relevantnim dionicima u provedbi i praćenju TPPT-a, dok će se pozivi, uzimajući u obzir preporuke koje će proizaći iz TSI projekta vezano za način provedbe FPT-a, planirati i provoditi isključivo u nadležnosti Upravljačkog tijela. Tijekom provedbe u radu odbora za praćenje među ostalim sudjelovat će nadležna ministarstva i regionalni koordinatori SMŽ i IŽ.

Opća javnost informirana je o elementima koji su predstavljali okosnicu izrade TPPT-a putem namjenskog jedinstvenog web portala (www.strukturfondovi.hr/), a informacije o navedenom će se nastaviti osiguravati i u toku provedbe TPPT-a u okviru ITP.

4. Pokazatelji ostvarenja ili rezultata za pojedine programe

Upućivanje: članak 12. stavak 1. Uredbe o FPT-u

Obrazloženje nužnosti posebnih pokazatelja ostvarenja ili rezultata za pojedine programe na temelju predviđenih vrsta operacija

--

Tablica 1. Pokazatelji ostvarenja

Specifični cilj	Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Ključna etapa (2024.)	Ciljna vrijednost (2029.)
-----------------	-------------------------	------------	-----------------	-----------------------	---------------------------

Tablica 2. Pokazatelji rezultata

Specifični cilj	Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Osnovna ili referentna vrijednost	Referentna godina	Ciljna vrijednost (2029.)	Izvor podataka	Napomene
-----------------	-------------------------	------------	-----------------	-----------------------------------	-------------------	---------------------------	----------------	----------

DOKUMENTI

Naslov dokumenta	Vrsta dokumenta	Datum dokumenta	Lokalna referentna oznaka	Referentna oznaka Komisije	Datoteke	Datum slanja	Pošiljatelj
Komplementarna procjena ITP	Procjena preispitivanja u sredini programskog razdoblja	27. lis 2025.		Ares(2025)9170000	Komplementarna procjena ITP	27. lis 2025.	Novak, Iva
DNSH_ ITP_MTR2	Dopunske informacije	27. lis 2025.		Ares(2025)9170000	DNSH_ ITP_MTR2	27. lis 2025.	Novak, Iva
SPUO dopis	Dopunske informacije	1. lis 2025.	KLASA: 351-03/25-01/1938 URBROJ: 517-04-1-25-2	Ares(2025)9170000	SPUO DOPIS 2188671	27. lis 2025.	Novak, Iva
Pokazatelji metodologija OBJEDINJENO - ITP_21 27 15102025	Dopunske informacije	27. lis 2025.		Ares(2025)9170000	Pokazatelji metodologija OBJEDINJENO - ITP_21 27 15102025	27. lis 2025.	Novak, Iva
Obrazloženje izmjena programa ITP_HRV_15102025	Dopunske informacije	27. lis 2025.		Ares(2025)9170000	Obrazloženje izmjena programa ITP_HRV_15102025	27. lis 2025.	Novak, Iva
Programme snapshot 2021HR16FFPR002 3.0	Snimka podataka prije slanja	27. lis 2025.		Ares(2025)9170000	Programme_snapshot_2021HR16FFPR002_3.0_hr_en.pdf Programme_snapshot_2021HR16FFPR002_3.0_hr.pdf	27. lis 2025.	Novak, Iva